

**Agencia Națională de Asigurare a Calității
în Educație și Cercetare**

Raport de activitate

pentru anul 2019

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare este membru al următoarelor structuri internaționale:

ENQA, Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior – www.engq.eu

SICI, Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor – www.sici-inspectorates.eu

CEENQA, Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - www.ceenqa.org

Aprobat la ședința Consiliului de conducere al ANACEC
nr. 50 din 28 februarie 2020

Prezentul Raport de activitate vizează realizarea sarcinilor stabilite de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2019.

Agencia Națională de Asigurare a Calității în
Educație și Cercetare

Cod fiscal: 1015601000134

MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hîncești 38A

Tel. 022-545411

e-mail: contact@anacec.md

www.anacip.md / www.cnaa.md

Abrevieri

AMAI – Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
AMFA – Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”
AMTAP – Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
ANACEC – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
ANACIP – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional
AQAS – Agency for Quality Assurance through Accreditation of Study Programmes
ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
ARACIS – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
ASEM – Academia de Studii Economice din Moldova
AȘM – Academia de Științe a Moldovei
AUF – Agenția Universitară a Francofoniei
AUP – Asociația “Universul Prieteniei”, Iași, România
AGIRoMd – Asociația Obștească “Asociația Generală a Învățătorilor din România, filiala din Republica Moldova
CC – Consiliul de conducere al ANACEC
CCF Moldova – Asociația Obștească în domeniul protecției copilului și familiei „Copil, Comunitate, Familie”
CCI – Camera de Comerț și Industrie
CCM – Colegiul Cooperatist din Moldova
CEENQA – Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education / Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
CEIAC – Comisia de evaluare internă și asigurare a calității
CEITI – Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale
CNAA - Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare
CNATDCU – Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
CNTM – Consiliul Național al Tineretului din Moldova
CRAP – Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică
CȘS – Consiliile științifice specializate pentru susținerea tezelor
DEIG – Direcția Evaluare în Învățământul General
DEIPTFC – Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și Formarea Continuă
DEIS – Direcția Evaluare în Învățământul Superior
EKKA – Estonian Quality Agency for Higher and Vocational Education
ENQA – European Association for Quality Assurance in Higher Education/ Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
EQAR – European Quality Assurance Register for Higher Education
ERI SEE – Education Reform Initiative of South Eastern Europe
ESG 2015 – Standardele și Liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior, ediția 2015
ESQA – Proiectul „Effective involvement of stakeholders in external quality assurance activities”
ETF – The European Training Foundation
FC – Formare continuă

FINEEC – Finish Education Evaluation Centre/ Centrul Finlandez de Evaluare în Educație
 GIZ Moldova – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
 HG – Hotărâre de Guvern
 IAAR – Independent Agency for Accreditation and Rating
 IGP – Inspectoratul General al Poliției
 IMI-NOVA – Institutul Internațional de Management IMI-NOVA
 INP – Inspectoratul Național de Patrulare
 IPCEC – Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții
 IPCEMF „Raisa Pacalo” – Instituția Publică Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”
 IRIM – Institutul de Relații Internaționale din Moldova
 ISM – Institutul de Standardizare din Moldova
 ISPCA – Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată
 IȘE – Institutul de Științe ale Educației
 ÎG – Învățământ general
 ÎPT – Învățământ profesional tehnic
 ÎS – Învățământ superior
 MADRM – Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului
 MAI – Ministerul Afacerilor Interne
 MECC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
 MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii
 NAA – National Accreditation Agency of the Russian Federation
 OLSDÎ – Organ local de specialitate în domeniul învățământului
 PCF Moldova – The Pestalozzi Children's Foundation/Fundația pentru copii „Pestalozzi”
 ProDidactica – Centrul Educațional PRO DIDACTICA
 SICI – The Standing International Conference of Inspectorates
 ȘP – Școală profesională
 UASM – Universitatea Agrară de Stat din Moldova
 UCCM – Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova
 UE – Uniunea Europeană
 ULIM – Universitatea Liberă Internațională din Moldova
 UPSC – Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău
 US – Universitatea Slavonă
 US Cahul – Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
 US Comrat – Universitatea de Stat din Comrat
 US Taraclia – Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia
 USARB – Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
 USDC – Universitatea de Stat “Dimitrie Cantemir
 USEFS – Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
 USM – Universitatea de Stat din Moldova
 USMF – Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova
 USPÉE – Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”
 UST – Universitatea de Stat din Tiraspol
 UTM – Universitatea Tehnică a Moldovei

Activitatea ANACEC în cifre

Indicator	Valoare (număr)
Instituții de învățământ/ entități prestatoare de servicii educaționale implicate în procesul de evaluare externă, din ele:	70
▪ la nivel de învățământ general	11
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	25
▪ la nivel de învățământ superior	16
▪ la nivel de formare continuă	20
Programe de studii din învățământul profesional tehnic evaluate, din ele:	80
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	13
▪ în vederea acreditării	67
Programe de studii superioare evaluate, din ele:	109
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	33
▪ în vederea acreditării	76
Programe de formare continuă evaluate, din ele:	142
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	37
▪ în vederea acreditării	105
Instituții de învățământ general evaluate, din ele:	11
▪ în vederea acreditării	9
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	1
▪ evaluare externă periodică	1
Comisii de evaluare externă implicate în procesul de evaluare a programelor de studii și instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ele:	84
▪ la nivel de învățământ general	10
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	18
▪ la nivel de învățământ superior	31
▪ la nivel de formare continuă	25
Comisii de experți implicate în activitatea de atestare a personalului științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat	15
Experți evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de studii/ a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ei:	376
▪ în învățământul general	20
▪ în învățământul profesional tehnic	108
▪ în învățământul superior	139
▪ în învățământul de formare continuă	95
Membri ai Comisiilor de experți implicați în procesul de atestare a personalului științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat	156
Dosare examinate privind atestarea personalului științific și științifico-didactic, din ele:	769

▪ formarea CȘS de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor	238
▪ conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar	11
▪ conferirea titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar	111
▪ conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat	31
▪ confirmarea titlurilor științifice de doctor	213
▪ echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate	15
▪ abilitarea cu drept de conducător de doctorat	150
Decizii ale CC privind evaluările externe în învățământul superior, profesional tehnic și de formare continuă, din ele:	327
▪ în învățământul superior	109
▪ în învățământul profesional tehnic	77
▪ în formarea continuă	141
Decizii ale CC privind atestarea personalului științific și științifico-didactic	55
Acte normative și metodologice elaborate/ perfectate	26
Angajați ANACEC (la 31.12.2019)	36

Cuprins

Abrevieri	3
Activitatea ANACEC în cifre.....	5
Cuprins.....	7
1. Context general	9
2. Elaborarea suportului normativ și metodologic	15
2.1. Învățământul general.....	15
2.2. Învățământul profesional tehnic.....	16
2.3. Învățământul superior.....	17
2.4. Cercetare și inovare	17
2.5. Caracter general.....	18
2.6. Proiecte avizate la solicitare	18
3. Rezultate ale evaluării externe	20
3.1. Învățământul general.....	20
3.2. Învățământul profesional tehnic.....	25
3.3. Învățământul superior.....	30
3.4. Învățământul de formare continuă.....	40
4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare	48
4.1. Atestarea personalului științific.....	48
4.2. Atestarea personalului științifico-didactic	55
4.3. Abilitarea cu drept de conducător de doctorat.....	56
4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate.....	59
5. Profilul Comisiilor de evaluare externă și a Comisiilor de experți.....	64
5.1. Învățământul general.....	64
5.2. Învățământul profesional tehnic.....	66
5.3. Învățământul superior.....	67
5.4. Formarea continuă	69
5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic	71
6. Activități de comunicare și promovare a Agenției.....	74
7. Activitatea Consiliului de conducere.....	78
7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității.....	79
7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă	79
7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora.....	81
7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative.....	82

7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic	82
7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției	83
8. Activități de cooperare	84
8.1. Parteneriate noi semnate	84
8.2. Activități desfășurate în cadrul ENQA	86
8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional	86
8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare	89
8.5. Rezultate ale participării în proiecte	92
8.6. Participări la conferințe, seminare, simpozioane	95
8.7. Internaționalizarea expertizei	97
8.8. Publicații	97
9. Resurse umane	98
Anexa 1	101
Membrii Consiliului de conducere al ANACIP/ANACEC (2015-2019)	101
Membrii Consiliu de conducere al ANACEC (2019-2023)	101
Anexa 2	102
Organigrama ANACEC	102
Anexa 3	103
Publicații, în domeniul de activitate, realizate cu participarea angajaților și membrilor Consiliului de conducere al ANACEC pe parcursul anilor 2018-2019	103

1. Context general

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), autoritate administrativă în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării¹, este persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, care dispune de atribute specifice autorităților publice, stabilite în actele normative.

ANACEC este succesorul de drepturi și obligații al persoanelor juridice absorbite în 2018²: Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP), Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA) și Inspectoratul Școlar Național (IȘN). Finanțarea Agenției se efectuează din mijloacele bugetului de stat, din venituri colectate și resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe.

Agenția funcționează în baza prevederilor Codului educației al Republicii Moldova, Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, altor acte legislative și normative, precum și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (HG nr.201/2018), care stabilește statutul juridic, misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile ANACEC, precum și modul de organizare a activității acesteia.

În contextul realizării prevederilor Acordului de asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (2014), prin acțiunile realizate Agenția promovează și implementează și recomandările formulate la nivel european în domeniul asigurării calității, în special în Standardele și liniile directoare privind asigurarea externă a calității (ESG 2015), elaborate de ENQA; Recomandarea Parlamentului European și Consiliului din 18.06.2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formarea profesională (2009/C 155/01); Cadrul european pentru asigurarea calității în educație și formarea profesională (EQAVET Framework), elaborat de rețeaua Europeană pentru Asigurarea calității în Educație și Formarea Profesională (EQAVET); Recomandarea Comisiei Europene cu privire la Carta Europeană a cercetătorului și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor (2005/251/CE).

În domeniile de activitate prestabilite Agenția colaborează cu autoritățile publice centrale și locale, precum și cu diverse organisme naționale și internaționale.

Conform **Misiunii** sale Agenția implementează politicile statului și contribuie la dezvoltarea orientată spre cele mai bune standarde internaționale în domeniile de competență atribuite.

Funcțiile stabilite prin cadrul legislativ și normativ se realizează în două domenii majore:

- (1) învățământ general, profesional tehnic, superior și de formare profesională continuă și
- (2) cercetare și inovare.

¹ Schimbarea statutului Agenției din structură autonomă față de Guvern în autoritate administrativă în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării s-a realizat în 2018 prin Hotărârea de Guvern nr.201 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare din 28.02.2018, www.lex.justice.md

² Ibidem.

În vederea realizării misiunii sale, Agenția este investită cu următoarele **funcții**:

- evaluarea calității în învățământul general, profesional tehnic și superior;
- evaluarea externă a programelor de formare profesională continuă;
- evaluarea externă a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării;
- evaluarea personalului științific și științifico-didactic;
- controlul privind calitatea învățământului general, profesional și de formare continuă, respectarea cerințelor de acreditare și autorizare a entităților ofertante de programe și servicii educaționale.

Potrivit reglementărilor în vigoare, în aspect **organizatoric**, Agenția este constituită din Consiliul de conducere, comisiile de profil și aparatul administrativ.

Consiliul de conducere al Agenției este organul colectiv de conducere care asigură elaborarea și implementarea strategiei Agenției. Consiliul de conducere este constituit din 15 membri: 13 cadre cu titluri științifico-didactice și științifice, cu grade didactice și manageriale relevante pentru învățământul general, profesional tehnic, superior și cercetare, un reprezentant al studenților și un reprezentant al mediului de afaceri. Regulamentar, membrii Consiliului de conducere sunt selectați prin concurs deschis, jurizat internațional, din rândul tuturor celor interesați, pentru un mandat de 4 ani. Această procedură a fost aplicată în 2015 la selectarea primului Consiliu de conducere al ANACIP, investit pentru un mandat de 4 ani.

Conducerea executivă a Agenției este exercitată de către președintele Consiliului de conducere, care este asistat de vicepreședinte și secretarul general. Președintele, vicepreședinte și secretarul general au fost selectați din rândul membrilor Consiliului de conducere.

Odată cu constituirea ANACEC în baza ANACIP, prin absorbția IȘN și a CNAA, s-a stabilit că Consiliul de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional își îndeplinește funcțiile până la expirarea mandatului de patru ani. De menționat că, pe parcursul anului 2019 Agenția a funcționat în lipsa secretarului general, dat fiind demisia în noiembrie 2018 a secretarului general ales în 2015 și imposibilitatea selectării unui nou secretar pentru o perioadă limitată determinată, dat fiind faptul că MECC nu a organizat un concurs în acest sens, în corespundere cu reglementările legale.

Anul 2019 a fost marcat prin finalizarea în luna iulie a mandatului de activitatea de patru ani al primului Consiliu de Conducere al ANACIP (ANACEC). În acest context, în corespundere cu prevederile HG nr. 201/2018, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a organizat și demarat concursul pentru selectarea membrilor noului Consiliu de conducere. Concursul a fost organizat și desfășurat prin intermediul unei comisii de concurs, constituite din 5 experți internaționali, delegați de autorități de asigurare a calității recunoscute la nivel european din Finlanda, Slovenia, Kazahstan și Lituania. Rezultatele concursului au fost consemnate de către comisia de concurs într-un proces-verbal, care a inclus 3 liste separate ale candidaților care au promovat concursul, în funcție de punctajul final obținut (o listă a cadrelor cu funcții științifice și științifico-didactice în învățământul general, superior și cel profesional tehnic și în cercetare, o listă cu reprezentanții studenților și a treia listă cu reprezentanții mediului de afaceri).

La finalizarea concursului Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, prin Ordinul nr.1397 din 01.11.2019, a confirmat membrii noului Consiliu de conducere pentru un mandat de 4 ani (2019-2023). În formula nouă, președintele, vicepreședintele și secretarul general al Consiliului de conducere au fost aleși din rândul membrilor acestuia în bază de concurs suplimentar³, organizat în baza prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Persoana desemnată câștigătoare în concursul pentru funcția de președinte al Consiliului de

³ Pct.20 în redacția HG nr.248 din 24.04.19, MO148-158/26.04.19 art.277; în vigoare din 26.04.19.

conducere a fost numită în funcție de către Guvern⁴, iar pentru funcțiile de vicepreședinte și secretar general – de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării⁵.

Potrivit organigramei, Agenția cuprinde direcții, secții și servicii (Anexa nr.2).

În virtutea atribuțiilor legale, în anul 2019, Agenția și-a concentrat activitatea nemijlocit pe:

- 1) evaluarea calității în învățământul general;
- 2) evaluarea calității în învățământul profesional tehnic;
- 3) evaluarea calității în învățământul superior;
- 4) evaluarea programelor de formare profesională continuă;
- 5) evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării;
- 6) evaluarea personalului științific și științifico-didactic.

La nivel de învățământ general, cu acordul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, a fost inițiat și organizat procesul de pilotare a instrumentelor de evaluare externă elaborate de către ANACEC, inclusiv *Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și *Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*. Rezultatele pilotării metodologiilor în 10 instituții educaționale de diferit nivel și formă de proprietate au fost analizate și urmează a fi examinate de către Consiliul de conducere.

Activitățile de evaluare externă a instituțiilor/programelor la nivel de învățământul profesional tehnic, învățământ superior și formare continuă s-au bazat pe prevederile *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, cu modificările și completările ulterioare (HG nr. 616/2016), a *Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților*, (HG nr.193/2017), a Ghidurilor și standardelor de evaluare externă elaborate pe niveluri de învățământ (învățământ superior, învățământ profesional tehnic și formarea continuă), aprobate de către Consiliul de Conducere al Agenției.

În domeniul evaluării cercetării și inovării, pe lângă continuarea atestării personalului conform procedurilor consacrate, a demarat procesul de punere în aplicare a noilor acte normative privind evaluarea personalului științific și științifico-didactic, aprobate în anul 2019 de către Guvern, în special *Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice* (HG497/2019), *Metodologia de aprobare a conducătorilor de doctorat* (HG326/2019) și *Regulamentul de conferire a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior* (HG325/2019).

Totodată, anul 2019 a fost unul provocator atât pentru Consiliul de conducere și aparatul administrativ al ANACEC, pentru prestatorii de servicii educaționale implicați în procesul de evaluare externă, cât și actorii din domeniul cercetării și inovării din mai multe considerente.

În primul rând, aplicarea *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, a constituit o provocare considerabilă pentru Agenție, dat fiind modificările operate în textul *Metodologiei* prin HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 fără acordul entității și, în special, a pct. 62 care vizează deciziile privind rezultatele evaluării externe. Prin excluderea a două tipuri de decizii fără a modifica punctajul adiacent s-a generat un vid normativ. Astfel, în contextul inaplicabilității pct. 62 din *Metodologie* în redacția actuală, parte din programele evaluate nu au putut fi încadrate nici în categoria programelor acreditate pentru o perioadă de 5 ani, nici în categoria programelor neacreditate. În acest context, mai multe Comisii de evaluare externă, la generalizarea rezultatelor evaluărilor externe realizate, au fost în imposibilitate de a formula în baza punctajului acumulat, precum și a numărului de standarde care

⁴ Dispoziția Guvernului nr. 333-d din 04.12.2019.

⁵ Ordinul MECC nr. 1874-p din 05.12.2019 și Ordinul MECC nr. 2010-p din 31.12.2019)

„corespund cerințelor” sau „corespund parțial”, propuneri de decizii pentru mai multe programe de studii evaluate extern. Astfel, în baza atribuțiilor legale pe care le deține, Consiliul de Conducere al Agenției a transmis Ministerului Educației, Culturii și Cercetării decizii despre imposibilitatea de a aproba propuneri de decizii vizavi de atare programe evaluate.

O altă provocare a fost identificarea mecanismului de monitorizare a programelor de studii/instituțiilor prestatoare de servicii educaționale după finalizarea procesului de evaluare externă și aprobarea deciziilor privind acreditarea sau autorizarea de funcționare provizorie. În consens cu recomandările la nivel european și bune practici atestate în activitatea structurilor responsabile de asigurarea calității în educație din alte țări, a fost concepută și elaborată *Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*. Procedura respectivă a fost examinată și aprobată prin Decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr.30 din 15.03.2019.

În conformitate cu prevederile Procedurii menționate, ANACEC a solicitat prestatorilor de servicii educaționale care au trecut prin procesul de evaluare externă, să elaboreze și să prezinte Planul de măsuri corective pentru standardul (standardele) care corespunde parțial cerințelor, în baza recomandărilor și ariilor de îmbunătățire obligatorii formulate de Comisia/comisiile de evaluare externă. Drept urmare, instituțiile au prezentat, după caz, în direcțiile de specialitate Planuri de măsuri. Parte din instituții au elaborat și Rapoarte privind implementarea acțiunilor corective ca rezultat al activităților de evaluare externă a programelor de studii.

Rezultatele analizei documentelor prezentate de către prestatorii de servicii educaționale au fost discutate în ședințele Consiliului de Conducere. În mare parte, în cadrul discuțiilor și dezbaterilor Consiliul de Conducere a constatat o dinamică pozitivă la nivel de instituții, probată prin inițierea a mai multor activități pentru înlăturarea neajunsurilor și neconcordanțelor identificate în procesul de evaluare externă. Parte din instituții au demonstrat atingerea finalităților scontate, fapt ce a asigurat corespunderea tuturor standardelor de acreditare cerințelor stabilite. Rezultatele aplicării *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* au servit drept temei pentru deblocarea procesului de formulare de decizii vizavi de mai multe programe de studii evaluate extern, începând cu decembrie 2018. Ca urmare, în baza atribuțiilor legale pe care le deține, Consiliul de Conducere al Agenției a formulat propuneri de decizii privind acreditarea pentru o perioadă de 5 ani a mai multor programe de studii de diferit nivel care au demonstrat realizarea integrală a tuturor standardelor.

În domeniul atestării personalului științific și științifico-didactic principala provocare a constat în asigurarea respectării unor standarde de calitate în acest proces în condițiile unui cadru național reglator contradictoriu/ incoerent, a unui nivel redus de cultură a evaluării în Republica Moldova și a desconsiderării importanței cercetării în societate.

Rămâne a fi o provocare pentru Agenție și gradul de independență asigurat prin cadrul normativ care reglementează activitatea ANACEC. Subordonarea Agenției Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și intervențiile necorelate și, adeseori, nefundamentate, în documentele metodologice aplicate de către ANACEC, fără a consulta și ține cont de opinia entității, creează, pe de o parte, dificultăți în activitatea Agenției, iar pe de altă parte, subminează autoritatea entității din perspectiva cerințelor europene privind independența organizațională și operațională pentru o Agenție responsabilă de asigurarea calității în educație⁶.

⁶ ESG, 2015. Partea 3: Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității agențiilor, punctul 3.3 Independență, stipulează: „Standard: Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom. Ele trebuie să poarte deplina responsabilitate pentru acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele acestora, fără influența unor terțe părți”.

În același context se înscriu și tentativele autorităților publice centrale de a acorda Agenției atribuții și responsabilități improprii, cum ar fi controlul de stat al activității de întreprinzător, care contravin misiunii entității, descrise în Codul educației, dar și bunelor practici dezvoltate și promovate la nivel european în domeniul asigurării calității în educație.

Procesul de completare a statelor de personal ale ANACEC în conformitate cu structura și organigrama aprobată prin HG nr.201/2018 încă mai constituie o sarcină dificilă. În vederea completării aparatului administrativ al Agenției pe parcursul anului 2019 au fost organizate 7 concursuri la cele 23 de posturi vacante, în rezultat fiind angajate 4 persoane. Totodată, 4 persoane au demisionat în baza cererii personale. În consecință, la data de 31 decembrie 2019, la cele 55 de unități de personal care constituie efectivul limită al Agenției, erau angajate doar 36 persoane, neatestându-se nici o dinamică, comparativ cu anul 2018. Astfel, statele de personal sunt completate în proporție de 65 la sută, iar poziții vacante se atestă practic în majoritatea subdiviziunilor Agenției. Constatăm persistența unui interes scăzut din partea potențialilor candidați pentru funcțiile publice scoase la concurs. Pe lângă volumul mare de lucru și nivelul considerabil de responsabilitate, un factor demotivant esențial rămâne a fi nivelul de salarizare, care este plafonat, dat fiind statutul Agenției de structură subordonată MECC. În aceste circumstanțe, salariile pentru angajații ANACEC (specialiști, specialiști superiori, specialiști principali) rămân neatractive chiar și în condițiile noii Legi a salarizării.

În funcție de atribuțiile și responsabilitățile atribuite prin cadrul normativ, Agenția se confruntă deseori cu situații care necesită expertiză juridică calificată. În acest context, rămâne a fi o necesitate stringentă completarea statelor de personal cu cel puțin două unități de jurist.

Perfecționarea continuă a procesului de evaluare externă a programelor de studii/ instituțiilor prestatoare de servicii educaționale rămâne a fi o preocupare constantă a Agenției. În acest sens, în anul 2019, a fost continuată practica aplicării chestionarelor on-line pentru diverse grupuri-țintă. Astfel, a fost colectată și studiată opinia evaluatorilor ANACEC, implicați în activitatea comisiilor de evaluare externă. La nivel de instituții au fost chestionați responsabili/ coordonatorii de programe de studii, responsabili din subdiviziunile instituționale de asigurare a calității, manageri de diferit nivel din cadrul instituțiilor evaluate extern. Întrebările din chestionare au avut drept scop evaluarea calității activităților de evaluare externă, identificarea nivelului de satisfacție a tuturor categoriilor de beneficiari implicați în proces, precum și estimarea impactului procesului de evaluare externă la nivel de instituții de învățământ/ prestatori de servicii educaționale. Astfel, în perioada iulie-august 2019 ANACEC a realizat chestionarea on-line a beneficiarilor procesului de evaluare externă a calității. Au completat chestionarele:

- 73 reprezentanți (cadre didactice, membri ai echipelor manageriale instituționale, responsabili pentru asigurarea calității) din 19 instituții de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă;
- 99 experți evaluatori, implicați în procesul de evaluare externă la nivel de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, inclusiv cadre didactice și/sau din cercetare, reprezentanți ai studenților, reprezentanți ai angajatorilor.

Rezultatele chestionarelor on-line au fost examinate în cadrul Direcțiilor de specialitate, servind drept temelie pentru identificarea și planificarea de acțiuni concrete orientate spre completarea/modificarea/perfecționarea procesului de evaluare externă și a cadrului metodologic de suport.

ANACEC întreprinde acțiuni concrete permanente în vederea asigurării vizibilității entității pe plan european și internațional. Agenția deține statutul de membru afiliat în **ENQA**, Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior. Pe parcursul anului 2019, au fost întreprinse noi acțiuni distincte pentru aderarea la alte organizații și rețele internaționale ale agențiilor de asigurare a calității în învățământul superior și în învățământul general. Astfel, Agenția a devenit

membră cu drepturi depline în **CEENQA**, Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (*Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education*) și în **SICI**, Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor (*The Standing International Conference of Inspectorates*).

Totodată, se promovează delegarea/ participarea angajaților la diverse evenimente organizate de ENQA, CEENQA, SICI, ERI SEE etc., în cadrul colaborării cu agenții de asigurare a calității din diverse țări, precum și cu entități/ organizații preocupate de asigurarea calității în educație. Atare activități oferă oportunități concrete de consolidare a capacităților Agenției pe interior, în special prin formarea propriilor angajați.

În același context, ANACEC intenționează să realizeze etapa de pregătire, după care să solicite ENQA evaluarea externă internațională pentru a obține statutul de membru cu drepturi depline a acestei structuri și pentru a fi înregistrată în Registrul European Pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR). Totuși, planificarea și realizarea acestui obiectiv rămân a fi dificile în lipsa stabilității în activitatea Agenției, condiționată de limitarea/ restricționarea periodică prin diverse acțiuni a gradului de independență a Agenției, atât în aspect organizațional, cât și operațional.

2. Elaborarea suportului normativ și metodologic

Elaborarea/ perfectarea/ suplimentarea cadrului normativ și metodologic a continuat să fie o preocupare a ANACEC și pe întreaga perioadă a anului 2019. Actele elaborate vin, pe de o parte, să contribuie la asigurarea funcționalității entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților stabilite regulamentar. Pe de altă parte, acestea susțin și promovează calitatea și cultura calității în sistemul educațional, precum și în domeniul cercetării și inovării. Statutul documentelor elaborate este foarte diferit. Potrivit prevederilor legale, parte din proiecte au fost examinate și aprobate prin decizia CC, parte – prin Ordine interne, iar anumite documente elaborate în cadrul Agenției au fost remise, în variantă de proiecte, MECC pentru examinare și aprobare sau promovare pentru aprobare către Guvern.

Ponderea elaborărilor variază pe direcții de activitate.

2.1. Învățământul general

În conformitate cu atribuțiile funcționale ale Agenției, stabilite în p.9.1, lit. a) al Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, aprobate prin HG nr.201 din 28.02.2018, Direcția Evaluare în Învățământul General a elaborat și prezentat spre aprobare Ministerului Educației, Culturii și Cercetării următoarele proiecte de acte necesare realizării funcției de asigurare a calității în învățământul general:

Nr. crt	Acte elaborate	Actualul statut al acestora
1	Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general	Aprobată prin Ordinul MECC nr.470 din 24.04.2019. Pilotată în baza Ordinului ANACEC nr.11-A din 18.06.2019
2.	Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general	Aprobată prin Ordinul MECC nr.470 din 24.04.2019. Pilotată în baza Ordinului ANACEC nr.11-A din 18.06.2019
3.	Metodologia de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic (proiect)	Proiect elaborat și depus la MECC. Actualmente plasat pe site-ul MECC la rubrica <i>Transparență decizională</i> pentru discuții publice ⁷
4.	Criteriile de evaluare a instituțiilor de învățământ general	Aprobate prin decizia Consiliului de conducere al ANACEC din 27.09.2019 și aplicate în evaluarea instituțiilor-pilot
5.	Instrumente necesare procesului de evaluare în învățământul general	Aprobate prin decizia Consiliului de conducere al ANACEC din 27.09.2019 și aplicate în evaluarea instituțiilor-pilot

Setul de instrumente elaborate pentru aplicare în procesul de evaluare a instituțiilor de învățământ general și de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general include modele pentru:

- Cererea de evaluare externă a instituției de învățământ general;
- Raportul de autoevaluare a instituției de învățământ general;

⁷ Vezi: <https://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=7014>

- Raportul de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării/ evaluării externe periodice a instituției de învățământ general;
- Fisa vizitei pentru evaluarea externă a instituției de învățământ general;
- Formularul de feedback al instituției de învățământ general;
- Fisa de urmărire a dosarului de evaluare externă a instituției de învățământ general;
- Acordul de integritate;
- Contractul de confidențialitate;
- Cererea de contestare a rezultatelor evaluării externe a instituției de învățământ general;
- Decizia Direcției de profil a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituției de învățământ general;
- Cererea de evaluare externă a cadrului de conducere din învățământul general;
- Raportul anual de activitate a cadrului de conducere din învățământul general;
- Fișa vizitei pentru evaluarea externă a cadrului de conducere din învățământul general;
- Raportul de evaluare externă a cadrului de conducere din învățământul general;
- Formularul de feedback al cadrului de conducere evaluat;
- Cererea de contestare a rezultatelor evaluării externe a cadrului de conducere din învățământul general;
- Decizia Direcției de profil a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (DEÎG) cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a cadrului de conducere.

În urma analizei rezultatelor pilotării *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și a *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general* a fost inițiat procesul de revizuire și perfectare a actelor normative pilotate și a instrumentelor de evaluare aplicate. Analiza rezultatelor pilotării a scos în evidență necesitatea introducerii *Criteriilor de evaluare a instituțiilor de învățământ general* în calitate de anexă la *Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și în conținutul *Ghidului de evaluare în învățământul general*, elaborat în variantă de proiect. Actele normative perfectate vor fi prezentate pentru examinare Consiliului de Conducere al ANACEC.

2.2. Învățământul profesional tehnic

Pe parcursul anului 2019, Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă, de comun cu Direcția Evaluare Învățământ Superior, a participat la elaborarea propunerilor de modificare și completare a Codului educației și a Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă și a Regulamentului de calcul al taxelor la serviciile prestate în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă (Anexa nr. 1 la HG nr. 616/2016, cu modificările și completările ulterioare).

Propunerile formulate s-au bazat pe modificările operate în actele normative cu relevanță pentru domeniul asigurării externe a calității, dar și pe experiența de evaluare externă a calității programelor de studii/instituțiilor de învățământ, acumulată pe perioada unui mandat de activitate a Consiliului de conducere. În procesul de perfectare a proiectelor s-a ținut cont și de necesitatea armonizării și adaptării legislației în vigoare la practicile europene, promovate de Agențiile europene de asigurare a calității. Proiectele de acte normative elaborate au fost expediate MECC pentru a fi propuse Guvernului spre aprobare.

În perioada de referință, la solicitarea MECC, Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă a elaborat un aviz cu sugestii de perfecționare și îmbunătățire pentru *Ghidul metodologic de elaborare a procedurii de evaluare a calificărilor*, elaborat de MECC în

scopul executării Hotărârii Guvernului nr.1016 din 23 noiembrie 2017 *Cu privire la aprobarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova.*

2.3. Învățământul superior

Pe parcursul anului 2019, Direcția Evaluare în Învățământul Superior a participat la:

- elaborarea propunerilor de modificare și completare a Metodologiei de evaluare externă a calității;
- perfectarea propunerilor de modificare a Codului educației al Republicii Moldova în vederea sincronizării mai multor documente naționale, raționalizării și eficientizării procesului de evaluare externă, cât și pentru a asigura îmbunătățirea continuă a calității proceselor educaționale.

Totodată, în conformitate cu Planul de activitate pentru anul 2019, Direcția a inițiat procedura de modificare/ completare a standardelor de evaluare aplicate în procesul de evaluare externă a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ superior. În acest sens, s-a solicitat instituțiilor de învățământ superior prezentarea propunerilor, acestea fiind recepționate și examinate/ sistematizate în Direcția de specialitate. În baza propunerilor parvenite a fost inițiată revizuirea/ actualizarea *Ghidului de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență*, care după perfectare va fi examinat și aprobat de către Consiliul de conducere.

În scopul dezvoltării cadrului metodologic și normativ necesar pentru asigurarea funcționalității Agenției, Direcția Evaluare în Învățământul Superior a elaborat, de comun cu Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă, și a promovat pentru aprobare Consiliului de conducere *Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr.30 din 15.03.2019). Începând cu luna martie 2019, Procedura menționată este aplicată în activitatea Direcțiilor de specialitate.

2.4. Cercetare și inovare

În anul de referință, Direcția evaluare în cercetare și inovare:

- A elaborat și a depus la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, spre promovare prin Hotărâre de Guvern, următoarele proiecte de acte:
 - 1) *Metodologia de confirmare a titlurilor științifice în Republica Moldova;*
 - 2) *Metodologia de acordare a dreptului de a conduce doctorate;*
 - 3) *Metodologia de evaluare complexă a capacităților organizațiilor din domeniile cercetării și inovării și ale personalului științific și științifico-didactic;*
 - 4) *Metodologia de confirmare a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior.*

De menționat că primele două proiecte au fost deja aprobate prin Hotărâre de Guvern, varianta finală fiind esențial modificată față de varianta propusă de Direcția evaluare în cercetare și inovare.

- A elaborat și a transmis Ministerului Educației, Culturii și Cercetării spre aprobare următoarele proiecte de acte:
 - 1) *Standardele minime pentru acordarea titlului de doctor și doctor habilitat;*
 - 2) *Regulamentul de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat;*
 - 3) *Recomandările-cadru pentru redactarea tezei de doctor/doctor habilitat.*
- A elaborat următoarele proiecte de acte, aprobate prin decizia Consiliului de Conducere:
 - 1) [Modificarea Regulamentului privind abilitarea cu drept de conducător de doctorat](#) (decizia CC nr. 11 din 09.07.2019);
 - 2) [Modificarea Regulamentului de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice și științifico-didactice](#) (decizia CC nr. 1 din 27.12.2019);

- 3) [Completarea Regulamentului privind constituirea și activitatea seminarului științific de profil](#) (decizia CC nr. 3 din 27.12.2019);
- 4) [Completarea Regulamentului de organizare și desfășurare a Concursului „Teza de doctorat de excelență a anului”](#) (decizia CC nr. 4 din 27.12.2019);
- 5) Materiale metodologice în vederea confirmării titlurilor științifice (decizia CC nr. 2 din 27.12.2019), inclusiv:
 - [Tipurile de lucrări acceptate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare în vederea confirmării titlurilor științifice;](#)
 - [Lista bazelor de date acceptate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru publicarea rezultatelor studiilor în vederea confirmării titlurilor științifice;](#)
 - [Corelarea titlurilor științifice confirmate cu domeniile și ramurile Nomenclatorului specialităților științifice \(HG199/2013\).](#)
- A elaborat următoarele proiecte de acte, aprobate prin ordinul președintelui ANACEC:

Materiale metodologice pentru punerea în aplicare a Metodologiei aprobării conducătorilor de doctorat (ordinul nr.15-A din 25.09.2019), inclusiv:

 - [Model al Demersului senatului/ consiliului științific al organizației din domeniile cercetării și inovării;](#)
 - [Model al listei publicațiilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate sau acceptate spre publicare;](#)
 - Formular de evaluare;
 - Model de certificat de conducător de doctorat.

În cadrul Direcției de specialitate planificat au fost perfecționate fișele de examinare primară a dosarelor pentru formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor, pentru confirmarea / conferirea titlurilor științifice, pentru abilitarea cu drept de conducător de doctorat și pentru echivalarea și recunoașterea actelor științifice obținute în străinătate.

2.5. Caracter general

În paralel, a fost suplimentat cadrul normativ care vine să reglementeze diverse aspecte în activitatea Agenției. În particular, au fost elaborate:

- Regulamentul de organizare și funcționare a subdiviziunii din cadrul ANACEC;
- Nomenclatorul dosarelor ANACEC.

2.6. Proiecte avizate la solicitare

Agenția a contribuit la îmbunătățirea cadrului normativ din domeniul educației, cercetării și inovării, cu relevanță pentru domeniul propriu de competență, prin avizarea, la solicitare, a următoarelor proiecte de acte elaborate de către alte entități:

- 1) *Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării;*
- 2) *Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia;*
- 3) *Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice;*
- 4) *Metodologia de finanțare instituțională;*
- 5) *Metodologia de acordare a dreptului de a conduce doctorate;*
- 6) *Metodologia de elaborare, revizuire și validare a standardelor de calificare;*
- 7) *Ghidul metodologic de elaborare a procedurii de evaluare a calificărilor;*
- 8) *Proiectul de HG privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 201/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare;*

- 9) *Ordinul Cu privire la aprobarea materialelor didactice destinate unităților de formare profesională a conducătorilor de autovehicule și unităților de formare profesională a transportatorilor rutieri;*
- 10) *Programul național pentru supravegherea și combaterea rezistenței antimicrobiene pentru anii 2019-2028;*
- 11) *Metodologia de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător;*
- 12) *Proiectul de HG cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.253/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a proiectelor desfășurate de comitetele sectoriale pentru formare profesională.*

3. Rezultate ale evaluării externe

3.1. Învățământul general

În perioada mai – noiembrie 2019, ANACEC a organizat și a desfășurat pilotarea *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, aprobate prin Ordinul MECC nr. 470 din 24.04.2019 *Cu privire la aprobarea Metodologiilor de evaluare în învățământul general*. Procesul de pilotare a urmărit identificarea gradului de aplicabilitate a normelor metodologice și a instrumentelor de evaluare stabilite în scopul evaluării nivelului de funcționalitate a actelor normative elaborate și, după caz, a necesităților de intervenție în conținutul documentelor menționate.

La solicitarea MECC, *Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* a fost elaborată în baza *Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului*, implementate pe plan național, evaluarea externă urmărind să aprecieze nivelul de realizare a celor 13 standarde de calitate (Tabelul 3.1) de către fiecare instituție de învățământ general implicată în procesul de pilotare.

Tabelul 3.1

Nr. crt	Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului	
1.	Standard de calitate 1.1.	Instituția de învățământ asigură securitatea și protecția tuturor elevilor/ copiilor
2.	Standard de calitate 1.2.	Instituția dezvoltă parteneriate comunitare în vederea protecției integrității fizice și psihice a fiecărui elev/ copil
3.	Standard de calitate 1.3.	Instituția de învățământ oferă servicii de suport pentru promovarea unui mod sănătos de viață
4.	Standard de calitate 2.1.	Copiii participă la procesul decizional referitor la toate aspectele vieții școlare
5.	Standard de calitate 2.2.	Instituția școlară comunică sistematic și implică familia și comunitatea în procesul decizional
6.	Standard de calitate 2.3.	Școala, familia și comunitatea îi pregătesc pe copii să conviețuiască într-o societate interculturală bazată pe democrație
7.	Standard de calitate 3.1.	Instituția educațională cuprinde toți copiii, indiferent de naționalitate, gen, origine și stare socială, apartenență religioasă, stare a sănătății și creează condiții optime pentru realizarea și dezvoltarea potențialului propriu în procesul educațional
8.	Standard de calitate 3.2.	Politicele și practicile din instituția de învățământ sunt incluzive, nediscriminatorii și respectă diferențele individuale
9.	Standard de calitate 3.3.	Toți copiii beneficiază de un mediu accesibil și favorabil
10.	Standard de calitate 4.1.	Instituția creează condiții de organizare și realizare a unui proces educațional de calitate
11.	Standard de calitate 4.2.	Cadrele didactice valorifică eficient resursele educaționale în raport cu finalitățile stabilite prin curriculumul național
12.	Standard de calitate 4.3.	Toți copiii demonstrează angajament și implicare eficientă în procesul educațional
13.	Standard de calitate 5.1.	Copiii sunt educați, comunică și interacționează în conformitate cu principiile echității de gen

În scopul facilitării evaluării nivelului de realizare a standardelor de calitate, au fost elaborate și aplicate, în calitate de instrument, *Criteriile de evaluare a instituțiilor de învățământ general*, formulate în baza indicatorilor standardelor de calitate. Demersul evaluativ în baza indicatorilor *Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva*

școlii prietenoase copilului a pus accentul pe aspectele ce țin de resurse, contextul de funcționare și de performanță al instituțiilor evaluate.

La etapă de pre-pilotare – etapa de pregătire a procesului, angajații DEÎG au organizat și desfășurat, pe parcursul a 15 zile, 28 de vizite de informare în 35 de OLSĐI din diverse zone ale Republicii Moldova. Astfel, în vederea popularizării celor două Metodologii de evaluare în învățământul general, au fost informate în total peste 2780 de persoane, inclusiv 2604 cadre de conducere și didactice și 181 angajați ai OLSĐI.

Ca rezultat al vizitelor de informare și în baza solicitărilor din partea instituțiilor de învățământ general, ANACEC a selectat pentru pilotarea metodologiilor menționate 11 instituții din diverse zone și mediu (urban, rural). Pentru a putea aplica și analiza obiectiv prevederile metodologiei privind toate modalitățile și finalitățile procesului de evaluare externă posibile (*autorizare de funcționare provizorie, acreditare, evaluare externă periodică*), în procesul identificării instituțiilor de învățământ general s-a ținut cont de tipul instituției și forma de evaluare aplicabilă, după cum este reflectat în tabel:

Tabelul 3.2

**Profilul instituțiilor de învățământ general participante
în procesul de pilotare/ evaluare**

Forma de evaluare	Tipul Instituției	Tipul de proprietate	Mediu urban/ rural
Acreditare - 9	Liceu - 7	Publică - 7	Urban - 9
Evaluare externă periodică -1	Școală primară-grădiniță -1	Privată - 4	Rural - 2
Autorizare de funcționare provizorie -1	Grădiniță de copii - 1		
	Centru de creație - 2		

Procesul de pilotare a metodologiilor menționate s-a realizat în baza unui plan de acțiuni, cu respectarea etapelor procedurii de evaluare externă, incluzând:

- Elaborarea și depunerea la ANACEC a Raportului de autoevaluare a instituției și rapoartelor de activitate a cadrelor de conducere, aprobate la Consiliul Profesoral;
- Examinarea de către DEÎG a conținutului dosarului și a corespunderii conținutului rapoartelor prezentate cu cerințele metodologiilor;
- Organizarea vizitei de evaluare externă a Comisiei de evaluare externă desemnată de ANACEC în instituția de învățământ implicată în pilotarea metodologiilor;
- Stabilirea de către Comisie, în cadrul vizitei de evaluare externă, a veridicității dovezilor incluse în rapoarte;
- Consemnarea rezultatelor vizitei de evaluare externă în fișa vizitei;
- Elaborarea Raportului de evaluare externă în baza fișei vizitei;
- Acordarea punctajului per indicator și calcularea punctajului final cu acordarea calificativelor;
- Prezentarea propunerilor de decizii către Consiliul de Conducere al ANACEC în cazul acreditării instituției de învățământ general;
- Prezentarea propunerilor de decizii către Președintele ANACEC în cazul evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie sau evaluării externe periodice a instituției de învățământ general și în cazul evaluării cadrelor de conducere din învățământul general.

Pentru realizarea propriu-zisă a procesului de evaluare externă, au fost constituite comisii de evaluare externă și organizate întâlniri cu reprezentanții instituțiilor de învățământ general participante în pilotarea metodologiilor în vederea acordării suportului consultativ-metodic. În perioada iulie-octombrie 2019, pentru toți factorii implicați în pilotare s-au desfășurat 8 sesiuni de formare, în care au fost prezentate și discutate subiecte cu referire la aplicarea cadrului normativ în

procesul evaluării, particularitățile procedurii de evaluare etc. În cadrul sesiunilor de formare organizate de către ANACEC, au fost instruite 80 de persoane, inclusiv 22 cadre de conducere din instituții de învățământ general, 12 reprezentanți ai OLSDÎ și 46 de evaluatori externi.

Pe parcurs s-a constatat că Liceul Teoretic „Elimul Nou” din municipiul Chișinău nu întrunește cerințele necesare evaluării externe. În consecință, instituția a fost exclusă din procesul de pilotare⁸. Drept urmare, în perioada octombrie-noiembrie 2019, au fost realizate 10 vizite de evaluare externă în 10 instituții de învățământ general participante în pilotarea metodologiilor menționate.

Procesul de evaluare externă realizat a demonstrat că aplicarea prevederilor *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general* a decurs fără dificultăți/ impedimente de ordin procedural, cu respectarea etapelor de organizare și desfășurare a evaluării externe, acestea fiind coerente și logic structurate.

Rezultatele generale ale procesului de evaluare externă realizat sunt următoarele:

- Instituția Publică Liceul Teoretic „Olimpii Panov” din Taraclia, care a solicitat evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, a întrunit condițiile necesare pentru o decizie favorabilă în acest sens.
- Cele 8 instituții de învățământ general implicate în pilotarea metodologiilor, evaluate în vederea acreditării, au acumulat punctaj diferit, dar destul de înalt și suficient pentru obținerea acreditării.
- Grădinița de copii Pănășești, Strășeni, evaluată conform procedurii de evaluare externă periodică, de asemenea a demonstrat un nivel înalt de realizare a standardelor de calitate.

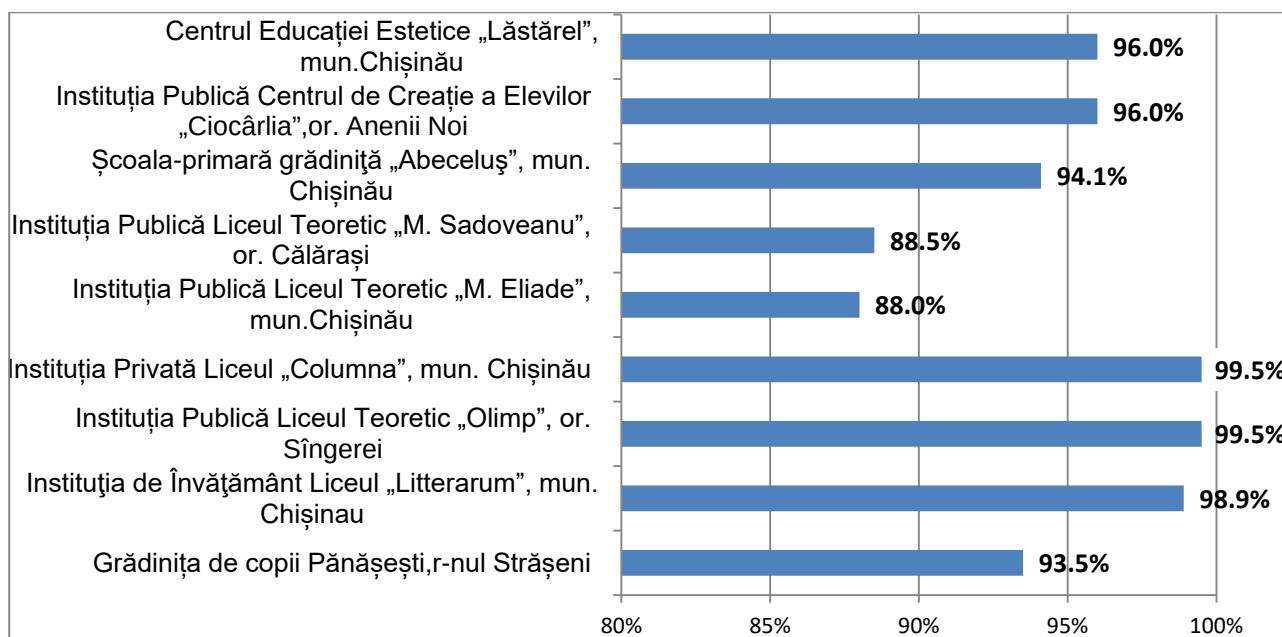

Figura 3.1 **Punctajul acumulat de către instituțiile de învățământ general evaluate extern**

Conform punctajului acumulat, care variază în limitele 88% - 99,5%, toate cele 9 instituții de învățământ general, evaluate fie în vederea acreditării sau conform procedurii de evaluare externă periodică, au obținut calificativul „foarte bine”.

⁸ Ordinul ANACEC nr.17-A din 15.11.2019

Tabelul 3.3

Nr.	Instituția de învățământ evaluată	Tipul de evaluare externă aplicată	Calificativ obținut
1.	Grădinița de copii Pânășești, r-nul Strășeni	evaluare externă periodică	foarte bine
2.	Instituția de Învățământ Liceul „Litterarum”, mun. Chișinău	acreditare	foarte bine
3.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Olimp”, or. Sîngerei	acreditare	foarte bine
4.	Instituția Privată Liceul „Columna”, mun. Chișinău	acreditare	foarte bine
5.	Instituția Publică Liceul Teoretic „M. Eliade”, mun. Chișinău	acreditare	foarte bine
6.	Instituția Publică Liceul Teoretic „M. Sadoveanu”, or. Călărași	acreditare	foarte bine
7.	Școala-primară grădiniță „Abeceluș”, mun. Chișinău	acreditare	foarte bine
8.	Instituția Publică Centrul de Creație a Elevilor „Ciocârlia”, or. Anenii Noi	acreditare	foarte bine
9.	Centrul Educației Estetice „Lăstărel”, mun. Chișinău	acreditare	foarte bine

În același timp, analiza rezultatelor evaluării instituțiilor de învățământ general implicate în pilotare a scos în evidență un nivel diferit în atingerea indicatorilor celor 13 standarde de calitate, în dependență de tipul instituției. Un motiv ar fi faptul că, aprobate în anul 2013 doar pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, *Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului* nu acoperă necesitățile tuturor tipurilor de instituții din învățământul general. Astfel, anumiți indicatori, în mod special la Dimensiunea II *Participare democratică* și Dimensiunea V *Educația sensibilă la gen*, nu pot fi aplicați pentru evaluare în învățământul preșcolar și extrașcolar.

La modul general, nivelul de realizare a standardelor de calitate variază în limitele 86,6% - 98,9%, după cum este reflectat în figura de mai jos.

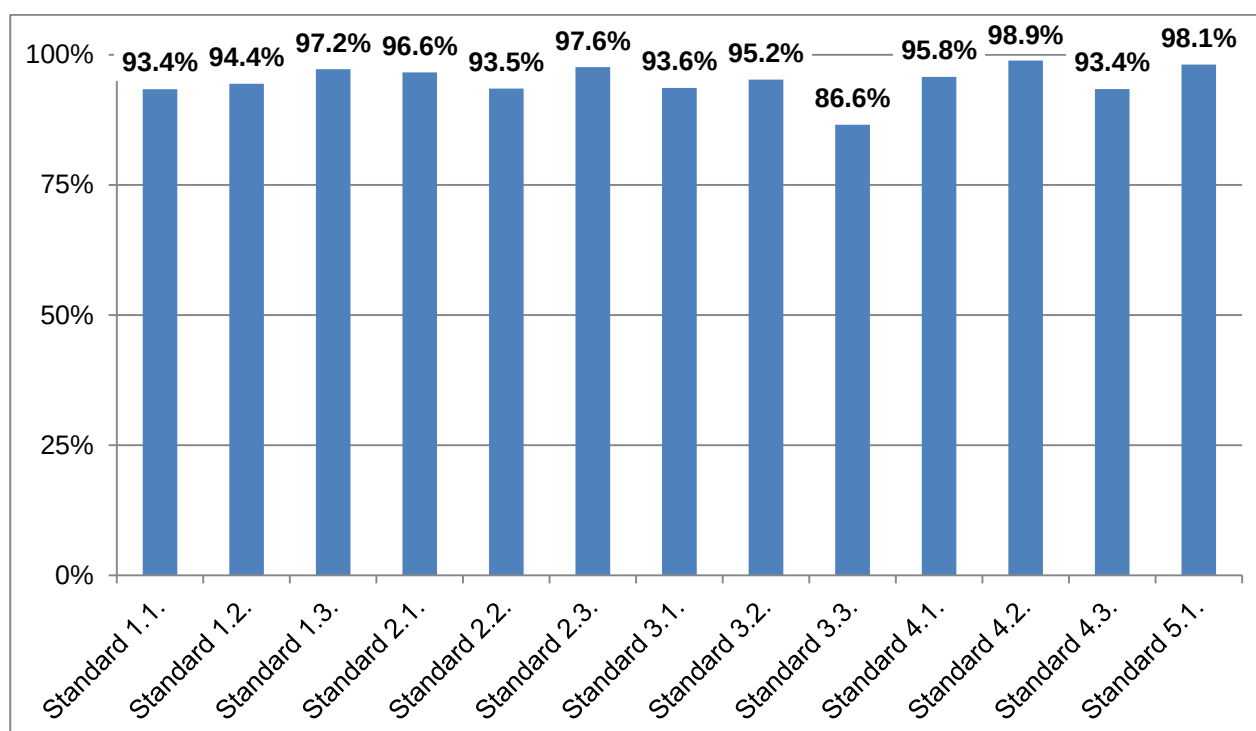

Figura 3.2 Nivelul de realizare a *Standardelor de calitate* de către instituțiile de învățământ general participante în pilotare

Analiza datelor denotă că cel mai înalt nivel de realizare a standardelor s-a înregistrat în instituțiile liceale. Totodată, cel mai înalt nivel de realizare (98,9%) se atestă la *Standardul de calitate 4.2* (Cadrele didactice valorifică eficient resursele educaționale în raport cu finalitățile stabilite prin curriculumul național); cel mai jos nivel de realizare (86,65%) se atestă la *Standardul de calitate 3.3* (Toți copiii beneficiază de un mediu accesibil și favorabil), iar nivelul mediu de realizare a *Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului* este de 94,88%.

Concomitent cu evaluarea externă a instituțiilor din învățământul general, în baza *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, elaborată în baza *Standardelor de competență profesională ale cadrelor de conducere din învățământul general*, promovate de către Ministerul de resort, s-a desfășurat și evaluarea cadrelor de conducere care activează în instituțiile evaluate. Procedura de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general are multe similitudini cu procedura de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general. În procesul de pilotare au fost urmate etapele și respectate condițiile prevăzute de metodologie.

Potrivit prevederilor *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general* au fost supuse evaluării 20 de cadre de conducere din cele 9 instituții de învățământ general evaluate în vederea acreditării sau periodic, inclusiv 9 directori și 11 directori adjuncți. Din numărul total de cadre de conducere evaluate, 12 au reprezentat instituțiile publice, iar 8 cadre - instituțiile private. Numărul de cadre de conducere evaluate a variat de la o instituție la alta, în funcție de capacitatea fiecăreia, după cum urmează:

Tabelul 3.4

Nr. crt	Instituția de învățământ general	Nr. cadre de conducere evaluate
1.	Grădinița de copii Pănășești, r-nul Strășeni	1 director
2.	Instituția de Învățământ Liceul „Litterarum”, mun. Chișinău	1 director 1 director adjunct
3.	Liceul Teoretic „Olimp”, or. Sîngerei	1 director 3 director adjuncți
4.	Instituția Publică Liceul Teoretic "Mircea Eliade", mun. Chișinău	1 director 3 directori adjuncți
5.	Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, or. Călărași	1 director 2 director adjuncți
6.	Instituția Privată Liceul „Columna”, mun. Chișinău	1 director 2 director adjunct
7.	Instituția Privată de Învățământ Școala Primară Grădiniță „Abeceluș”, mun. Chișinău	1 director
8.	Centrul de Creație a Elevilor „Ciocârlia”, or. Anenii Noi	1 director
9.	Centrul Educației Estetice „Lăstărel”, mun. Chișinău	1 director

Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general participante în pilotare denotă un nivel înalt de cca. 91,4% de realizare a *Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general*. Ca urmare a punctajului obținut în urma evaluării, 16 cadre de conducere au fost apreciate cu calificativul „foarte bine” și 4 cadre de conducere - cu calificativul „bine”.

La finalizarea procedurii de evaluare externă, în scopul perfectării metodologiilor de evaluare în învățământul general pilotate, au fost colectate sugestii și propuneri din partea instituțiilor de învățământ general implicate în pilotare.

Pilotarea metodologiilor de evaluare în învățământul general s-a demonstrat a fi utilă pentru evaluatori și evaluați și a confirmat funcționalitatea, importanța și necesitatea instrumentelor de evaluare elaborate de către Agenție în contextul asigurării calității în sistemul educațional. Rezultatele pilotării au scos în evidență oportunitatea conexiunii celor două metodologii și derulării concomitente a ambelor procese: evaluarea externă a instituției și a cadrului/cadrelor de

conducere. S-au conturat și alte elemente importante pentru a asigura calitatea și eficiența proceselor de evaluare externă. Printre acestea pot fi menționate, în particular:

- informarea adecvată a instituțiilor implicate în procesul evaluării externe cu privire la particularitățile procesului de evaluare;
- identificarea și instruirea potențialilor evaluatori și formarea cadrelor de conducere;
- comunicarea eficientă cu beneficiarii procesului de evaluare externă;
- monitorizarea continuă a măsurilor de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale prestate de instituțiile de învățământ general.

În același timp, procesul pilotării metodologiilor menționate a conturat unele nevoi de formare profesională continuă pentru cadrele de conducere și cadrele didactice din instituțiile evaluate, în mod special pe dimensiunile Standardelor de calitate *Educația incluzivă și Educația gender*.

Rezultatele pilotării *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, servesc în calitate de repere în vederea perfecționării actelor normative și a instrumentelor aplicate în procesul evaluării externe, proces în derulare în Direcția de specialitate.

Rezultatele evaluării externe a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere din aceste instituții urmează a fi examinate și aprobate în ședința Consiliului de Conducere al ANACEC. Totodată, sinteza analizei rezultatelor pilotării metodologiilor, precum și recomandările pentru eficientizarea aplicativității Standardelor de calitate în vigoare și ajustarea prevederilor unui șir de acte normative în vigoare, urmează a fi examinate în cadrul MECC.

3.2. Învățământul profesional tehnic

În anul 2019 Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă a continuat procesul de evaluare a programelor de învățământ profesional tehnic de nivel 3-5 ISCED, în conformitate cu prevederile Ordinului MECC nr.1014 din 02.07.2018 *Cu privire la planul de acțiuni a evaluării externe a programelor de formare profesională tehnică în instituțiile de învățământ profesional tehnic*. În același timp, au fost evaluate și programe de formare profesională de nivel 4-5 ISCED, elaborate/ realizate în cadrul instituțiilor de învățământ superior, neincluse în ordinul menționat. Perioadele de depunere a dosarelor au fost stabilite per semestru (Tabelul 3.5).

Tabelul 3.5

Număr cereri de solicitare a evaluării externe depuse/număr instituții, anul 2019

Nr. crt.	Perioada depunerii	Nr. cereri recepționate, dintre care:			Nr. instituții care au depus cereri		
		în vederea autorizării de funcționare provizorie	în vederea acreditării	Total	Școli profesionale	Centre de excelență și Colegii	Instituții de învățământ superior
1	21-31 ianuarie	13	67	80	7	7	4
2	4-8 noiembrie	1	25	26	5	2	-
TOTAL		14	92	106	12	9	4

Astfel, în total, pe parcursul anului 2019 au fost recepționate cereri de solicitare a evaluării externe a calității a 106 programe de formare profesională de la 25 de instituții de învățământ profesional tehnic și superior, ponderea cea mai mare de 48% revenind școlilor profesionale.

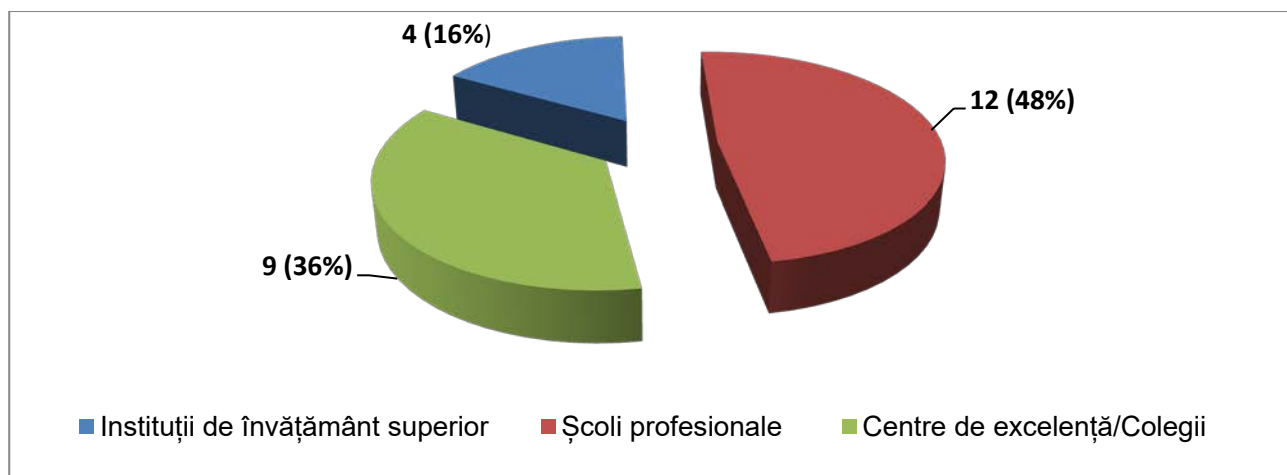

Figura. 3.3. **Număr/pondere instituții care au depus cereri de solicitare a evaluării externe în anul 2019**

Din numărul total de programe de formare profesională depuse pentru evaluare, 80 au fost evaluate extern în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării, iar 26 programe de formare profesională se află în proces de evaluare.

A) Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2019, au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie 13 programe de formare profesională de nivel 4 și 5 ISCED, inclusiv 11 elaborate de către instituții de învățământ superior și 2 de către Colegiul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Soroca.

Tabelul 3.6

Programele de formare profesională evaluate extern în vederea autorizării de funcționare provizorie

Nr.	Instituția	Programele evaluate
1.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	41110 Contabilitate 41220 Finanțe și bănci 41410 Marketing 61310 Programare și analiza produselor de program 101510 Turism
2.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	11210 Educație timpurie 11310 Învățământ primar
3.	Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia	11210 Educație timpurie (educator, conducător muzical)
4.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	91310 Îngrijirea bolnavilor 91320 Obstetrică 91610 Farmacie
5.	Colegiul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Soroca	22110 Teologie 42110 Jurisprudență

De menționat că, în anul de referință s-a atestat o creștere a solicitărilor de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie pentru programe de învățământ profesional tehnic (2 programe de formare profesională în 2018). Pentru 10 programe evaluate au fost formulate propuneri de decizii favorabile, iar pentru 3 programe s-a decis realizarea repetată a procedurii de evaluare.

B) Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

În anul de referință, ANACEC a evaluat extern 67 de programe de formare profesională de nivelurile 3-5 ISCED, inclusiv 5 programe cu învățământ dual, realizate de către 14 instituții de învățământ profesional tehnic.

În rezultatul evaluării, pentru 55 de programe prestate de către 11 instituții de învățământ Consiliul de conducere a formulat propuneri de decizii privind acreditarea pentru o perioadă de 5 ani, după cum urmează:

Tabelul 3.7

Lista programelor de formare profesională de nivelurile 3-5 ISCED acreditate

Nr.	Instituția	Programele evaluate
1.	Centrul de Excelență în Transporturi	71620 Diagnosticarea tehnica a transportului auto 71650 Exploatarea tehnica a mașinilor și utilajului pentru construcții, mentenanța drumurilor auto 71660 Exploatarea tehnica a transportului auto 104110 Traficul auto
2.	Centrul de Excelență în Construcții	72220 Tehnologia prelucrării lemnului 73120 Cadastru și organizarea teritoriului 73220 Construcția și exploatarea clădirilor și edificiilor 73250 Evaluarea imobilului 73260 Sistemul de alimentare cu căldură și gaze, ventilație 73270 Tehnologia materialelor și articolelor de construcție
3.	Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale	41110 Contabilitate 41510 Servicii administrative si de secretariat 61210 Administrarea aplicațiilor Web 61220 Administrarea bazelor de date 61230 Rețele de calculatoare 61310 Programare și analiza produselor de program 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor
4.	Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor mun. Bălți	416002 Controlor-casier 721004 Brutar 721008 Cofetar 1013002 Bucătar
5.	Centrul de Excelență în Medicina și Farmacie „Rasia Pacalo”	91110 Stomatologie 91310 Îngrijirea bolnavilor 91320 Obstetrică 91210 Medicină (Asistent medical; Asistent medical igienist-epidemiolog) 91410 Diagnosticare medicala și tehnici de tratament 91610 Farmacie
6.	Colegiul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Soroca	11210 Educație timpurie 11310 Învățământ primar 41510 Servicii administrative și de secretariat 92310 Asistență socială 101510 Turism
7.	Școala Profesională nr. 9, mun. Chișinău	713007-713009 Electromontor la repararea si întreținerea utilajelor - Lăcătuș electrician la repararea utilajelor electrice 715005-715021 Electrogazosudor - montator-tăietor cu gaze 716001-716006 Electrician-electronist auto - Mecanic auto 716006 Mecanic auto 732031 Placator cu plăci 732036-732031 Tencuitor - Placator cu plăci
8.	Școala Profesională nr. 1, mun. Bălți	732021 Lăcătuș-instalator tehnică sanitară 732030 Pietrar-zidar 732031 Placator cu plăci
9.	Școala Profesională nr. 5, mun. Bălți	714009 Electromontor utilaje de dispecerat și teleautomatică 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 714022 Operator la mașini-unelte semiautomate și automate

		716006-716001 Electrician-electronist auto - Mecanic auto 1041017 Operator în depozite mecanizate și automatizate
10.	Școala Profesională nr. 1, or. Cahul	721008 Cofetar 721009 Controlor produse alimentare 1013002 Bucătar
11.	Școala Profesională, com. Bubuieci, mun. Chișinău	416002 Controlor-Casier 416003 Vânzător 416004 Vânzător produce alimentare 811002 Apicultor 812002 Floricultor 1013002 Bucătar

Totodată, în procesul de evaluare externă, pentru 12 programe din cadrul Colegiului de Industrie Ușoară din Bălți, Școlii Profesionale nr.3, mun. Bălți și Școlii Profesionale or. Florești (Tabelul 3.8), Comisiile de evaluare externă au constatat unul sau mai multe standarde de acreditare care „corespund parțial cerințelor”. Astfel, în contextul inaplicabilității pct. 62 al *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, în redacția actuală, atât comisiile de evaluare externă, cât și Consiliul de Conducere au fost în imposibilitate de a formula decizii vizavi de aceste programe.

În conformitate cu *Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, ținând cont de faptul, că asigurarea calității în învățământ este un proces continuu, Agenția a solicitat instituțiilor menționate să elaboreze Planuri de măsuri corective și Rapoarte privind implementarea acestora, pentru standardele de acreditare care „corespund parțial cerințelor”. Ca urmare, programele respective și, în special standardele care „corespund parțial cerințelor”, au fost examinate repetat, în cadrul ședințelor ordinare ale Consiliului de Conducere. În rezultatul examinării repetate, Consiliul de conducere a propus acreditarea pentru o perioadă de 5 ani a programelor menționate, propuneri fundamentate pe constatarea dinamicii pozitive la nivel de programe de studii și corespunderea tuturor standardelor cerințelor stabilite.

Tabelul 3.8

Lista programelor de formare profesională acreditate în rezultatul aplicării Procedurii de monitorizare post-evaluare

Nr.	Instituția	Programele evaluate
1.	Școala Profesională nr. 3, mun. Bălți	723010 Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă 723011 Cusător (industria ușoară) 723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor)
2.	Școala Profesională or. Florești	714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 715005-715021 Electrogazosudor montator - Tăietor cu gaze 732036-732031 Tencuitor - Placator cu plăci 1041011-1041010 Mașinist la excavator cu o singură cupă - Mașinist la buldozere
3.	Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți	71530 Mașini și aparate în industria ușoară 72310 Filatură și țesătorie 72320 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din tricot 72330 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din țesături 101210 Frizerie și cosmetică

Analiza datelor denotă, o creștere esențială, în comparație cu anul 2018, a interesului instituțiilor de învățământ profesional pentru procesul de evaluare externă, fapt confirmat și prin creșterea numărului de programe pentru care s-a solicitat evaluarea externă: 14 programe în 2018, 67 programe în 2019.

Pentru 26 de programe de studii procesul de evaluare externă este în derulare. Lista acestora este reprezentată în tabelul care urmează.

Tabelul 3.9

Programele de formare profesională care se află în proces de evaluare externă

Nr.	Instituția	Programele de formare profesională	Perioada depunerii
1.	Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	41110 Contabilitate 41120 Impozite și percepere fiscală 41210 Finanțe și asigurări 41220 Finanțe și bănci 61210 Administrarea aplicațiilor web 61310 Programare și analiza produselor de program	4-8 noiembrie
2.	Școala Profesională nr.1 or. Cahul	1013002-1013004 Bucătar-Chelner 723010 – 723011 Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă - Cusător (industria ușoară)	
3.	Școala Profesională or. Cupcini, r-nul Edineț	716006-716004 Mecanic auto- Lăcătuș redresare caroserii	
4.	Școala Profesională din or. Ungheni	723019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor) 716006 Mecanic auto 732039 Zugrav 732019 Lăcătuș - electrician în construcții 713007-713009 Electromontor la repararea și întreținerea utilajelor electrice - Lăcătuș-electrician la repararea utilajelor electrice 715005-715021 Electrogazosudor montator - Tăietor cu gaze	
5.	Școala Profesională Căușeni	732008-732009 Electrician în construcții - Electrician - montator rețele de iluminat 715005-715021. Electrogazosudor-montator - Tăietor cu gaze 732036-732031 Tencuitor - Placator cu plăci 1013002 Bucătar 723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor)	
6.	Școala Profesională nr.7 mun. Chișinău	715005-715021 Electrogazosudor-montator - Tăietor cu gaze 732036-732031 Tencuitor - Placator cu plăci 732008-732009 Electrician în construcții - Electrician montator rețele de iluminat 715005 Electrogazosudor-montator	
7.	Colegiul de Studii Administrative și Fiscale	42110 Jurisprudență (calificarea Grefier)	

În perioada 30-31 mai 2019 Direcția de specialitatea a organizat 2 sesiuni de formare cu genericul „Evaluarea externă a calității în ÎPT - Pas cu pas”, în cadrul cărora peste 100 de manageri și responsabili de programe, reprezentanți ai peste 30 de instituții de învățământ profesional tehnic, au fost instruiți cu privire la diverse aspecte ale procesului de evaluare externă, în particular privind regulile de redactare a raportului de autoevaluare prin prisma standardelor, criteriilor și indicatorilor de performanță pentru evaluarea externă a programelor de formare profesională.

Analiza rezultatelor evaluărilor externe realizate pe parcursul anului 2019 demonstrează diversificarea instituțiilor care oferă programe de formare profesională de nivel 3-5 ISCED, acestea fiind organizate/ realizate în școli profesionale, colegii, centre de excelență, dar și în instituții de învățământ superior.

Se atestă creșterea numărului de programe de formare profesională care sunt realizate prin învățământul dual, învățământ în cadrul căruia instruirea teoretică realizată în instituția de învățământ este combinată cu instruirea practică nemijlocit la întreprindere, astfel valorificându-se substanțial rolul angajatorului în procesul de formare a specialiștilor.

Rezultatele evaluărilor denotă de asemenea că prestatorii de servicii educaționale acordă o atenție în creștere proceselor de asigurare a calității programelor prestate. În acest context, comisiile de evaluare externă menționează frecvent în calitate de **puncte tari** următoarele:

- Comisiile de evaluare internă și asigurare a calității (CEIAC), constituite la nivel de instituții de învățământ profesional, contribuie la asigurarea calității proceselor educaționale în instituții;
- Procesul de predare-învățare la mare parte din programele de studii este bine organizat, orarul activităților didactice este bine structurat;
- Instituțiile planifică și acordă suport financiar pentru dezvoltarea cadrelor didactice proprii prin activități de formare profesională în domeniul psihopedagogic și de specialitate;
- Instituțiile dețin spații educaționale renovate și laboratoare dotate cu utilaj performant;
- Asigurarea integrală a elevilor cu cămine constituie o realizare a instituțiilor de învățământ pe dimensiunea socială.

În același timp, comisiile de evaluare externă menționează și anumite vulnerabilități în sistem care influențează negativ calitatea studiilor și lichidarea cărora necesită intervenții sistemice și sistematice, inclusiv:

- Asigurarea disciplinelor de specialitate cu manuale în limba română;
- Ridicarea continuă a nivelului de calificare a personalului didactic;
- Promovarea/ realizarea mobilității academice a elevilor de la programele de formare profesională de nivel 3,4 și 5 ISCED;
- Monitorizarea continuă a angajării absolvenților programelor de formare profesională în câmpul muncii.

3.3. Învățământul superior

Pe parcursul anului 2019, Direcția Evaluare în Învățământul Superior a avut drept obiectiv principal asigurarea calității procesului de evaluare externă în învățământul superior. În vederea realizării acestui obiectiv, în perioada de referință au fost recepționate și examinate 89 de cereri de solicitare a serviciilor de evaluare externă a calității în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de licență și master de la 18 instituții de învățământ superior, după cum urmează:

- a) în vederea acreditării:
 - 38 programe de studii superioare de licență;
 - 22 programe de studii superioare de master;
- b) în vederea autorizării de funcționare provizorie:
 - 6 programe de studii superioare de licență;
 - 23 programe de studii superioare de master.

Ponderea solicitărilor de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării programelor de studii superioare pe cicluri (licență/master) poate fi urmărită în figura de mai jos.

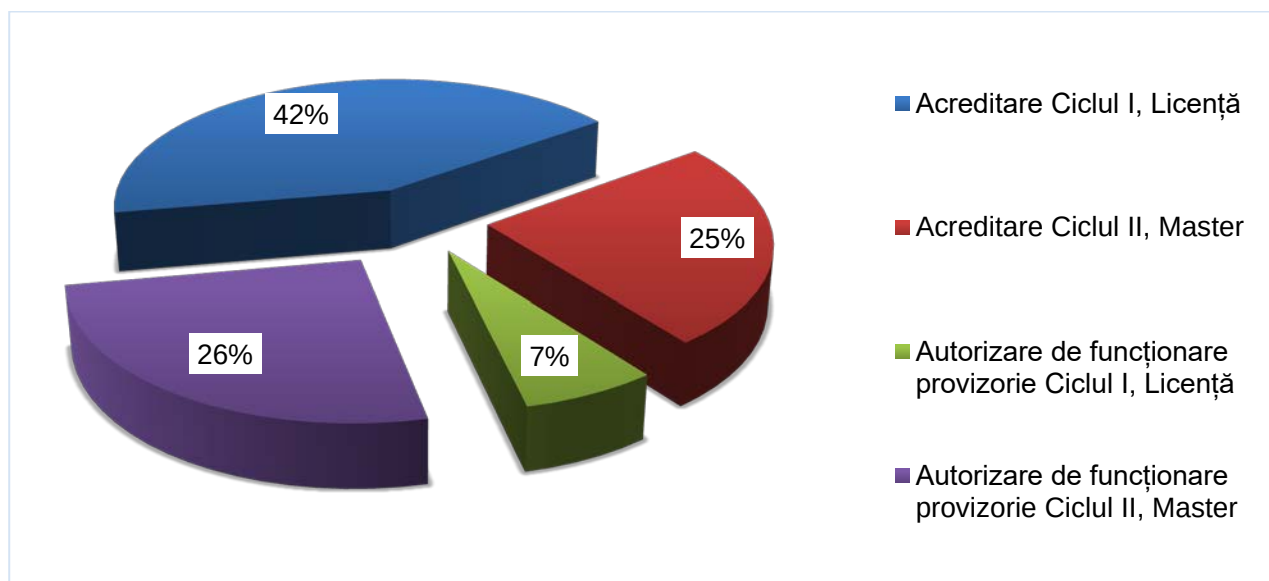

Figura 3.4 Solicitări de evaluare externă în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii, pe cicluri

Numărul de dosare depuse a variat considerabil de la o instituție de învățământ superior la alta, după cum urmează:

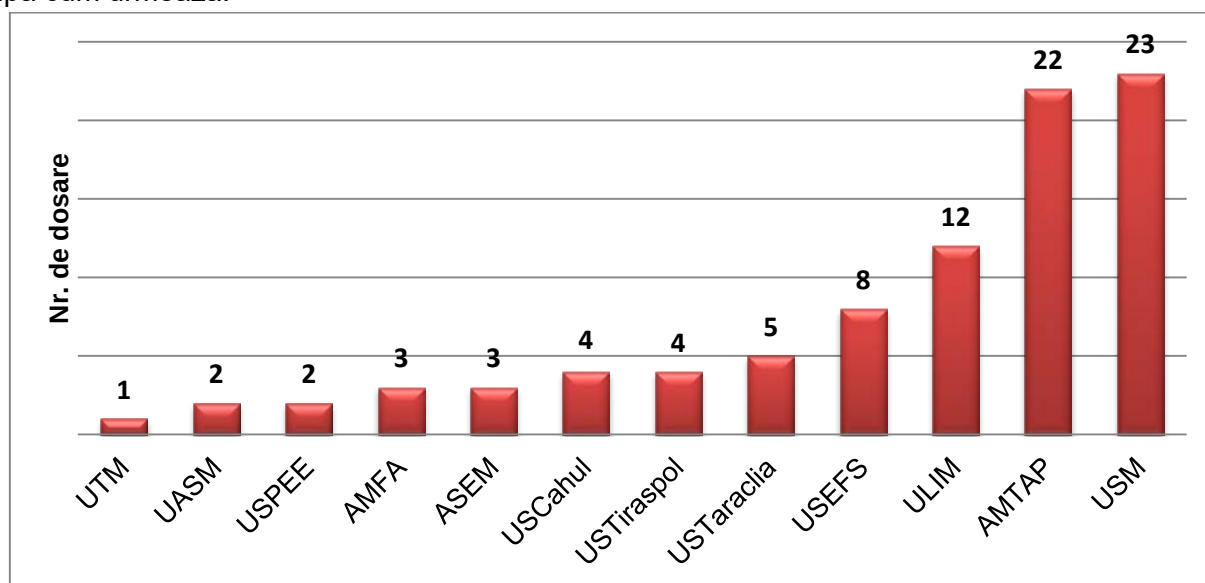

Figura 3.5 Distribuția dosarelor depuse pe instituții de învățământ superior

Din numărul total de 89 de dosare recepționate, 7 dosare de autoevaluare au fost retrase din procesul de evaluare de către instituțiile de învățământ (USTaraclia - 5, USEFS - 1, UTM - 1), 40 de dosare de autoevaluare au fost evaluate extern, 22 de dosare sunt în proces de evaluare, iar pentru 20 dosare urmează să fie inițiată procedura de evaluare externă. Cele mai multe solicitări de evaluare externă în anul 2019 au fost în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență, urmate de solicitările de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de master.

Comparativ cu anii precedenți (Figura 3.6) în 2019 se observă o scădere a solicitărilor de evaluare externă în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență, cauzată și de faptul că majoritatea programelor de acest nivel au fost deja evaluate în anii precedenți. Pe de altă parte, atestăm o creștere a numărului de solicitări de evaluare externă a programelor de studii superioare

de master. Numărul solicitărilor de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie la ciclul I licență este în descreștere, ciclul II masterat în ușoară creștere, iar pentru ciclul III doctorat nu au existat solicitări.

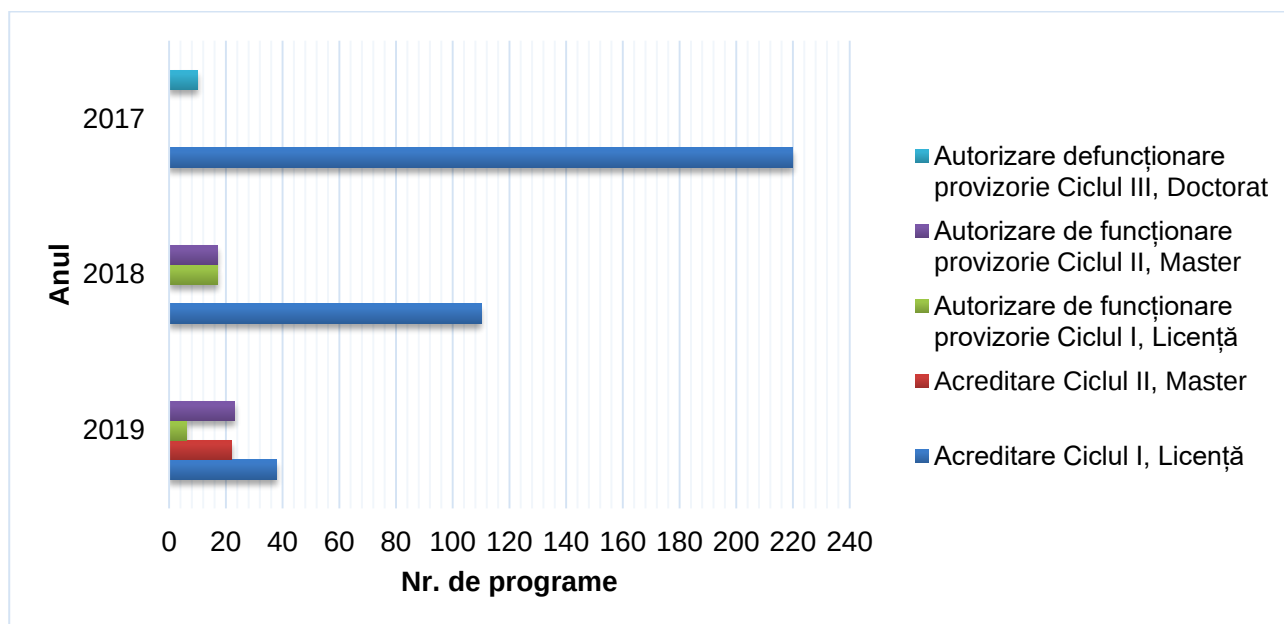

Figura 3.6 **Dinamica solicitărilor în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii pe cicluri în perioada 2017-2019**

În concluzie, cele mai multe solicitări de evaluare externă în anul 2019 au fost în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență, urmată de solicitarea de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii de master. Astfel, instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au respectat prevederile Ordinului Ministerului de resort nr.1213 din 13.08.2018 cu privire la calendarul evaluărilor externe a calității în vederea acreditării programelor de studii superioare.

A) Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2019, în cadrul ședințelor Consiliului de Conducere au fost discutate și aprobate rezultatele activităților de evaluare externă, în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*.

Astfel, au fost adoptate propuneri de:

- decizii de autorizare de funcționare provizorie pentru 14 programe de studii superioare de licență, evaluate în anul 2019;
- decizii de autorizare de funcționare provizorie pentru 18 programe de studii superioare de master, evaluate în anul 2019.

Totodată, prin decizia sa Consiliul de conducere a solicitat instituției de învățământ să ajusteze regulamentar conținutul programului de studiu la domeniul general de studii (1 program, USCahul).

Trei programe de studii superioare de master, elaborate de către ASEM, sunt în proces de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie.

Distribuirea pe instituții de învățământ a programelor de studii superioare de licență și de master autorizate pentru funcționare provizorie este reflectată în tabel.

Rezultatele evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt.	Domeniul general de studiu/ Denumirea instituției de învățământ superior	Număr programe autorizate pentru funcționare provizorie
011 Științe ale educației		
1	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	3
2	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1
3	Universitatea de Stat din Moldova	1
4	Universitatea de Stat din Tiraspol	1
Total		6
023 Filologie		
1	Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	1
Total		1
031 Științe sociale și comportamentale/ 032 Jurnalism și informare		
1	Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	2
2	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1
3	Universitatea de Stat din Moldova	1
Total		4
041 Științe economice/ 042 Drept		
1	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	2
2	Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată	1
3	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	1
4	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	1
Total		5
050 Științe chimice		
1	Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	2
Total		2
061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor		
1	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	2
2	Universitatea de Stat din Moldova	1
Total		3
071 Inginerie și activități ingineresti/ 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare		
1	Universitatea Tehnică a Moldovei	2
2	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	1
Total		3
081 Științe agricole		
1	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	1
Total		1
100 Științe ale sportului/ 101 Servicii publice/ 103 Servicii ale securității		
1	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	5

2	Universitatea Tehnică a Moldovei	1
3	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	1
Total		7
TOTAL: 32 programe de studii superioare de licență/ master		

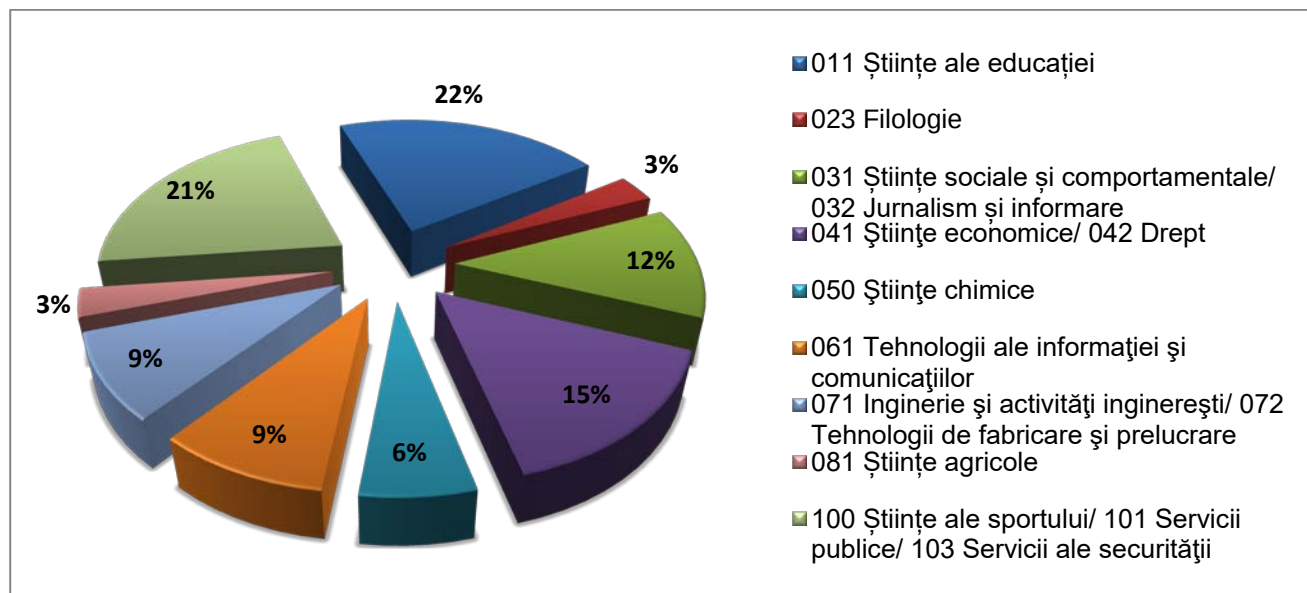

Figura 3.7 Programe de studii superioare de licență/ master, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie în 2019, conform domeniului general de studiu

Analiza datelor denotă ca cele mai multe solicitări de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie au fost la domeniul general de studii 011 Științe ale educației, 100 Științe ale sportului/ 101 Servicii publice/ 103 Servicii ale securității, 041 Științe economice/ 042 Drept. Totodată, cea mai mică pondere a solicitărilor de evaluare externă revine domeniilor 023 Filologie și 081 Științe agricole.

B) Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

Pe parcursul anului 2019, în cadrul ședințelor Consiliului de Conducere al ANACEC au fost discutate și aprobate rezultatele activităților de evaluare externă în vederea acreditării la nivel de învățământ superior. În acest sens, au fost adoptate propuneri de decizii de acreditare pentru:

- 63 programe de studii superioare de licență;
- 5 programe de studii superioare de master.

În conformitate cu pct. 64 al Metodologiei de evaluare externă și în condițiile inaplicabilității pct. 62 din Metodologie, Consiliul de Conducere al ANACEC a fost în imposibilitatea de a aproba decizii vizavi de 18 programe de studii superioare de licență evaluate, pentru care comisiile de evaluare externă au constatat unul sau mai multe standarde de acreditare care „corespund parțial cerințelor”. Ulterior, în conformitate cu prevederile *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, la solicitarea ANACEC, instituțiile de învățământ superior evaluate au elaborat și prezentat Planuri de măsuri corective pentru standardele care corespundeau parțial cerințelor, în baza recomandărilor și ariilor de îmbunătățire obligatorii formulate de Comisiile de evaluare externă.

Rezultatele monitorizării post-evaluare a programelor de studii pe instituții de învățământ

Nr.	Instituția de învățământ superior	Nr. programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	Nr. Planuri de măsuri corective recepționate	Nr. Rapoarte privind implementarea planului de măsuri corective recepționate	Nr. decizii CC
1	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	5	2	1	1
2	Universitatea Tehnică a Moldovei	4	4	4	4
3	Universitatea de Studii Europene din Moldova	4	4	2	-
4	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	3	3	3	3
5	Institutul de Relații Internaționale din Moldova	1	1	1	1
6	Universitatea de Stat din Tiraspol	1	1	1	1
Total		18	15	12	10

În urma analizei Planurilor de măsuri corective și a rapoartelor privind implementarea acestora s-a constatat că instituțiile de învățământ au identificat și realizat activități corespunzătoare pentru înlăturarea neconformităților depistate de către comisiile de evaluare în timpul procesului de evaluare externă. Din numărul total de 18 programe de studii superioare de licență supuse acestei proceduri, pentru 10 programe de studii a fost definitivată procedura de evaluare externă în vederea acreditării și formulate propuneri de decizii; 8 programe de studii evaluate sunt încă în proces de monitorizare.

Pe parcursul examinării rapoartelor privind implementarea planurilor de măsuri corective au fost identificate următoarele:

1. Activitățile preconizate în planurile de măsuri corective nu s-au încadrat în perioada de timp stabilită.
2. Pentru unele activități (ex.: internaționalizarea programului de studii, mobilitatea academică a studenților etc.) procesul de implementare a demarat, dar nu a fost integral finalizat.
3. Se atestă dificultăți în analiza anumitor dovezi prezentate de instituțiile de învățământ (ex.: privind funcționalitatea bazei de date, completarea bazei de date etc.).
4. Parte din activitățile planificate de instituțiile de învățământ necesită pentru implementare o perioadă mai mare de 6 luni.

Repartizarea programelor de studii superioare de licență evaluate pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ variază considerabil (Tabelul 3.12 și Figura 3.8).

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt.	Domeniul general de studiu/ Denumirea instituției de învățământ superior	Acreditarea pentru o perioadă de 5 ani	Fără decizie	Total
011 Științe ale educației				
1	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	2		3
2	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	1	2
5				
021 Arte/ 022 Științe umaniste/ 023 Filologie				
1	Universitatea de Stat din Moldova	6		6
2	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	5		5
3	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	4		4
4	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți		3	3
5	Universitatea Tehnică a Moldovei	1		1
19				
031 Științe sociale și comportamentale/ 032 Jurnalism și informare				
1	Universitatea de Stat din Moldova	3		3
2	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	3		3
3	Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	2	3
4	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	1		1
5	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1		1
6	Institutul de Relații Internaționale din Moldova	1		1
12				
041 Științe economice				
1	Universitatea de Studii Europene din Moldova		1	1
2	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1		1
2				
050 Științe chimice/ 052 Științe ale mediului/ 053 Științe fizice				
1	Universitatea de Stat din Moldova	1		1
2	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	1		1
3	Universitatea de Stat din Moldova	1		1
4	Universitatea de Stat din Tiraspol	1		1
4				
071 Inginerie și activități ingineresti/ 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare/ 073 Arhitectură și construcții				
1	Universitatea Tehnică a Moldovei	14		14
2	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	4		4
3	Universitatea de Stat din Moldova	3		3
4	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	2		2
23				
082 Silvicultură				
1	Universitatea de Stat din Moldova	1		1
1				
101 Servicii publice/ 103 Servicii ale securității				
1	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	3		3
2	Universitatea de Studii Europene din Moldova		1	1
3	Universitatea de Stat din Moldova	1		1
5				
71 programe de studii superioare de licență				

Analiza datelor atestă că cele mai multe programe evaluate (23) sunt din domeniile 071 Inginerie și activități ingineresti/ 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare, desfășurate în cadrul UTM (14), USM (3), UASM (4), USARB (2), urmate de programele (19) din domeniile 021 Arte/ 022 Științe umaniste/ 023 Filologie, desfășurate în cadrul USARB (3), UPSC (5), UTM (1), ULIM (4), USM (6).

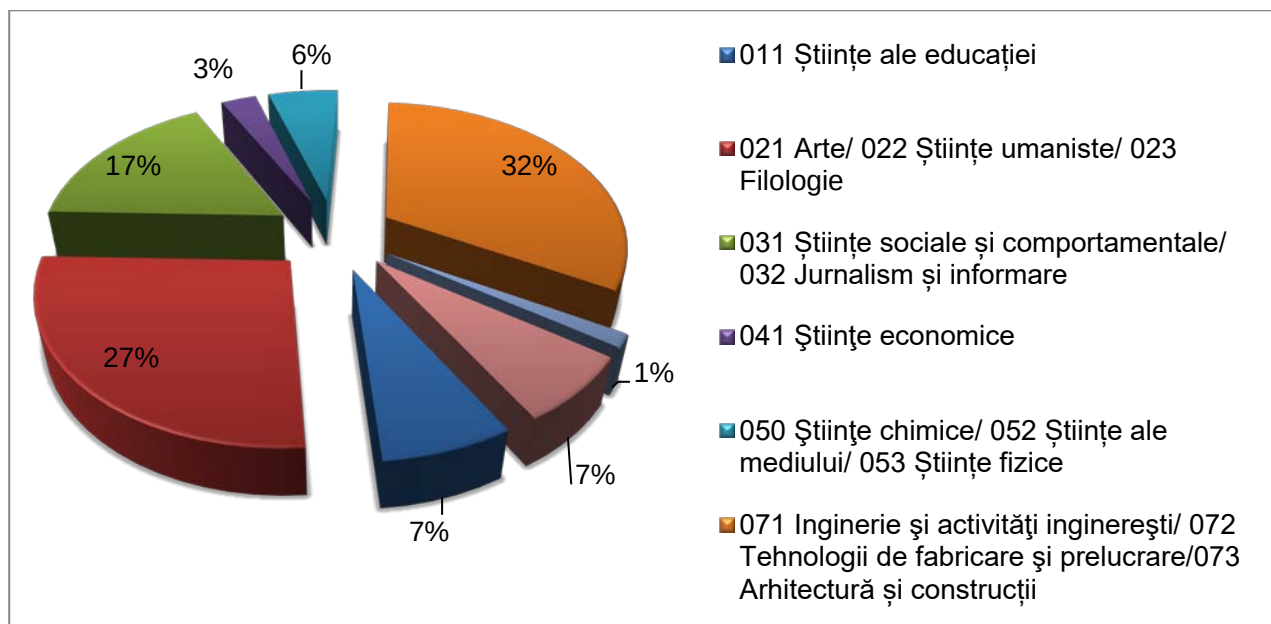

Figura 3.8 Programe de studii superioare de licență evaluate în vederea acreditării pe domenii generale de studiu

În anul 2019 a demarat procesul de evaluare externă în vederea acreditării programelor de studii superioare de master, ciclul II. În perioada de referință au fost acreditate 5 programe de studii din domeniile Științe ale educației și Științe ale sportului, realizate de către 3 instituții de învățământ superior.

Tabelul 3.13

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt.	Domeniul general de studiu/ Denumirea instituției de învățământ superior	Acreditarea pentru o perioadă de 5 ani
011 Științe ale educației		
1	Universitatea de Stat din Moldova	3
2	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1
Total		4
100 Științe ale sportului		
1	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1
Total		1
TOTAL: 5 programe de studii superioare de master		

C) Rezultatele generalizate ale evaluărilor externe

În concluzie, pe parcursul anului 2019, activităților de evaluare externă a calității le-a revenit ponderea esențială în totalitatea activităților desfășurate de Direcția Evaluare în Învățământul Superior. În această perioadă au fost organizate și monitorizate activitățile de evaluare externă:

- în vederea acreditării: pentru 76 programe de studii superioare, inclusiv 71 programe de licență și 5 de master;

- în vederea autorizării de funcționare provizorie: pentru 33 de programe de studii, inclusiv 14 programe de licență și 19 de master.

Tabelul 3.14

Rezultatele generale privind evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii superioare de licență și master pe instituții de învățământ, anul 2019

	Denumirea instituției de învățământ superior	Acreditare pentru 5 ani	Fără decizie favorabilă	Autorizare de funcționare provizorie	Total
1.	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	3			3
2.	Institutul de Relații Internaționale din Moldova	1			1
3.	Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată			1	1
4.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	4		3	7
5.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1	1	3	5
6.	Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”			5	5
7.	Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți	8	4		12
8.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1		6	7
9.	Universitatea de Stat din Moldova	19		3	22
10.	Universitatea de Stat din Tiraspol	1		1	2
11.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	4		5
12.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”			2	2
13.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	6		5	11
14.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	8			8
15.	Universitatea Tehnică a Moldovei	15		3	18
	Total	68	9	32	109

Pentru 22 programe de studii a fost demarat procesul de evaluare externă, iar pentru 20 de programe de studii urmează inițierea procesului de evaluare externă (Tabelul 3.15).

Tabelul 3.15

Programe de studii în proces de evaluare externă și în așteptarea inițierii procesului de evaluare externă

	Denumirea instituției de învățământ superior	În proces de evaluare	Urmează inițierea procesului de evaluare	Total
1.	Academia de Studii Economice din Moldova		3	3
2.	Universitatea de Stat din Tiraspol		3	3
3.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova		6	6
4.	Universitatea de Stat din Moldova		8	8
5.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	22		22
	Total	22	20	42

Pentru a asigura și organiza procesul de evaluare externă, pe parcursul anului, au fost realizate trei sesiuni de instruire în vederea identificării unor noi experți evaluatori (cadre didactice, angajatori, studenți) și sesiuni de instruire a reprezentanților instituționali (manageri instituționali responsabili de

asigurarea calității, coordonatori de programe de studii) în vederea perfectării dosarelor de autoevaluare pentru programele de studii superioare de master.

Generalizând activitățile de evaluare externă a calității programelor de studii superioare de licență și master în anul de referință, pot fi menționate următoarele aspecte:

- micșorarea numărului de angajați ai Direcției de specialitate (4 la începutul anului / 2 la sfârșitul anului) a condus la mărirea numărului comisiilor de evaluare externă aflate în coordonare la fiecare din specialiștii direcției, fapt ce a condiționat deplasarea procesului de evaluare externă pentru unele programe de studii pentru anul 2020;
- deși în rezultatul examinării dosarelor de evaluare externă s-a atestat o creștere a calității conținutului rapoartelor de autoevaluare perfectate de către instituții, responsabilizarea reprezentanților instituționali din structurile de asigurare a calității și a coordonatorilor de programe în vederea elaborării rapoartelor de autoevaluare corecte, obiective și consistente, prezentării documentației complete, rămâne a fi o necesitate persistentă;
- identificarea și implicarea în misiuni de evaluare externă a experților evaluatori cu pregătire profesională specializată conformă cu domeniul de studii evaluat rămâne a fi o provocare pentru Direcție, mai ales în cazul domeniilor deosebit de specializate sau monopoliste pe piața serviciilor educaționale (ex. domeniile silvicultură, servicii ale securității etc.).

În concluzie, menționăm că în perioada 2017-2019, ca urmare a solicitărilor prezentate de universitățile publice și private, Direcția de specialitate a ANACIP/ANACEC a inițiat și organizat activități de evaluare externă a calității în vederea acreditării a 401 programe de studii superioare de licență și 5 programe de studii superioare de master, iar în vederea autorizării de funcționare provizorie a 32 programe de studii superioare de licență, 36 programe de studii superioare de master și 9 programe de studii superioare de doctorat.

Tabelul 3.16

Rezultatele evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii superioare de licență, master și doctorat pe anii 2017- 2019

Tipul de evaluare	Anul			Total programe evaluate
	2019	2018	2017	
Acreditare Ciclul I, Licență	71	110	220	401
Acreditare Ciclul II, Master	5	-	-	5
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul I, Licență	14	17	1	32
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul II, Master	19	17	-	36
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul III, Doctorat	-	-	9	9
Total	109	144	230	483

Din numărul total al programelor de studii superioare evaluate, 406 programe sau 84 la sută au fost evaluate în vederea acreditării, din ele ponderea cea mai mare revenind programelor de studii superioare de licență (Figura 3.9)

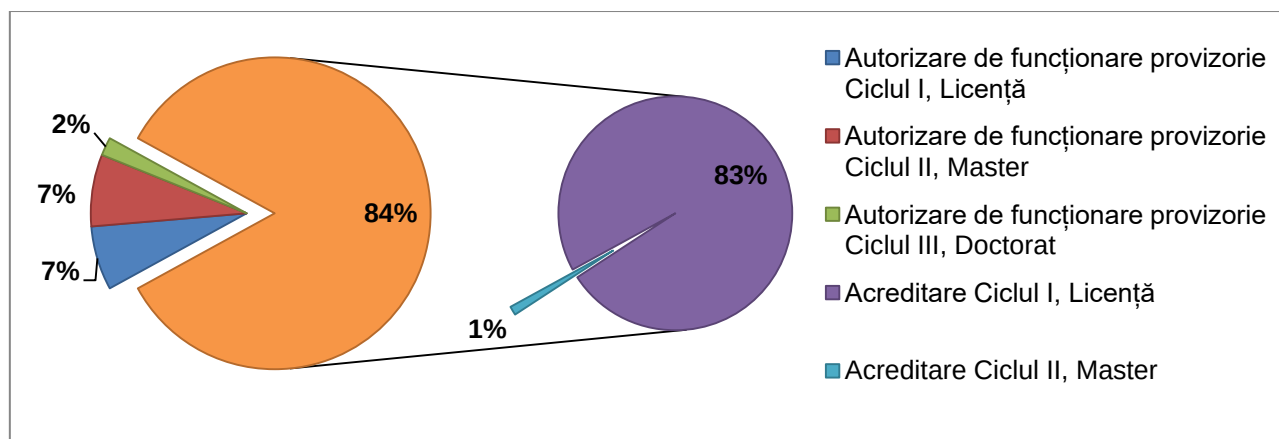

Figura 3.9 Ponderea evaluărilor externe a programelor de studii superioare pe cicluri și forme de evaluare pentru perioada 2017- 2019

3.4. Învățământul de formare continuă

Pe parcursul anului 2019, la ANACEC nu a parvenit nici o solicitare în vederea autorizării de funcționare provizorie instituțională, astfel, în acest sens nu a fost evaluată nici o instituție. În același timp, în perioada de referință, au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie 37 programe de formare continuă a 18 prestatori de servicii educaționale, inclusiv pe domenii:

- Instruirea inițială a conducătorilor auto – 2 programe (ÎM „Regia Transport Electric”; SRL „Altiona Auto”);
- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice – 28 programe (Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul, Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C. Stere”, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Universitatea de Stat din Moldova);
- Limbi străine – 3 programe (SRL „Fantastic Group”, Fundația Internațională din Moldova „Calea Fericirii-The Way of Blessing”);
- Frumusețe – 2 programe (SRL „Medazur Med Spa”);
- Altele – 2 programe (Fundația Internațională din Moldova „Calea Fericirii-The Way of Blessing”, Centrul de instruire auto și macarale „Total-Auto” SRL).

La fel, nici o instituție prestatoare de servicii educaționale nu a fost supusă procedurii de evaluare externă în vederea acreditării instituționale. Totodată, în perioada de referință, la ANACEC au fost evaluate extern în vederea acreditării 105 programe realizate de către 10 prestatori de servicii educaționale, inclusiv pe domenii:

- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice – 100 programe (Universitatea de Stat „B. P. Hasdeu” din Cahul, Universitatea de Stat din Tiraspol, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C. Stere”, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, AO Programul educațional „Pas cu Pas”, Institutul de Științe ale Educației);
- Servicii de protecție – 5 programe (Serviciul de Protecție și Pază de Stat).

A) Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie sunt reprezentate în tabel:

Tabelul 3.17

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
1.	Universitatea de Stat din Comrat	1. Abordări inovative în procesul de învățământ (Teach Me) 2. E-teaching (tehnologii avansate de instruire prin utilizarea TIC) (Teach Me)	Autorizare de funcționare provizorie
2.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1. Utilizarea TIC în învățământul centrat pe cel ce învață 2. Tehnici pedagogice interactive în învățământul centrat pe cel ce învață (Teach Me)	Autorizare de funcționare provizorie
3.	Universitatea de Stat din Tiraspol	1. Abordări pedagogice inovative (Teach Me) 2. Tehnologii digitale pentru predare (Teach Me) 3. Limba engleză	Autorizare de funcționare provizorie
4.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	1. Strategii de învățare eficientă (Teach Me) 2. Tehnologii avansate de instruire prin utilizarea TIC (Teach Me) 3. Educație muzicală timpurie 4. Managementul activităților culturale și artistice 5. Educație muzicosofică	Autorizare de funcționare provizorie
5.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1. Învățarea prin cooperare și dezvoltarea gândirii critice (Teach Me) 2. Elaborarea materialelor didactice vizuale (Teach Me)	Autorizare de funcționare provizorie
6.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	1. Perfecționarea cadrelor didactice universitare și din instituțiile de învățământ profesional-tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în domeniul metodelor pedagogice inovatoare de abordare a învățării	Autorizare de funcționare provizorie
7.	SRL „Medazur Med Spa”	1. 514203 Manichiuristă 2. 514206 Pedichiuristă	Autorizare de funcționare provizorie
8.	Centrul de instruire auto și macarale „Total-Auto” SRL	1. 711901 Alpinist utilitar	Autorizare de funcționare provizorie
9.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	1. Limba germană 2. Limba spaniolă 3. Managementul proiectelor și achiziții publice 4. Dezvoltarea personală	Autorizare de funcționare provizorie
10.	Î. M. „Regia Transport Electric”	1. Programul de formare profesională inițială al conducătorilor de autovehicule de categoria „F” (troleibuz)	Autorizare de funcționare provizorie
13.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1. Educație muzicală 2. Educație muzicală preșcolară 3. Conducător de cor	Autorizare de funcționare provizorie
14.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1. Educație fizică (60 credite) 2. Educație fizică (90 credite) 3. Antrenament Sportiv (60 credite) 4. Antrenament Sportiv (90 credite)	Autorizare de funcționare provizorie

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
15.	SRL „Altiona-Auto”	1. Instruirea inițială a conducătorilor auto categoria „B(B1)”	Autorizare de funcționare provizorie
16.	Universitatea de Stat din Moldova	1. 0114.15 Educație civică 2. 0113.1 Pedagogie în învățământul primar	Autorizare de funcționare provizorie
17.	Fundația Internațională din Moldova „Calea Fericirii-The Way of Blessing”	1. Limba coreeană 2. Limba engleză 3. Operator la calculatoarele electronice	Autorizare de funcționare provizorie
18.	SRL „Fantastic Group”	1. 0114.10 Limbi străine (Limba engleză)	Autorizare de funcționare provizorie
Total instituții prestatoare de servicii educaționale evaluate			18
Total programe evaluate			37
Autorizate			37
Neautorizate			-

Luând în considerație rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de formare continuă în ultimii 3 ani, constatăm o creștere progresivă a solicitărilor din partea prestatorilor de servicii educaționale. Astfel, dacă în 2017 nu a fost evaluat nici un program în vederea autorizării de funcționare provizorie, în 2018 avem 24 de programe, dintre care 19 autorizate, iar 5 neautorizate, și în 2019 avem 37 de programe autorizate.

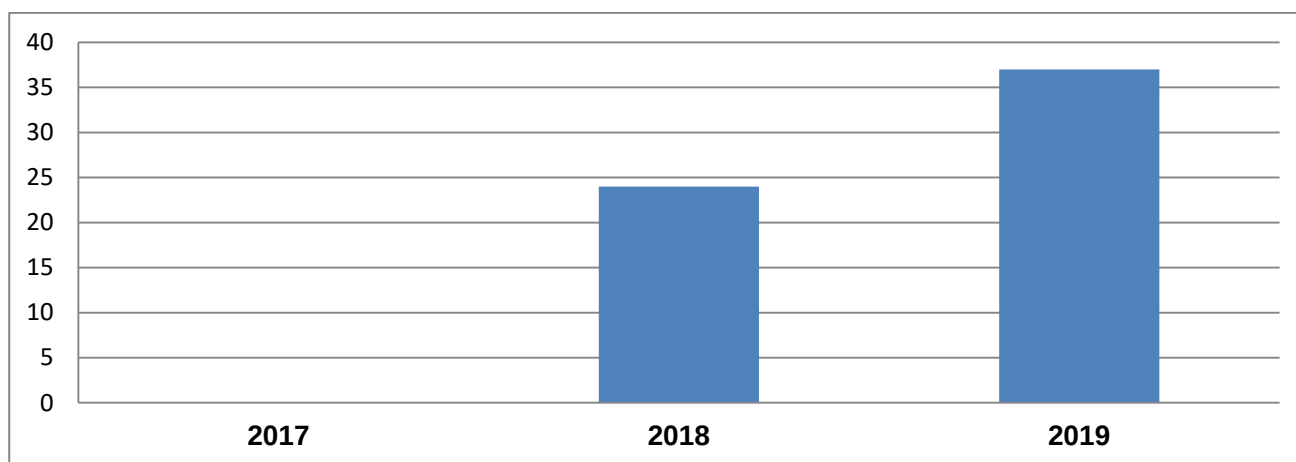

Figura 3.10 **Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie**

B) Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării sunt următoarele:

Tabelul 3.18

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
1.	Serviciul de Protecție și Pază de Stat	541405 Protecție fizică 541406 Paza obiectelor de importanță majoră 541418 Investigații în domeniul securității personale 541417 Acoperire tactică 832202 Conducerea auto în condiții extreme	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
2.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	- Biologie - Chimie - Limba engleză - Limba franceză - Limba și literatura rusă - Limba și literatura română - Istorie - Educație civică/Educație pentru societate - Geografie - Fizică - Matematică - Informatică - Tehnologii și resurse educaționale moderne - Învățământ primar - Psihopedagogie preșcolară - Educație incluzivă - Psihologie - Management educațional - Psihopedagogie	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
3.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	- Pedagogia învățământului primar - Educație tehnologică - Educație civică - Istorie - Biologie - Limba și literatura română - Limba engleză - Matematică - Artă plastică - Pedagogia învățământului preșcolar - Limba rusă - Modulul psihopedagogic - Limba franceză - Geografie - Muzică - Fizică - Chimie - Informatică	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
		19. Educație fizică	Neacreditare
4.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	- Pedagogie în învățământul primar - Pedagogie preșcolară - Managementul educațional - Limba și literatura engleză - Educație muzicală - Instruire artistică - Limba și literatura română (școala națională) - Limba și literatură română (școala alolingvă)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
		9. Limba și literatura franceză 10. Matematică	
5.	Institutul de Științe ale Educației	1. Limba și literatura română (școala națională) 2. Limba engleză 3. Management educațional (directori din instituțiile de învățământ general/profesional tehnic) 4. Management educațional (directori adjuncți instruire din instituțiile de învățământ general/profesional tehnic) 5. Psihopedagogie 6. Istorie 7. Educație timpurie (educatori din instituțiile preșcolare) 8. Învățământ primar (învățători ai claselor primare) 9. Matematică (școala națională), 10. Biologie (școala națională) 11. Chimie (școala națională)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
6.	Universitatea de Stat din Tiraspol	1. Matematică 2. Fizică 3. Informatică și tehnologii web 4. Învățământ preșcolar 5. Pedagogia învățământului primar 6. Biologie 7. Chimie 8. Geografie 9. Limba și literatura română 10. Management educațional	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
7.	Universitatea de Stat din Moldova	1. 0114.11 Istorie 2. 0114.8 Limba și literatura română 3. 0114.10 Limba engleză 4. 0114.10 Limba franceză 5. 0114.1 Matematică 6. 0114.2 Informatică 7. 0114.7 Geografie 8. 0114.6 Biologie 9. 0114.3 Fizică 10. 0114.5 Chimie 11. Management educațional	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
8.	Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1. Educație fizică, 20 credite 2. Antrenament sportiv, 20 credite	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

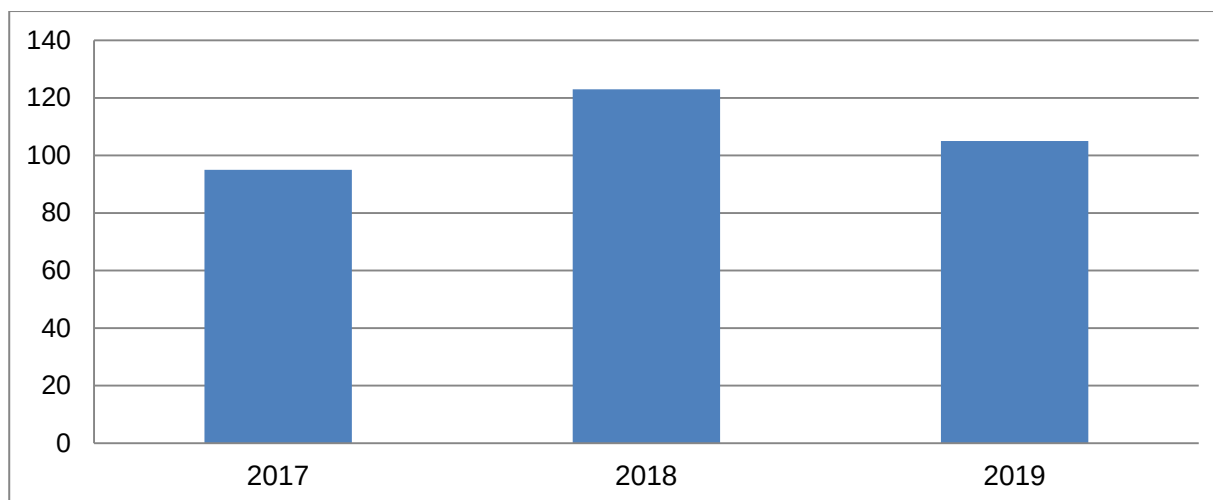

Figura 3.11 **Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării**

În concluzie, în anul 2019, atestăm o creștere considerabilă a numărului de programe supuse evaluării externe, atât în vederea autorizării de funcționare provizorie, cât și în vederea acreditării, din contul programelor destinate formării profesionale continue a cadrelor didactice. În același timp, numărul de programe de formare continuă din alte domenii (instruirea inițială/ continuă a conducătorilor auto, frumusețe, construcții etc.) este în descreștere.

Pe parcursul anului 2019, comisiile de evaluare externă ale ANACEC au evaluat extern programele de studii elaborate/ realizate de către 20 prestatori de servicii educaționale din țară, după cum urmează:

1. Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
2. AO Programul Educațional „Pas cu Pas”
3. Centrul de instruire auto și macarale „Total-Auto” SRL
4. Fundația Internațională din Moldova „Calea Fericirii-The Way of Blessing”
5. Institutul de Științe ale Educației
6. Î. M. „Regia Transport Electric”
7. Serviciul de Protecție și Pază de Stat
8. SRL „Altiona-Auto”
9. SRL „Fantastic Group”
10. SRL „Medazur Med Spa”
11. Universitatea Agrară de Stat din Moldova
12. Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți
13. Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
14. Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
15. Universitatea de Stat din Comrat
16. Universitatea de Stat din Moldova
17. Universitatea de Stat din Tiraspol
18. Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”
19. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
20. Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezultatele evaluării externe denotă că prestatorii de servicii educaționale acordă o mai mare atenție calității programelor realizate, iar unele dintre **punctele tari** menționate de către comisiile de evaluare externă au fost:

- Spații educaționale generoase;
- Dotări în domeniul tehnologiilor informaționale foarte bune;
- Acces on-line la orarul activităților didactice;

- Metode de predare - învățare centrate pe formabili, inclusiv pe cei cu cerințe educaționale speciale, pentru fiecare formă de organizare a procesului didactic;
- Adaptarea formărilor la necesitățile/ solicitările formabililor;
- Deplasarea în teritoriu a formatorilor pentru efectuarea cursurilor de perfecționare la locul de muncă a formabililor.

Nu au lipsit, desigur, și **Recomandări**, inclusiv:

- Sporirea numărului cadrelor didactice titulare;
- Prezentarea succintă a informației despre formatori și activitatea profesională a acestora în subsistemul Centrului de formare continuă de pe pagina oficială a instituției;
- Elaborarea unei baze de date în format electronic în scopul eficientizării procedurii de monitorizare a proceselor de predare-învățare.

Totodată, pe parcursul anului 2019, Direcția de specialitate s-a confruntat cu o provocări majoră la evaluarea programelor de FC care ține de modificarea *Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților* (Hotărârea Guvernului nr.104/2019), în care subpunctul 5 al pct. 9 a fost revizuit, sintagma „formare continuă” fiind înlocuită cu sintagma „formare profesională continuă”, contrar prevederilor Codului educației, art. 126 (1), precum și Hotărârii Guvernului menționate, art.2. Modificarea respectivă exclude programele de formare continuă (componenta „educație generală”) din procesul de evaluare externă și generează confuzii, atât pentru Agenție, cât și pentru prestatorii de programe de formare continuă.

3.5 Monitorizarea post-evaluare a programelor de studii/instituțiilor evaluate extern

Monitorizarea post-evaluare (follow-up) a fost introdusă de către ANACEC începând cu luna martie 2019, în conformitate cu cerințele ESG-2015 pentru procesul continuu de asigurare a calității, dar și bunele practici implementate de Agenții de asigurare a calității în diferite țări și la diferite niveluri de învățământ.

Monitorizarea post-evaluare este realizată de către ANACEC în baza *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, elaborată de către Direcțiile de specialitate și aprobată de către Consiliul de conducere (2019).

Întreg procesul se bazează pe analiza evoluției și progresului la nivel de instituție și/sau program în realizarea conținutului ariilor de îmbunătățire obligatorii și recomandărilor formulate de către comisiile de evaluare externă în procesul de evaluare a programelor elaborate/realizate de către instituțiile prestatoare de servicii educaționale. Monitorizarea post-evaluare vine să responsabilizeze și să stimuleze instituțiile de învățământ/ prestatorii de servicii educaționale pentru asigurarea unui proces continuu de dezvoltare și menținere a sistemelor interne de asigurare a calității.

4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare

4.1. Atestarea personalului științific

Prin deciziile Consiliului de conducere al ANACEC, în anul 2019, au fost conferite 22 titluri de doctor habilitat (cu 9 mai puține decât în anul 2018) și confirmate 188 titluri de doctor (cu 25 mai puține decât în anul 2018), din care 174 conferite de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor și 14 de către Comisiile de susținere publică a tezelor de doctorat (în cazul doctoranzilor care și-au făcut studiile în cadrul școlilor doctorale).

Numărul titlurilor științifice conferite în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2019) a ajuns la 5207, din care 622 titluri de doctor habilitat și 4585 titluri de doctor.

Totuși, numărul titlurilor științifice conferite în valori relative în Republica Moldova este mult mai redus decât în majoritatea țărilor europene, fapt explicat în studiile de specialitate prin atractivitatea scăzută a studiilor doctorale, asigurarea financiară și materială insuficientă pentru efectuarea cercetărilor și obținerea rezultatelor științifice relevante, nivelul scăzut de competențe, timpul redus dedicat cercetării, monitorizarea insuficientă din partea conducătorilor de doctorat și a instituțiilor, lipsa unor perspective economice atractive după absolvirea studiilor.

Tezele de doctorat, în baza cărora au fost conferite titlurile științifice în anul 2019, au fost susținute în 33 de instituții (Tabelul 4.1). În primele 10 instituții după numărul titlurilor științifice obținute au fost susținute peste 2/3 din toate tezele de doctorat. Circa 1/4 din teze au fost susținute în institute de cercetare, iar restul – în universități. Comparativ cu anul 2018, numărul tezelor de doctorat susținute a scăzut în majoritatea instituțiilor, mai pronunțat în Institutul de Filologie (-8 teze), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (-7 teze), Universitatea de Stat din Moldova (-6 teze), Institutul de Cercetări Juridice și Politice (-6 teze), Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” (-5 teze) și Universitatea de Stat din Tiraspol (-4 teze).

Reducerea numărului tezelor susținute în institutele de cercetare se explică și prin faptul că institutele, începând cu anul 2015, nu mai pot organiza independent studii de doctorat, iar pentru a participa în acest proces trebuie să facă parte dintr-un consorțiu/ parteneriat. Pe de altă parte există și instituții care au înregistrat în anul 2019 o creștere a numărului tezelor susținute comparativ cu anul precedent, cum ar fi Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (+6 teze) sau Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (+3 teze).

Tabelul 4.1

Repartizarea titlurilor științifice conferite/confirmate în anul 2019 după instituții

Denumirea instituției	Doctor habilitat	Doctor	Total titluri
Universitatea de Stat din Moldova	3	27	30
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	10	15	25
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	17	19
Academia de Studii Economice din Moldova	1	14	15
Universitatea Tehnică a Moldovei	1	12	13
Universitatea de Stat din Tiraspol		11	11
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice	2	8	10
Universitatea Liberă Internațională din Moldova		8	8
Universitatea Agrară de Stat din Moldova		7	7
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport		6	6
Institutul de Fizică Aplicată	1	5	6
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		5	5
Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor		5	5
Institutul de Științe ale Educației		5	5
Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	1	3	4
Institutul de Chimie		4	4
Institutul Patrimoniului Cultural		4	4
Institutul Științifico–Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare		4	4
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova		3	3
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	1	2	3
Institutul de Ecologie și Geografie		3	3
Institutul Național de Cercetări Economice		3	3
Institutul Mamei și Copilului		3	3
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți		2	2
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova		2	2
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”		2	2
Institutul de Istorie		2	2
Universitatea de Studii Europene din Moldova		1	1
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie		1	1
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie		1	1
Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”		1	1
Agenția Națională pentru Sănătate Publică		1	1
Institutul Oncologic		1	1
TOTAL	22	188	210

Analiza titlurilor științifice conferite după genul deținătorilor confirmă tendința de feminizare a cercetării științifice din Republica Moldova, aproape 58% din titlurile științifice în 2019 fiind conferite femeilor. Există însă deosebiri importante în funcție de titlul științific conferit. Astfel, femeilor le-au fost conferite 61% din titlurile de doctor și doar 27% din titlurile de doctor habilitat.

Chiar dacă doctoratul a devenit, în urma reformelor din ultimii ani, al 3-lea ciclu al învățământului superior, vârsta medie la care se susține teza de doctorat/ se conferă titlu științific rămâne relativ ridicată. Astfel, în 2019 vârsta medie a persoanelor cărora le-au fost conferite titluri de doctor este de 41 de ani, iar celor cărora le-au fost conferite titluri de doctor habilitat – 53 ani.

Este interesant de remarcat că durata procesului de obținere a titlului științific de doctor, calculată de la data aprobării temei de doctorat și până la decizia de confirmare/ conferire a titlului, este în mediu de cca. 8 ani.

Analiza datelor privind repartizarea titlurilor științifice conferite în anul 2019 după domeniile științei denotă faptul că majoritatea titlurilor științifice au fost conferite în domeniul științelor sociale și economice (Figura 4.1). Dacă e să ne referim separat doar la titlurile de doctor habilitat, atunci constatăm că acestea au fost conferite predominant în domeniul științe medicale (45%), urmat de domeniul științe sociale și economice (27%).

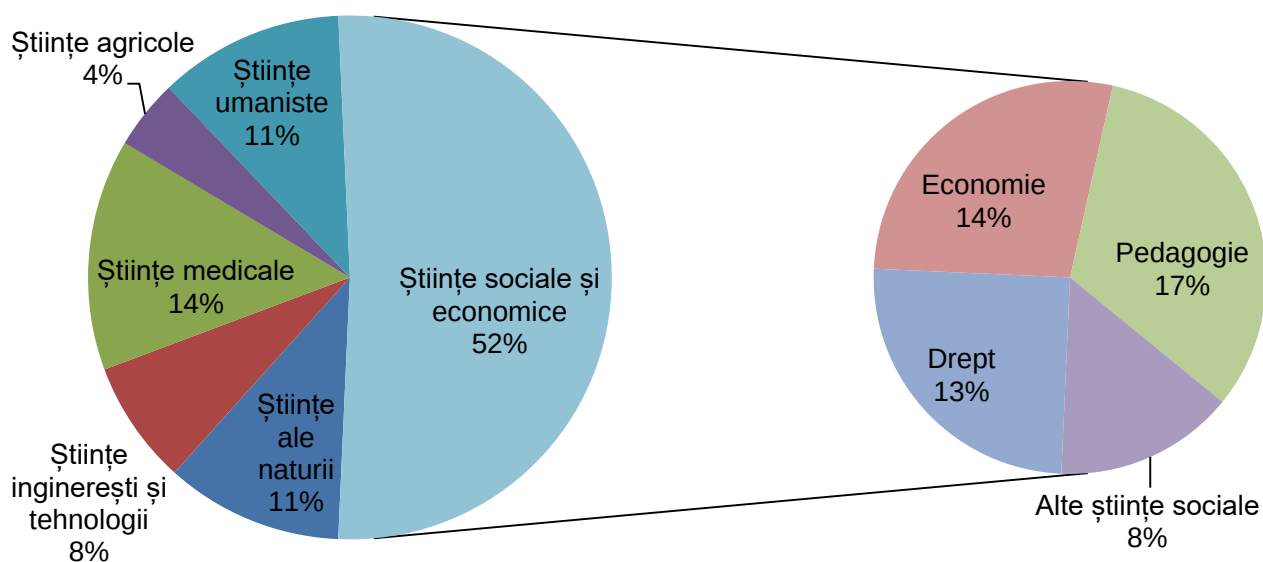

Figura 4.1. Repartizarea titlurilor științifice conferite în anul 2019 după domeniile științei

Principalele cauze ale diferențelor pe domenii în conferirea titlurilor științifice rămân cele atestate în ultima perioadă, și anume:

- gradul variat de dificultate în efectuarea cercetărilor pe domenii;
- cerințele diferite aplicate în procesul de susținere a tezelor în cadrul comunității academice pe domenii științifice;
- perspectivele diferite după absolvire și obținerea titlului științific.

Rezultatele conferirii titlurilor științifice din 2019 se încadrează în tendințele din ultimii ani, inclusiv de creștere a ponderii științelor sociale și economice și diminuare a științelor ingineresti și tehnologii, a științelor agricole și, parțial, a științelor naturii (Figura 4.2).

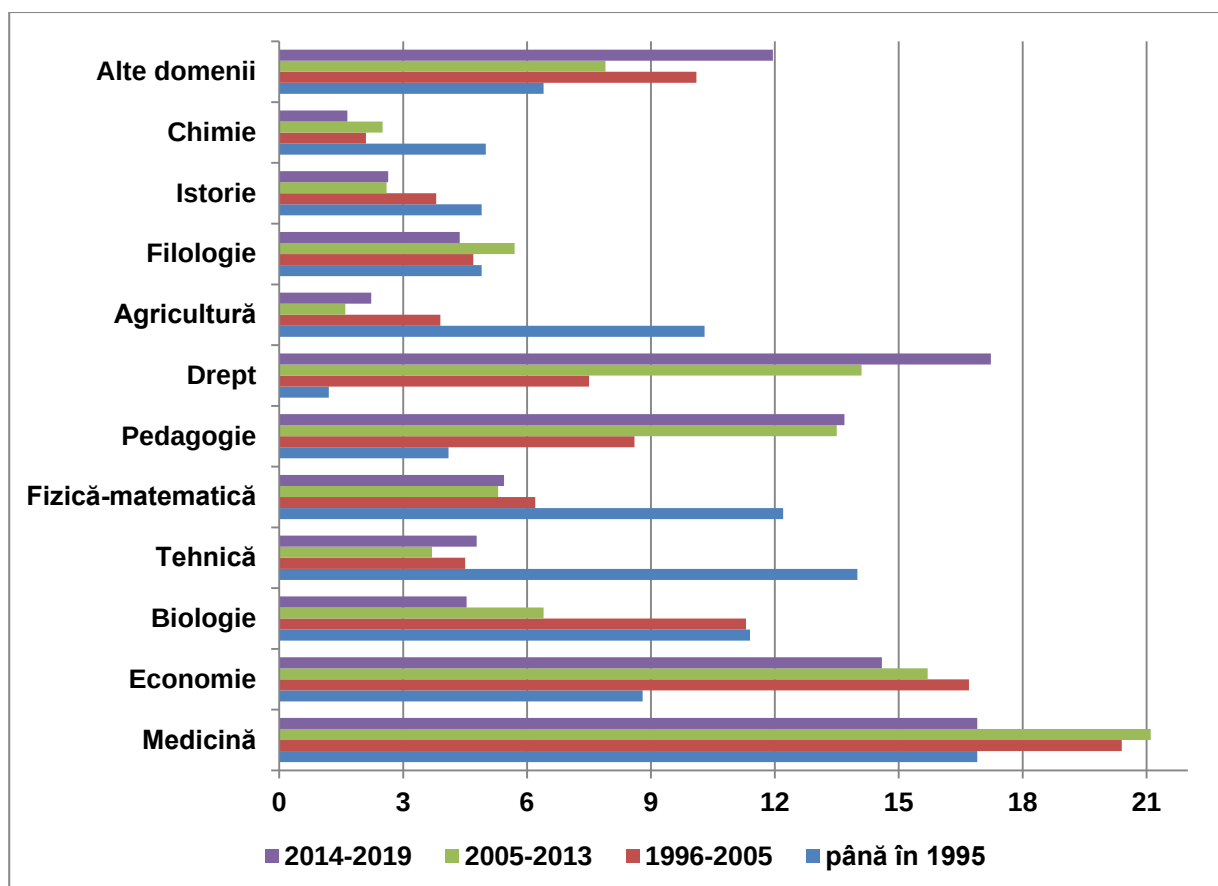

Figura 4.2. Repartizarea titlurilor științifice conferite după domeniile științei, în % din total

Repartizarea titlurilor științifice pe domenii în 2014-2019 nu corelează pe deplin pe mai multe dimensiuni, în particular:

- cu potențialul uman implicat în cercetare: ponderea titlurilor conferite la specialitățile din domeniile științe naturale, agricole, ingineresti și tehnologii este mult mai mică decât ponderea cercetătorilor științifici în aceste domenii (Figura 4.3);
- cu competitivitatea domeniilor științifice pe plan extern: în cele mai competitive 4 domenii științifice din Republica Moldova (științe fizico-matematice, tehnică, chimie și biologie) au fost publicate, în perioada 2014-2017, de cca 7 ori mai multe articole decât în domeniile în care se conferă cele mai multe titluri științifice (medicină, economie, drept și pedagogie), deși în al doilea grup de domenii, în perioada 2014-2019, s-au conferit de peste 3 ori mai multe titluri științifice decât în primul grup;
- cu necesitățile economice și sociale: de ex., agricultura contribuie cu aproape jumătate din exportul Republicii Moldova, iar ponderea titlurilor științifice conferite la specialitățile ce țin de agricultură este de doar 3-4%.

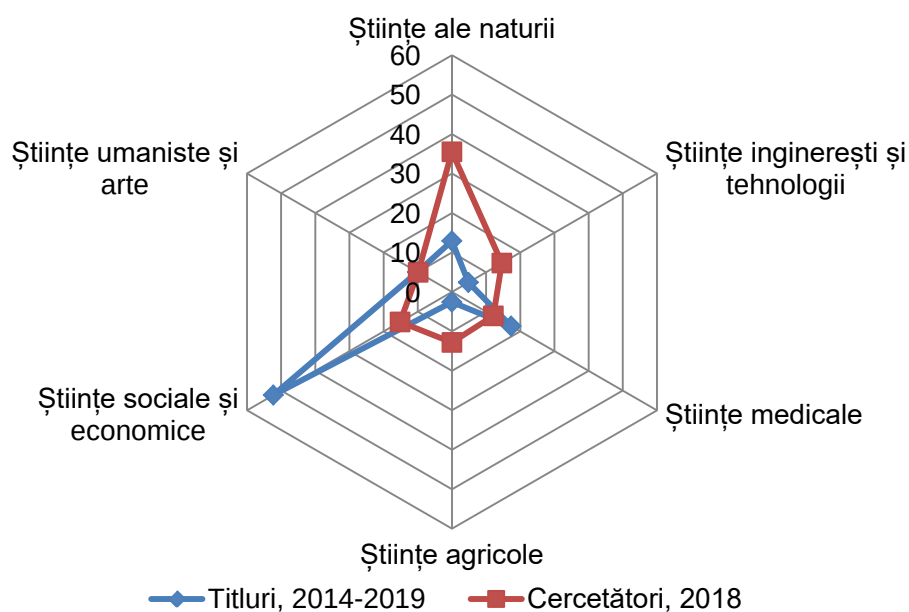

Figura 4.3. Repartizarea titlurilor științifice conferite și a cercetătorilor științifici după domeniul științei în Republica Moldova, în % față de total

Din totalul titlurilor științifice conferite în Republica Moldova în anul 2019, 23 de titluri de doctor au fost conferite cetățenilor străini. Cel mai frecvent cetățenii străini obțin titluri științifice în pedagogie, drept și economie (Tabelul 4.2).

Tabelul 4.2

Repartizarea după domenii a titlurilor științifice obținute de către cetățenii străini în Republica Moldova

Domeniul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Matematică		1			2		
Informatică	2			1			
Biologie				1			
Tehnică			1			1	
Medicină		2	1	1	1		1
Economie	5		7	6		3	2
Drept	7	16	11	17	1	11	4
Pedagogie	12	15	5	19	4	3	12
Psihologie			3	1	1	3	1
Filologie	1	1	1	1	1	1	
Științe ale comunicării						1	1
Istorie	2	1		1			
Științe politice							2
Total	29	36	29	48	10	23	23

Majoritatea cetățenilor străini care au obținut titluri în Republica Moldova în anul 2019 reprezintă România (15), urmată de Israel (4), Germania, SUA, Iordania și Uzbekistan (câte 1). În total, în

perioada existenței sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2019) cetățenii străini, reprezentând 42 de țări, au obținut 720 de titluri științifice, inclusiv 17 de doctor habilitat. Peste 2/3 din aceștia sunt cetățeni ai României.

Evaluarea pentru formarea Consiliilor științifice specializate pentru susținerea tezelor (CȘS) constituie etapa cea mai importantă de atestare a candidaților la titlul științific în cadrul ANACEC. Pe parcursul anului 2019 Consiliul de conducere a aprobat formarea a 12 CȘS pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și a 144 CȘS pentru susținerea tezelor de doctorat în cadrul a 33 de instituții (Tabelul 4.3). În același timp, pe motiv de nesatisfacere a cerințelor înaintate față de tezele de doctorat, au fost respinse/ restituite un demers pentru formarea CȘS de susținere a tezei de doctor habilitat și 19 pentru formarea CȘS de susținere a tezei de doctor.

Tabelul 4.3

Numărul Consiliilor științifice specializate pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și doctor, aprobate în anul 2019

Denumirea instituției	Teze de doctor habilitat	Teze de doctor	Total
Universitatea de Stat din Moldova	1	23	24
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	5	16	21
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	8	10
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	1	8	9
Academia de Studii Economice a Moldovei	1	7	8
Universitatea Tehnică a Moldovei	-	8	8
Universitatea de Stat din Tiraspol	-	8	8
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	-	7	7
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	-	6	6
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice	-	5	5
Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor	-	5	5
Institutul de Fizică Aplicată	-	4	4
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	-	4	4
Institutul de Științe ale Educației	-	3	3
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI	-	3	3
Institutul Patrimoniului Cultural	-	3	3
Institutul de Istorie	-	3	3
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	-	3	3
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	-	3	3
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	-	2	2
Institutul Național de Cercetări Economice	-	2	2
Institutul Mamei și Copilului	-	2	2
Universitatea Pedagogică de Stat „Alecu Russo” din Bălți	-	2	2
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”	-	2	2
Institutul de Ecologie și Geografie	-	1	1
Institutul de Chimie	-	1	1
Centrul Național / Agenția Națională pentru Sănătate Publică	-	1	1

Grădina Botanică (Institut)	-	1	1
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova	-	1	1
Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	1	-	1
Institutul Oncologic	-	1	1
Institutul de Zoologie	1	-	1
Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”	-	1	1
Total	12	144	156

În componența CȘS aprobate în anul 2019 au fost incluse 788 persoane, ceea ce demonstrează o implicare relativ înaltă a comunității științifice în evaluarea tezelor de doctorat, deși în unele ramuri/profiluri se constată participarea frecventă a unor persoane în CȘS indiferent de tematica cercetărilor. Astfel, 5 persoane au fost incluse în 7 CȘS, iar câte 7 persoane în 5 CȘS și, respectiv, în 6 CȘS. După titlurile deținute au predominat doctorii în științe, dar au fost prezenți și 36 de membri și membri corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei (Figura 4.4)

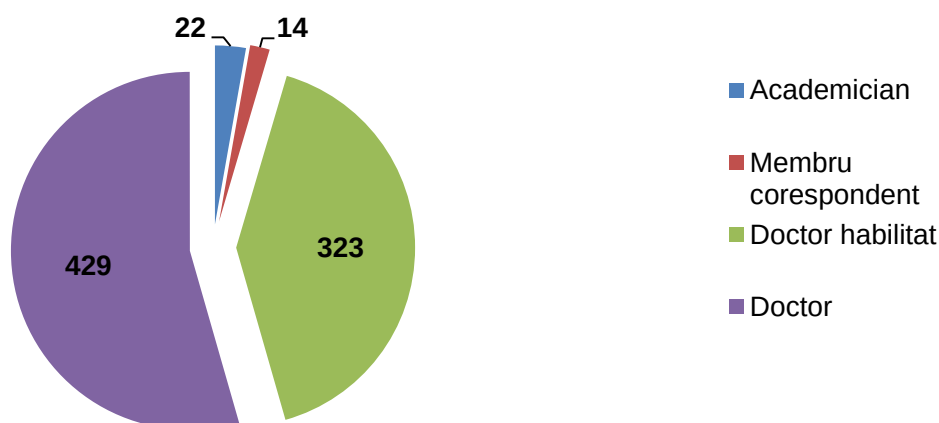

Figura 4.4. Repartizarea membrilor Consiliilor științifice specializate în anul 2019, după titlurile deținute

Un aspect important ce poate contribui la asigurarea obiectivității evaluării și creșterea calității tezelor susținute este considerată implicarea experților de peste hotare. Experții de peste hotare aprobați în calitate de membri/ referenți ai CȘS au constituit peste 10% din total. Majoritatea experților externi provin din România (Figura 4.5), ceea ce este firesc, având în vedere că majoritatea tezelor se scriu în limba română.

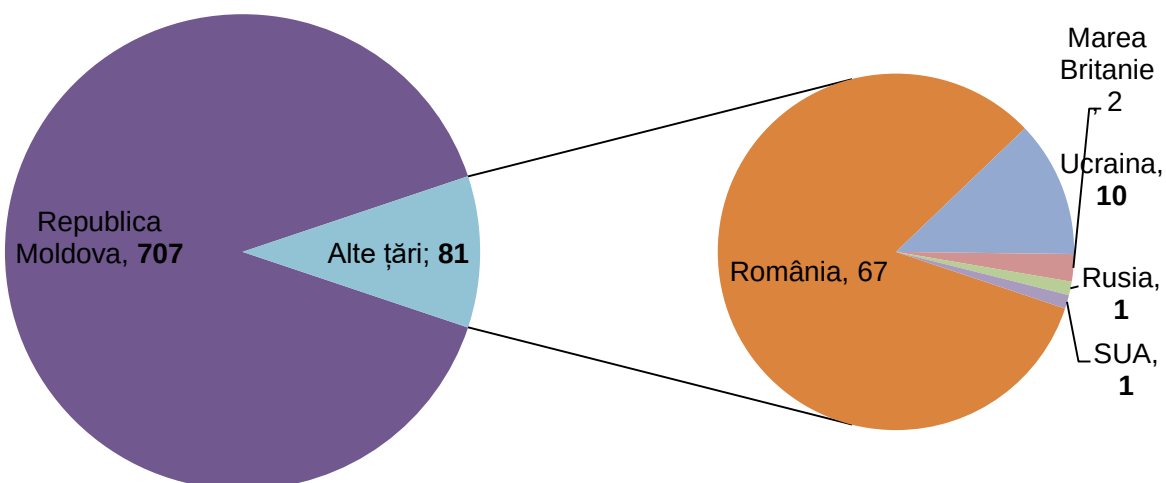

Figura 4.5. Repartizarea membrilor Consiliilor științifice specializate în anul 2019, după țări

Analiza efectuată a arătat însă că simpla prezență în CȘS a experților de peste hotare nu este suficientă pentru a asigura calitatea tezelor, deoarece aceștia, în postura lor de oaspeți, nu își permit totdeauna să fie critici și, în plus, nu întotdeauna sunt selectați cei mai potriviți. În acest sens, mai utilă ar putea fi existența unui mecanism de expertizare peste hotare a tezelor în domeniile în care nu există posibilitatea de a asigura evaluarea obiectivă a acestora în Republica Moldova.

4.2. Atestarea personalului științifico-didactic

În anul 2019, prin deciziile Consiliului de conducere, în urma demersurilor a 18 instituții, au fost conferite 81 titluri științifico-didactice (cu 67 mai puține decât în 2018), inclusiv 16 titluri de profesor universitar și 65 titluri de conferențiar universitar (Tabelul 4.4). Două dosare depuse pentru conferirea titlului științifico-didactic de conferențiar au fost respinse din cauza neîndeplinirii cerințelor legale. Reducerea de aproape două ori a numărului titlurilor de profesor și conferențiar conferite față de anul precedent reflectă atât criza prin care trece învățământul superior din Republica Moldova, cât și excluderea titlurilor de conferențiar cercetător și profesor cercetător prin modificările la Codul științei și inovării, intrate în vigoare anul trecut.

Tabelul 4.4

Repartizarea titlurilor științifico-didactice conferite în anul 2019, după instituții

Denumirea instituției	Profesor universitar	Conferențiar universitar	Total titluri
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	3	15	18
Universitatea de Stat din Moldova	2	5	7
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	2	5	7
Universitatea de Stat din Tiraspol	-	7	7
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	2	4	6
Universitatea Tehnică a Moldovei		5	5
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	4	1	5
Academia de Studii Economice din Moldova	1	3	4
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	-	3	3
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	-	3	3
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	-	3	3
Universitatea „Perspectiva–INT”		3	3
Universitatea Liberă Internațională din Moldova		2	2
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova	2	-	2
Universitatea de Studii Europene din Moldova	-	2	2
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	-	2	2
Universitatea Slavonă	-	1	1
Institutul de Relații Internaționale din Moldova	-	1	1
Total	16	65	81

Mai mult de jumătate (cca. 55%) din titlurile de profesor și conferențiar au fost conferite femeilor, dar acest fapt se datorează titlurilor de conferențiar conferite în proporție de 63% femeilor. După

numărul titlurilor de profesor conferite, bărbații domină detașat și în anul de referință (12 din cele 16 titluri conferite). Acest fapt confirmă situația din mediul academic din Republica Moldova, care atestă că la primele etape de promovare în carieră științifică predomină femeile, pentru ca ulterior proporția să se inverseze și printre profesori, doctori habilitați, administrația de vârf să predomine bărbații.

Vârsta medie la care în anul 2019 a fost conferit titlul de conferențiar este de 45 ani, titlul de profesor universitar – 59 ani.

Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar, conferite în anul 2019, după domenii științifice, în mare parte corespunde repartizării titlurilor științifice după același criteriu, cu predominarea clară a științelor sociale și economice (Figura 4.6).

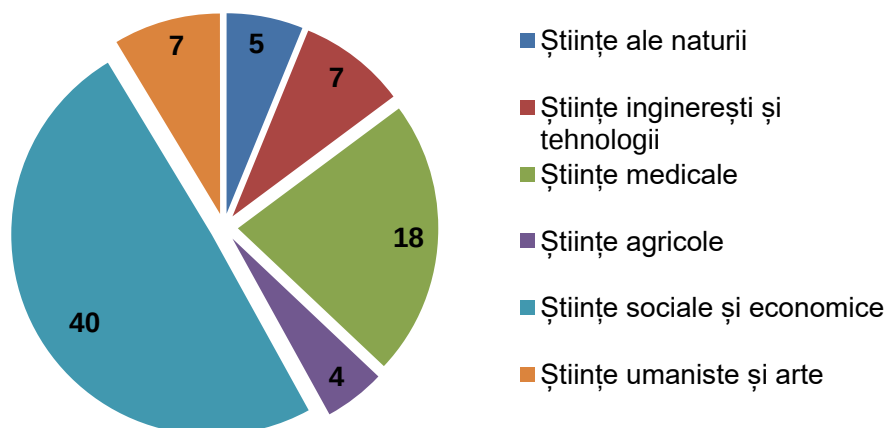

Figura 4.6. **Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar conferite în anul 2019, după domenii științifice**

În total, în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic (1993-2019), au fost conferite 530 titluri de profesor universitar, 64 titluri de profesor cercetător, 2456 titluri de conferențiar universitar și 831 titluri de conferențiar cercetător.

4.3. Abilitarea cu drept de conducător de doctorat

Pe parcursul anului 2019 în Direcția de specialitate au fost examinate 170 dosare și demersuri ale instituțiilor cu solicitarea abilitării persoanelor cu dreptul de conducător de doctorat. Dintre acestea cca. 40% sunt demersuri cu solicitarea de prelungire a dreptului de conducător de doctorat obținut anterior.

În urma examinării demersurilor și dosarelor anexate, 149 persoane au fost abilitate cu drept de conducător de doctorat, acestea reprezentând 31 instituții (Tabelul 4.5).

Repartizarea persoanelor abilitate cu drept de conducător de doctorat în anul 2019, după instituții

Denumirea instituției	Persoane abilitate	Inclusiv prin prelungire simplificată
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	17	3
Institutul de Fizică Aplicată	16	16
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	16	-
Universitatea de Stat din Moldova	11	9
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	9	8
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	9	2
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	7	3
Universitatea Tehnică a Moldovei	7	1
Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”	6	1
Institutul de Zoologie	5	-
Institutul Mamei și Copilului	5	3
Academia Militară a Forțelor Armate	4	-
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie	4	2
Institutul de Matematică și Informatică	3	-
Institutul Național de Cercetări Economice	3	-
Institutul Patrimoniului Cultural	3	-
Institutul de Științe ale Educației	3	2
Academia de Studii Economice din Moldova	2	-
Institutul de Istorie	2	-
Institutul Oncologic	2	2
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	2	-
Universitatea de Studii Europene din Moldova	2	-
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	2	-
Universitatea de Stat din Tiraspol	2	1
Academia de Administrare Publică	1	-
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	1	1
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”	1	-
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	1	1
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova	1	1
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1	1
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1	1
Total	149	56

Totodată, 8 persoane cărora le-a fost conferit titlul științific de doctor habilitat, au obținut din oficiu calitatea de conducător de doctorat la specialitățile în care au susținut tezele, în conformitate cu prevederile noii *Metodologii de aprobare a conducătorilor de doctorat* (HG326/2019), intrată în

vigoare la 02.08.2019. Majoritatea persoanelor abilitate sunt bărbați și doctori (Figura 4.7).

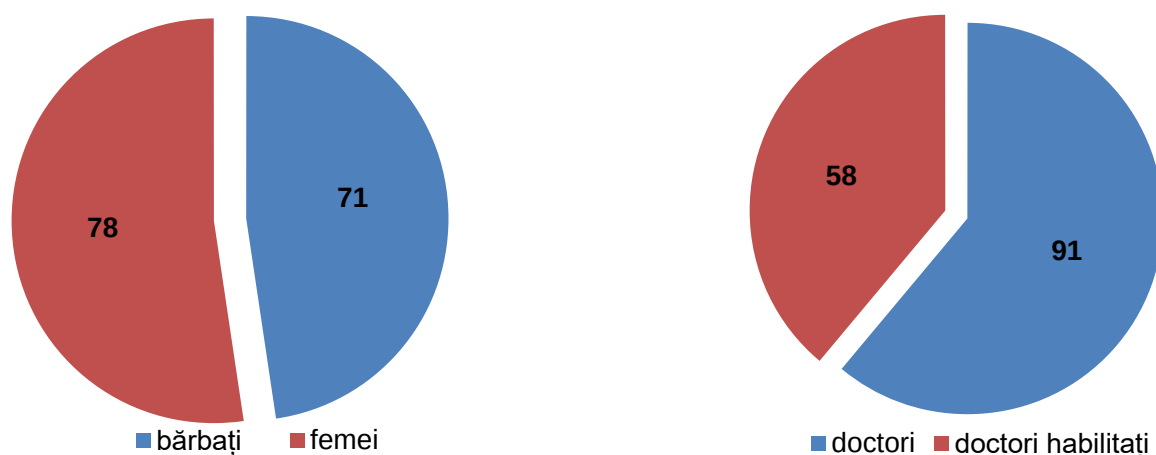

Figura 4.7. **Repartizarea persoanelor abilitate cu drept de conducător de doctorat în anul 2019, după gen și titlu științific**

Totodată, nu au fost aprobate 15 solicitări de acordare a dreptului de conducător de doctorat. Cele mai frecvente cauze ale neabilitării cu acest drept au fost:

- lipsa publicațiilor peste hotare;
- ne îndeplinirea cerințelor pentru prelungirea simplificată a abilitării (nu au mai fost abilitați la specialitatea dată, nu au înregistrat în ultimii 6 ani rezultate pentru care abilitarea se prelungește fără evaluarea dosarului);
- dosarele au fost înaintate de către senat/ consilii științifice după intrarea în vigoare a noii metodologii de acordare a calității de conducător de doctorat și nu îndeplinesc noile cerințe.

După domenii științifice, cea mai mare pondere în anul curent revine persoanelor abilitate în științe sociale și economice, științe ale naturii și cele medicale (Figura 4.8).

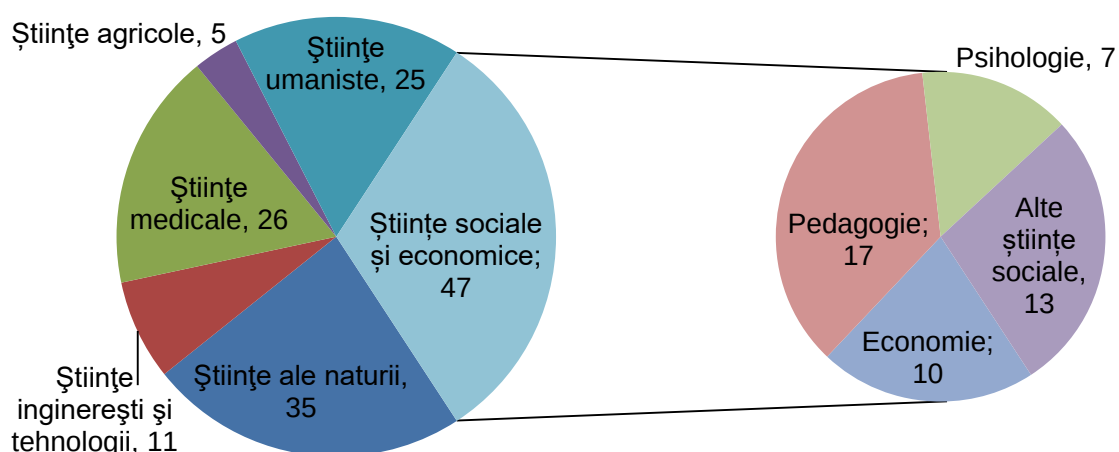

Figura 4.8. **Repartizarea persoanelor abilitate cu drept de conducător de doctorat în anul 2019, după domenii științifice**

Numărul total al persoanelor abilitate cu drept de conducător de doctorat la 01.01.2020 este de 1229.

4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate

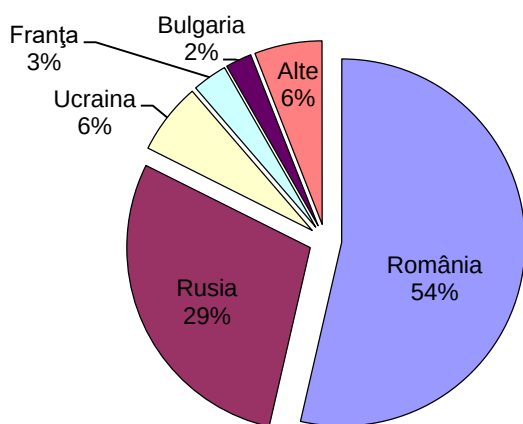
În anul 2019 au fost recunoscute și echivalate 18 acte de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate, care au îndeplinit cerințele stipulate în *Regulamentul cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate* (HG nr.472/2004) (Tabelul 4.6).

Tabelul 4.6

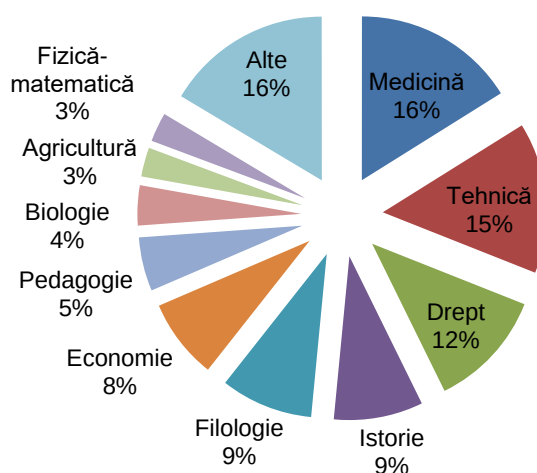
Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în anul 2019 după domeniu, tipul titlului și țara în care au fost obținute

Domeniul științei	Doctor habilitat	Doctor în științe	Țara în care a fost obținut actul
Inginerie	1	3	Rusia (1 dr.hab.; 1 dr.), România (2 dr.)
Medicină	-	3	Rusia (2), China (1)
Filologie	-	3	România (2), Rusia (1)
Chimie	-	2	Franța (1), Lituania (1)
Biologie	-	1	România
Medicină Veterinară	-	1	România
Drept	-	1	Italia
Pedagogie	-	1	Rusia
Psihologie	-	1	Rusia
Studiul artelor	-	1	România
Total	1	17	6 țări

Rezultatele recunoașterii și echivalării actelor în anul 2019 se înscriu, în mare parte, în caracteristicile acestui proces pe întreaga perioadă (1993-2019) de funcționare a sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic. Astfel, de la 1993 încoace au fost recunoscute și echivalate peste 650 de acte (fără actele eliberate în Uniunea Sovietică recunoscute și echivalate), din care 87 de titluri de doctor habilitat și 566 de titluri de doctor.

a) după țara în care a fost eliberat actul

b) după domeniul științei

Figura 4.9. Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în Republica Moldova, 1993-2018

Analiza repartizării după domenii științifice a titlurilor conferite în străinătate, ulterior recunoscute și echivalate în Republica Moldova, arată că cele mai populare specialități țin de medicină, tehnică și drept. Totodată, ponderi importante au și ramuri cu specific național, cum ar fi istoria națională sau filologia română, insuficiența specialiștilor în aceste domenii fiind soluționată inclusiv prin studii de doctorat în România (Figura 4.9). Această repartizare după domenii științifice este mai echilibrată decât cea a titlurilor științifice conferite în Republica Moldova. În plus, în totalul celor care au susținut tezele peste hotare este mai mare ponderea unor ramuri importante pentru economia Republicii Moldova, cum ar fi ingineria sau agricultura.

O activitate conexasă procesului de atestare a personalului științific a fost eliberarea adeverințelor de autenticitate a actelor emise. În anul 2019, au fost eliberate 112 adeverințe de autenticitate atât cetățenilor străini care au obținut acte de înaltă calificare în Republica Moldova, cât și cetățenilor moldoveni. Datele privind cetățenii Republicii Moldova cărora le-au fost eliberate adeverințe de autenticitate ne pot servi drept caracteristici ale persoanelor înalt calificate care doresc să emigreze peste hotare și doresc ca actele să le fie recunoscute și echivalate în țările de destinație. Cei mai mulți din aceștia reprezintă medicina, fiind persoane cu vârsta cuprinsă între 31-50 ani (Figura 4.10).

Principalele dificultăți în procesul de evaluare a dosarelor de atestare țin de dimensiunea comunității academice și de nivelul culturii evaluării în Republica Moldova. Comunitatea redusă numeric și numărul limitat de specialiști pe ramuri/ profiluri științifice limitează obiectivitatea evaluării. Puțini experți sunt gata să-și asume responsabilitatea de a respinge dosare slabe. Totodată, nu funcționează factorul de reputație, care stă la baza dezvoltării unor comunități performante de cercetători. Toate acestea conduc la tolerarea unor conflicte de interese, acceptarea unor lucrări mai slabe, a unor fraude științifice, nerespectarea confidențialității și obiectivității evaluării, reducerea eficienței sistemului de evaluare a tezelor de doctorat, în special în domeniile în care a crescut semnificativ numărul titlurilor științifice conferite în ultimele două decenii.

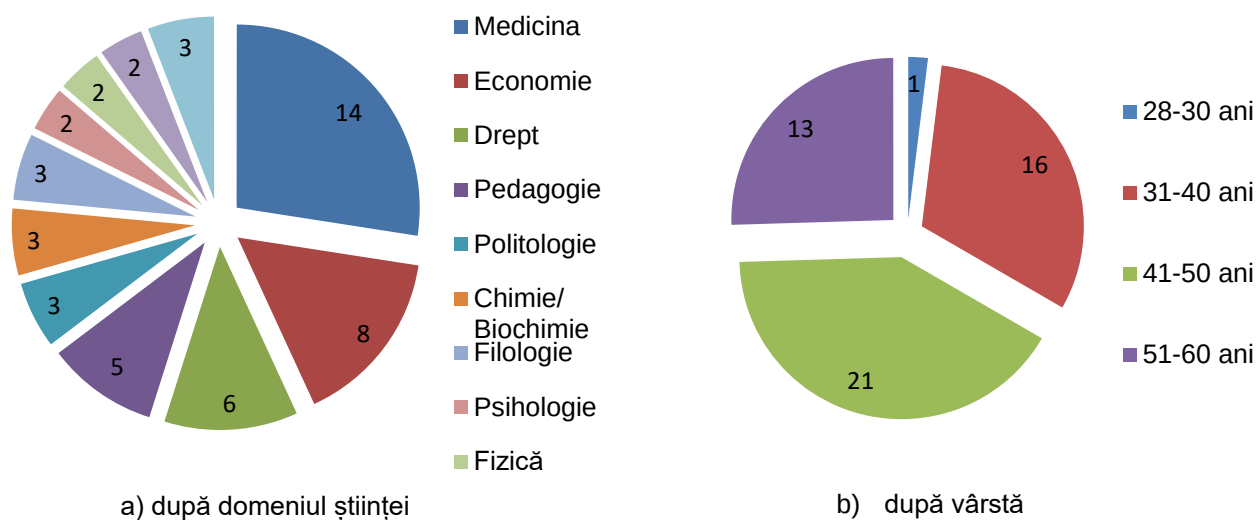

Figura 4.10. Repartizarea adeverințelor de autenticitate eliberate cetățenilor Republicii Moldova în anul 2019

O provocare majoră în domeniul atestării personalului științific și științifico-didactic constă în aplicarea actelor normative aprobate în ultima perioadă și, totodată, asigurarea respectării standardelor de calitate în acest proces. Contradicțiile existente în diferite acte, lipsa unei viziuni unitare, neluarea în considerare a bunelor practici internaționale la elaborarea și aprobarea actelor normative, cerințele reduse stipulate pentru obținerea anumitor calificări, coroborate cu manifestările tot mai frecvente, la diferite niveluri, ale nihilismului juridic și moral, pot afecta grav calitatea evaluării în cercetare și educația doctorală. Această provocare este în special actuală în

procesul de asigurare a calității diferitor elemente ce constituie sistemul studiilor doctorale: școli doctorale, conducători de doctorat și teze de doctorat.

Calitatea evaluării dosarelor de atestare parvenite la ANACEC este afectată și de problemele generale, caracteristice mediului academic, sesizate și pe parcursul anului precedent, cum ar fi:

- fragmentarea studiilor doctorale, ceea ce nu permite de a beneficia suficient de avantajele organizării doctoratului sub formă de școli doctorale - promovarea interdisciplinarității, dezvoltarea unui mediu pentru promovarea experiențelor și cunoștințelor, sporirea posibilităților de mobilitate etc.;
- atractivitatea redusă a studiilor doctorale legată de condițiile relativ nefavorabile ale cercetătorilor din Republica Moldova în comparație cu cele caracteristice cercetătorilor din țări puternic dezvoltate care se referă, în special, la asigurarea financiară și cu echipament, infrastructura de cercetare, accesul la baze de date, mediul academic și asigurarea meritocrației, posibilitatea avansării în carieră și de a fi în contact cu știința avansată, calitatea vieții și situația social-economică. Toate acestea conduc la faptul că nu întotdeauna în cercetare vin cei mai talentați și se păstrează tendința de reducere a numărului doctoranzilor care realizează studii cu frecvență, deoarece aceștia sunt nevoiți să lucreze în paralel cu efectuarea studiilor;
- percepția deseori negativă și rolul redus al cercetării științifice în societate, în mediul educațional (inclusiv în universități) și decizional din Republica Moldova, care s-a accentuat pe parcursul anului 2019. Schimbarea statutului doctoratului prin poziționarea acestuia în calitate de ciclul III al studiilor superioare, fără eforturi consolidate în fortificarea aspectelor distincte ale doctoratului în comparație cu celelalte două cicluri ale studiilor superioare, poate conduce la masificarea studiilor doctorale și la reducerea calității acestora, cu posibile efecte negative legate de dependența universităților de studenții cu taxă pentru acoperirea costurilor de funcționare și dezvoltare.

4.5. Evaluarea revistelor și manifestărilor științifice

a) Evaluarea și clasificarea revistelor științifice

În corespundere cu Decizia CC al ANACEC referitor la aprobarea *Regulamentului cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice*, prin Decizia nr.12 din 15.03.2019 a structurii de referință, a fost instituită Comisia de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor. În cadrul a 4 ședințe organizate pe parcursul anului 2019, Comisia menționată a examinat 19 dosare de evaluare a revistelor și a clasificat/ acreditat 12 reviste (Figura 4.11). Un dosar, care nu întrunea cerințele de eligibilitate, a fost respins, altele 6 dosare au rămas în procesare.

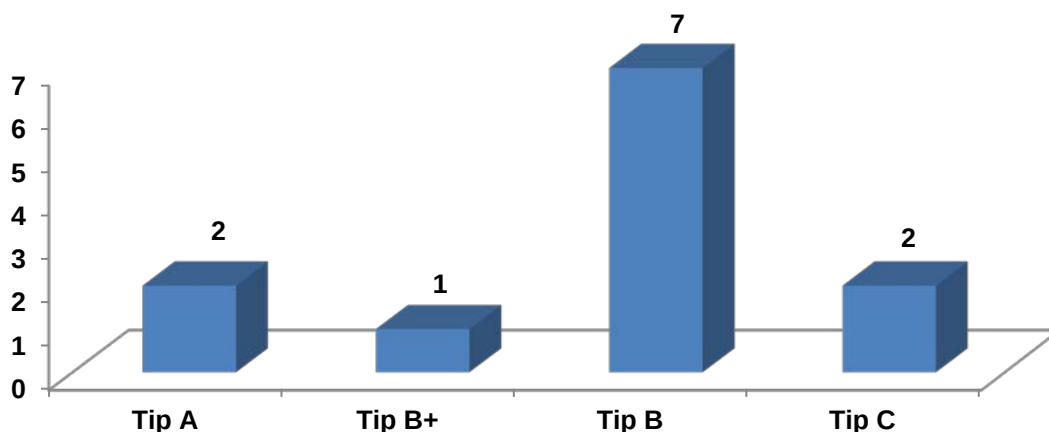

Figura 4.11. Clasificarea revistelor evaluate în anul 2019

Cca. 60% din revistele științifice examinate au fost atribuite la publicații științifice de profil de tip B (reviste științifice recunoscute la nivel național), dar există și două reviste (*Revista Arheologică*, *Seria Nouă* și *Arta*) preluate de baze de date internaționale cotate, atribuite la publicații științifice de profil de tip A (reviste științifice cu vizibilitate internațională).

Menționăm, de asemenea, că procedura de clasificare a revistelor, reglementată normativ și gestionată de ANACEC, este o continuitate a unor procese similare lansate în 2008 de AȘM și Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (Hotărârea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică referitor la aprobarea *Regulamentului cu privire la evaluarea și clasificarea revistelor* nr.212 din 06.11.2008). Pe durata acestor ani numărul revistelor certificate a oscilat (Figura 4.12), reflectând un trend general de descreștere. Diminuarea semnificativă a numărului revistelor de tip C a fost indusă, preponderent, de prevederile normative – acreditarea revistei de tip C e valabilă doar pentru 2 ani și această categorie nu poate fi atribuită publicației periodice pentru două termene consecutive.

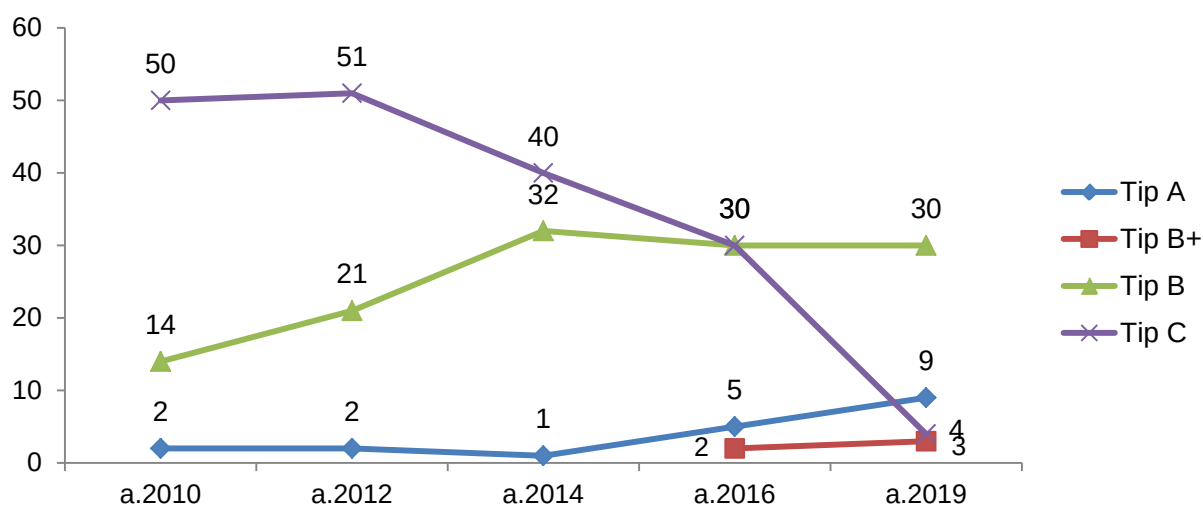

Figura 4.12. **Dinamica numărului revistelor acreditate**

La moment, doar 46 de reviste științifice dețin certificate de acreditare cu termen de valabilitate neexpirat.

b) Validarea manifestărilor științifice

Organizarea evenimentelor științifice, comunicările și publicațiile la foruri științifice se numără printre indicatorii de apreciere a performanței organizațiilor din domeniul cercetării și inovării, personalului științific și științifico-didactic.

Dat fiind lipsa unor abordări unice în organizarea, desfășurarea și validarea forumurilor științifice, ANACEC a stabilit un șir de criterii pentru clasificarea/ identificarea manifestărilor științifice și evidența acestora în contextul evaluării cercetării și inovării. Astfel, prin punerea în aplicare a *Regulamentului cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice* (Decizia CC al ANACEC nr.38 din 10.10.2018), au fost standardizate principiile de clasificare și validare a manifestărilor științifice.

Printre criteriile de validare a evenimentelor științifice se numără includerea lor inițială (pentru o publicitate largă) în *Registrul național al manifestărilor științifice* (planificate), elaborat de ANACEC. În registrul de referință pentru anul 2019 au fost preluate 153 de evenimente științifice (Figura 4.13), inclusiv 36 de manifestări internaționale și 29 – cu participare internațională, preconizate spre desfășurare în incinta a 20 de organizații din domeniile cercetării și inovării.

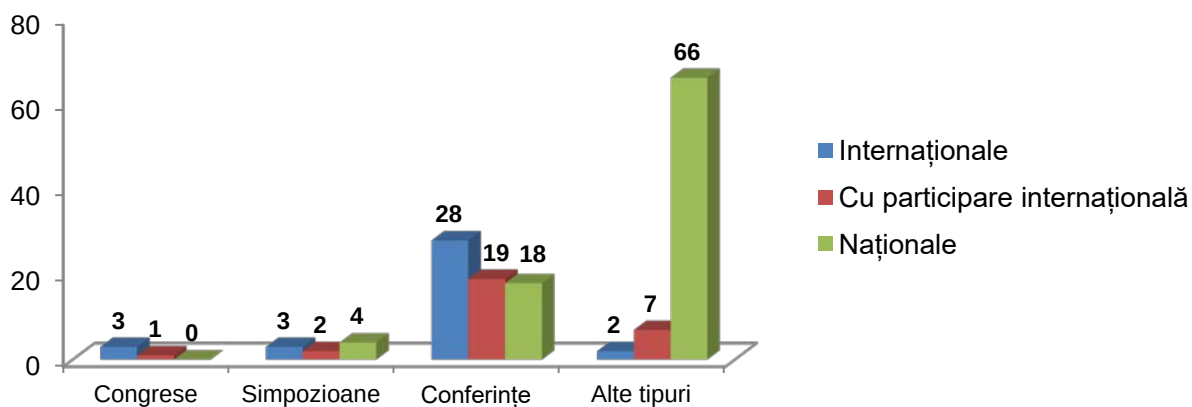

Figura 4.13. **Manifestări științifice preconizate pentru anul 2019**

În scop de publicitate a fost întocmit și *Registrul manifestărilor științifice studențești* planificate pentru desfășurare în anul 2019 (Figura 4.14). 8 instituții de învățământ superior au declarat intenții de organizare a 25 de evenimente științifice studențești, inclusiv 5 foruri internaționale sau cu implicare largă a studenților de peste hotare.

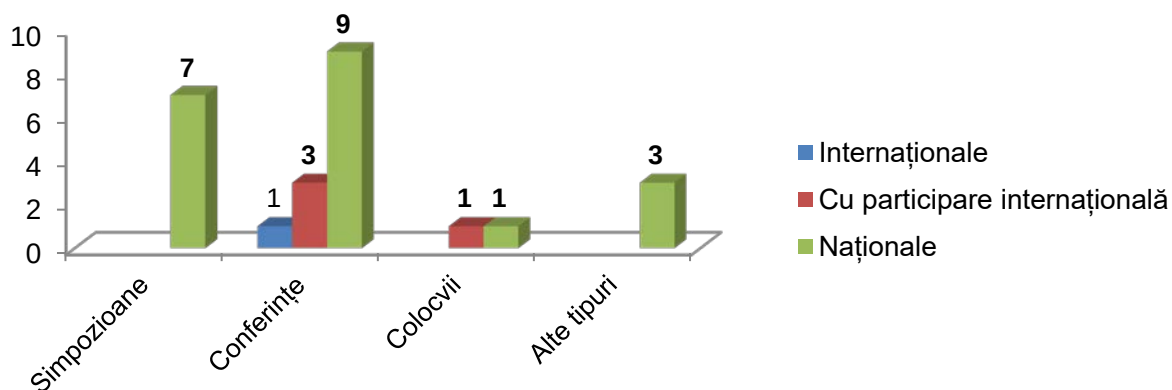

Figura 4.14. **Manifestări științifice studențești preconizate pentru anul 2019**

5. Profilul Comisiilor de evaluare externă și a Comisiilor de experți

Pentru fiecare instituție și/sau bloc de programe de studii evaluate în perioada de referință au fost create Comisii de evaluare externă. Potrivit cadrului normativ în vigoare, comisiile au fost constituite din cadre didactice cu titluri științifice și științifico-didactice, grade didactice și manageriale, reprezentanți ai mediului de cercetare, reprezentanți ai studenților și reprezentanți ai angajatorilor/ mediului de afaceri, care își desfășoară activitatea profesională în domeniul supus evaluării.

La nivel de învățământul general, în procesul de pilotare a *Metodologiilor de evaluare a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere*, comisiile de evaluare externă au fost constituite din angajații Direcției de specialitate, reprezentanți ai Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, cadre didactice cu experiență în domeniu.

Pentru evaluarea dosarelor de atestare a personalului științific și științifico-didactic au funcționat Comisii de experți, în componența cărora au fost incluse persoane care au corespuns următoarelor principii de bază:

- a) Competență, independență, integritate;
- b) Acoperirea cât mai largă a profilurilor/ specialităților științifice;
- c) Reprezentarea echilibrată a instituțiilor;
- d) Neincluderea conducătorilor instituțiilor;
- e) Experiență ireproșabilă în evaluarea cercetării.

5.1. Învățământul general

Pe parcursul anului 2019 la nivel de învățământ general, în activitățile de evaluare externă în vederea pilotării *Metodologiilor de evaluare în învățământul general* organizate de către ANACEC, au fost implicate 10 comisii de evaluare externă, formate din 44 persoane, constituite în baza ordinului ANACEC nr. 16-A din 29.10.2019. Pentru formarea comisiilor de evaluare externă, ANACEC a organizat în perioada august-septembrie 2019 un concurs⁹. Selectarea potențialilor evaluatori s-a realizat ținând cont de următoarele criterii:

- studii superioare în domeniul pedagogiei;
- grad managerial/ didactic;
- experiență didactică sau de conducere de cel puțin 5 ani;
- cunoașterea cadrului normativ general în domeniul educației și, în special, pe dimensiunea învățământului general;
- experiență în activitatea grupurilor de lucru;
- comunicare eficientă, responsabilitate, implicare, punctualitate;
- abilități de operare la calculator (Word, Excel);
- cunoașterea limbii române și a limbilor de comunicare interetnică vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

⁹ <http://anacip.md/index.php/ro/comunicare/noutati/101-noutati/398-selectarea-evaluatorilor-externi-in-invatomantul-general>

Pentru membrii comisiilor de evaluare externă au fost organizate de către ANACEC 5 sesiuni de informare și instruire privind aplicarea metodologiilor. Astfel, de instruire au beneficiat 58 de persoane dintre care 12 reprezentanți ai OLSDÎ și 46 specialiști din domeniul învățământului general.

Pentru a eficientiza pregătirea și a familiariza experții - evaluatori cu specificul procedurii de evaluare în baza metodologiilor pilotate, sesiunile de instruire au asigurat combinarea abordării informativ-demonstrative cu abordarea practică aplicativă. Astfel, formabilii au fost instruiți la diverse subiecte ce țin de aplicarea cadrului normativ, condițiile procedurii de evaluare, profilul evaluatorului, atribuțiile și responsabilitățile comisiei de evaluare externă, exemple de completare a fișei vizitei și a rapoartelor de evaluare în baza dovezilor, corelarea rezultatelor procedurii de evaluare internă cu rezultatele evaluării externe etc.

Din numărul total de aplicanți la concurs și participanți la sesiunile de instruire, au fost selectate 23 de persoane care au fost incluse în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă, 19 din ei deținând grad didactic/ managerial superior. Comisiile de evaluare externă au fost completate cu 11 specialiști desemnați de către OLSDÎ și 10 angajați ai Direcției de specialitate, desemnați în calitate de membri/ președinți. În acest sens, experiența acumulată de către 6 reprezentanți ai Direcției Evaluare în Învățământul General prin participarea cu statut de observatori, coordonatori și/sau evaluatori în comisiile de evaluare externă a programelor de formare continuă și programelor de studii superioare de licență, s-a dovedit a fi una foarte utilă.

În procesul pilotării celor două metodologii de evaluare externă în învățământul general, Comisiile de evaluare externă au realizat diverse activități prestabilite, în particular:

- analiza Rapoartelor de autoevaluare a instituțiilor și acceptarea acestora spre evaluare;
- examinarea actelor ce țin de activitatea instituțiilor;
- completarea fișei vizitei în baza dovezilor din rapoartele prezentate de instituțiile de învățământ general implicate în pilotarea metodologiilor și de cadrele de conducere evaluate;
- realizarea vizitelor de evaluare externă în instituțiile selectate pentru pilotarea Metodologiilor de evaluare;
- analiza proceselor/ rezultatelor pilotării;
- elaborarea Rapoartelor de evaluare externă a instituțiilor;
- colectarea, analiza informației și sistematizarea rezultatelor procesului de pilotare;
- elaborarea propunerilor pentru perfectarea Metodologiilor pilotate;
- conlucrarea cu cadrele de conducere, reprezentanții OLSDÎ-lor din teritoriu, colegii din comisiile de evaluare externă.

Analiza rezultatelor pilotării a scos în evidență necesitatea unei consultări mai minuțioase de către comisiile de evaluare externă a documentelor și instrumentelor necesare evaluării și obligativitatea completării fișelor vizitei la etapa pre-vizită, ceea ce ar asigura optimizarea în timp a procedurii de evaluare externă.

O provocare în procesul pilotării a constituit nivelul de implicare și respectarea condițiilor de participare în procesul de evaluare externă în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă a parte din reprezentanți OLSDÎ (Chișinău). Totuși, rezultatele pilotării confirmă necesitatea participării, în perspectivă, a reprezentanților OLSDÎ în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă, iar completarea comisiilor cu reprezentanții MECC și alți specialiști reputați din învățământul general, ar contribui la fortificarea impactului și rezultatelor activității de evaluare externă.

În scopul ridicării nivelului de eficiență și impact a instruirilor pentru pregătirea evaluatorilor externi, subiectele propuse pentru sesiunile de formare necesită a fi completate cu mai multe studii de caz și modele aplicative.

Se solicită măsuri suplimentare coordonate pentru sporirea calității completării fișei vizitei și a rapoartelor de evaluare externă. Eforturi consolidate sunt necesare pentru asigurarea conduitei adecvate și a comunicării eficiente între membrii comisiilor de evaluare externă și cei evaluați.

În beneficiul activității Direcției ar fi și adoptarea de atitudine pro-activă în completarea continuă și gestionarea Registrului de evaluatori specializați în evaluarea instituțională la nivel de învățământ general, mai ales ținând cont de condițiile de flux continuu de activitate a potențialilor evaluatori.

5.2. Învățământul profesional tehnic

Pe parcursul anului 2019 în activitățile de evaluare externă la nivel de învățământ profesional tehnic pentru fiecare instituție și/ sau bloc de programe de studii evaluate au fost create Comisii de evaluare externă, în total 18 comisii cu 108 experți evaluatori.

O deosebită atenție, în procesul de selectare a experților evaluatori, a fost acordată acoperirii tuturor programelor de formare profesională, supuse evaluării, cu evaluatori specialiști în domeniu. Respectând prevederile normative în vigoare, în componența comisiilor au fost cooptate cadre didactice din instituții de învățământ superior și profesional tehnic care dețin titluri științifice și științifico-didactice, grade didactice și manageriale, precum și reprezentanți ai studenților și ai angajatorilor (Tabelul 5.1).

Pe lângă competența profesională criterii definitorii la selectarea potențialilor evaluatori au fost corectitudinea, independența și integritatea.

Tabelul 5.1

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă în învățământul profesional tehnic, după instituția în care activează

Programe evaluate	80
Comisii de evaluare	18
Experți evaluatori, inclusiv din cadrul:	108
UTM	26
UASM	13
USMF	9
UPSC	8
ASEM	5
ULIM	3
USM	3
CCM	2
MEI	2
Școala Profesională nr. 7, mun. Chișinău	2
UCCM	2
Agenția de intervenție și plăți pentru agricultură	1
AMAI	1
AȘM	1
Camera de Comerț și Industrie	1
Centrul de Excelență în Electronică și Energetică	1
Centrul de Excelență în Industria Ușoară	1
Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	1
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”	1
Colegiul Mondostud-Art	1
Compania Draxelmaier Group	1
Grădina Botanică (Institut)	1

MADRM	1
Spitalul internațional MedPark	1
UST	1
USEFS	1
Studenti	18

Având ca premisă faptul că continuarea studiilor în instituțiile de învățământ superior constituie, inclusiv o treaptă de încadrare în viața socio-profesională a mai multor absolvenți ai învățământului profesional tehnic, în comisiile de evaluare externă au predominat experții din învățământul superior. Astfel, circa 67% din evaluatori sunt cadre didactice din instituțiile de învățământ superior.

Dat fiind specificul programelor de studii evaluate în anul de referință, majoritatea din ele fiind din domeniul Inginerie, prelucrare și construcții, 36% din cadrele didactice implicate în evaluări sunt de la UTM, iar 18% de la UASM. La evaluarea programelor din domeniul medicinei au fost cooptați experți din cadrul USMF, pentru programele din domeniul educației, experți de la UPSC, iar în domeniul economiei de la ASEM.

Pentru evaluarea nivelului de realizare a standardelor care se referă nemijlocit la dimensiunea socială pentru elevi, au fost cooptați 18 studenți din instituții de învățământ superior, fiecare comisie de evaluare externă fiind completată cu câte un student.

Din instituțiile de învățământ profesional tehnic (centre de excelență, colegii, școli profesionale) au fost cooptate 8 persoane.

Lista angajatorilor cu care ANACEC a colaborat în procesul de evaluare externă pe dimensiunea învățământului profesional este diversă. Astfel, în anul de referință, au fost cooptați evaluatori externi din următoarele structuri: Camera de Comerț și Industrie, Compania Draxelmaier Group, Spitalul internațional MedPark, Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, Grădina Botanică (institut), Agenția de intervenție și plăți pentru agricultura.

Analiza profilului comisiilor de evaluare externă denotă că cca. 57% din evaluatori dețin titluri științifico-didactice, 12% dețin grade didactice și manageriale, 14% constituie specialiștii în domeniu din piața muncii, iar ponderea studenților este de 17%.

5.3. Învățământul superior

La nivel de învățământ superior activitățile de evaluare externă, organizate de către ANACEC în anul 2019, au fost realizate de către 31 comisii de evaluare externă formate din 139 experți evaluatori, dintre care:

- 81 cadre didactice cu titluri științifice;
- 36 reprezentanți ai angajatorilor,
- 22 de studenți din 15 instituții de învățământ superior din țară.

Dintre aceștia, 16 evaluatori au fost incluși de două și un evaluator de trei ori în activitățile de evaluare externă.

În vederea identificării potențialilor experți evaluatori din diferite domenii de formare profesională și a-i implica în activitățile de evaluare externă organizate de către Agenție, pe parcursul anului 2019, au fost planificate și organizate 3 seminare de informare/ sesiuni de instruire cu cadrele didactice, angajatori și studenți, în cadrul cărora au fost explicate procedura de evaluare, etapele, drepturile și responsabilitățile experților evaluatori etc. Astfel, au fost instruiți 139 de evaluatori.

Analizând componența Comisiilor de evaluare externă din perspectiva instituției de învățământ superior în care activează evaluatorii, menționăm că în perioada de referință, ANACEC a implicat

În misiunile de evaluare externă 81 experți - cadre didactice de la 17 instituții de învățământ superior și 22 studenți de la 10 instituții de învățământ superior, după cum urmează:

Tabelul 5.2

Distribuirea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a calității, pe instituții de învățământ

Instituția de învățământ superior	Nr. evaluatori	
	Cadre didactice	Studenți
Academia de Administrare Publică	1	-
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	3	1
Academia de Studii Economice din Moldova	10	-
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	1	2
Institutul de Relații Internaționale din Moldova	-	1
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	4	
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	9	1
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	13	2
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	4	-
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	2	1
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	4	2
Universitatea de Stat din Moldova	14	7
Universitatea de Stat din Tiraspol	3	2
Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	-
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	2	-
Universitatea Tehnică a Moldovei	10	3
Total	81	22

O atenție deosebită în procesul de selectare a membrilor pentru comisiile de evaluare externă a fost acordată reprezentanților angajatorilor, care vin să contribuie la creșterea conexiunii dintre conținuturile oferite în sistemul de învățământ național și cerințele pieței muncii. Astfel, în componența celor 31 comisii de evaluare externă, constituite pentru evaluarea programelor de studii superioare de licență și master au fost implicați 36 experți de la instituții reprezentative din câmpul muncii precum: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale, Asociația traducătorilor profesioniști, Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dîmo”, Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-AXA”, Instituția publică Teleradio Moldova, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Centrul de Guvernare Electronică, Centrul de Recuperare Medicală „KinetoTerra” etc.

Având în vedere faptul că piața serviciilor educaționale din Republica Moldova este foarte restrânsă și parte din programele de studii superioare evaluate aparțin unor domenii de formare profesională destul de înguste (de ex., militarie, arte ș.a.) sau sunt monopoliste pe piață, identificarea numărului necesar de experți cu titluri în domeniile respective a constituit o reală provocare pentru Agenție.

Dinamica numărului de comisii de experți pe ani de studii este reflectată în figura de mai jos.

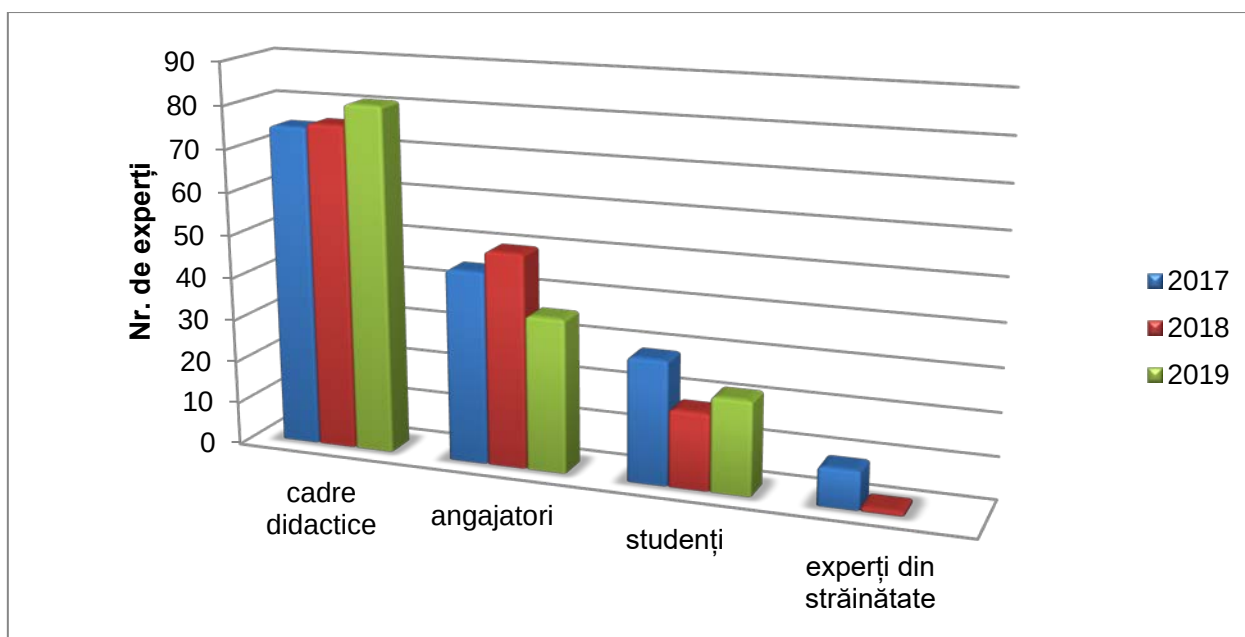

Figura 5.1 **Repartizarea pe categorii a experților evaluatori în anii 2017, 2018 și 2019**

În procesul de evaluare s-a remarcat o atitudine constructivă a evaluatorilor demonstrată prin formularea de recomandări și propuneri de îmbunătățire consistente pentru programele de studii evaluate, precum și atitudine pro-activă în aplicarea metodologiei ANACEC.

Analiza activității comisiilor de evaluare externă a permis identificarea dimensiunilor care necesită o atenție continuă pentru a asigura o mai bună calitate a procesului de evaluare externă.

Astfel, constatăm că sunt rezerve în valorificarea deplină a factorului de timp și durată a vizitei comisiei de evaluare externă la instituție. Instruirea evaluatorilor cu orientarea acestora spre studierea preventivă minuțioasă a documentelor și dovezilor prezentate de instituția evaluată, cu utilizarea perioadei vizitei la instituție preponderent pentru completarea instrumentelor de lucru (fișa vizitei) cu informații noi obținute în cadrul interviurilor cu diverse grupuri-țintă, oferă potențial real pentru eficientizarea considerabilă a analizei indicatorilor de performanță, cu impact nemijlocit asupra calității rapoartelor de evaluare externă, precum și a obiectivității rezultatelor evaluării.

Sunt necesare intervenții permanente în scopul asigurării profunzimii în evaluare, pentru ca în activitatea de evaluare evaluatorii să acorde o mai mare importanță calității procesului instructiv-educativ; evaluării procesului de formare profesională a studenților, cu accent pe aspectele didactice/ calitatea și eficiența procesului educațional; formulării clare a recomandărilor și ariilor de îmbunătățire necesare, care ar motiva instituțiile pentru schimbare.

Monitorizarea continuă a măsurilor de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale prestate de instituțiile de învățământ superior în baza Procedurii de monitorizare post evaluare, rămâne a fi o prioritate pentru Direcția de specialitate.

5.4. Formarea continuă

În activitățile de evaluare externă, organizate de către ANACEC pe parcursul anului 2019, la nivel de învățământ de formare continuă au fost implicate 25 comisii de evaluare externă formate din 95 persoane. Comisiile au fost completate cu cadre didactice, reprezentanți ai diverselor instituții de învățământ superior, profesional tehnic, formare continuă și învățământ general, angajatori, inclusiv un expert din străinătate (România). Parte din experții evaluatori au fost incluși de două ori în activitățile de evaluare externă.

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă, după instituția în care activează

Total programe evaluate (în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării)	142
Număr comisii de evaluare implicate	25
Total experți evaluatori, dintre care:	95
Angajați ai instituțiilor de învățământ superior	59
UTM	12
UPSC	11
USM	6
UST	6
UASM	5
USARB	3
AMAI	2
AMFA	2
ASEM	2
ULIM	2
USDC"	2
AMTAP	1
USEFS	1
USMF	1
USPEE	1
Universitatea Slavonă	1
Angajați ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic	4
Colegiul Mondostud-Art	1
IPCEC	1
IPCEMF „Raisa Pacalo”	1
Școala profesională nr. 2	1
Alte instituții	12
ProDidactica	1
Centrul psiho-socio-pedagogic Chișinău	1
CRAP	1
Institutul de Chimie	1
Institutul de Ecologie și Geografie	1
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	1
IȘE	1
INP	1
MECC	2
MEI	1
Angajatori	20

Dacă comparăm cu anii precedenți, constatăm o majorare a numărului de experți cooptați în evaluările externe ale programelor de formare continuă, ceea ce denotă un interes în creștere pentru domeniul formării continue și obținerea statutului de expert evaluator al ANACEC:

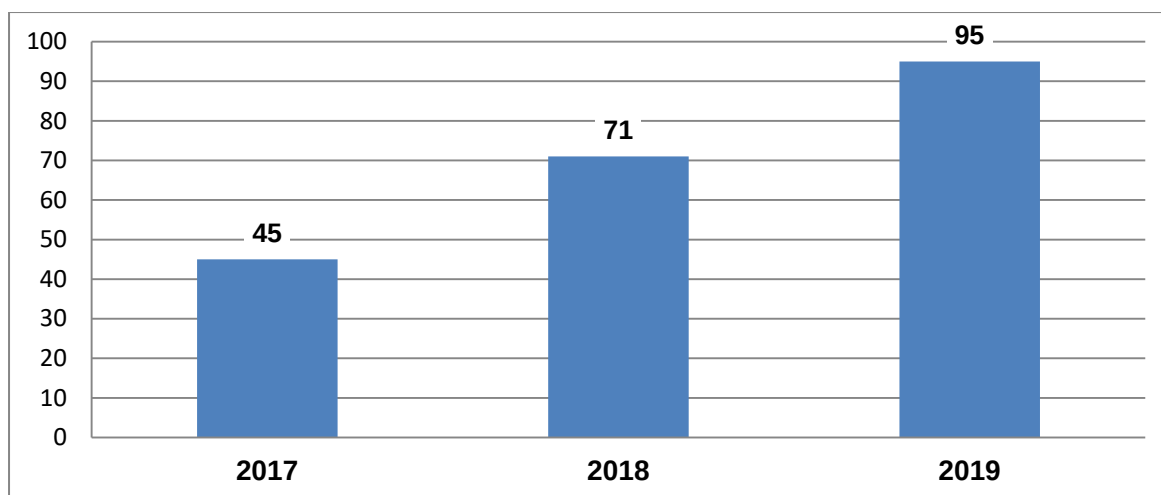

Figura 5.2 **Dinamica numărului experților evaluatori, în perioada 2017-2019**

În anul curent, Secția Evaluare în Învățământul de Formare Continuă a continuat formările în masă a doritorilor de a deveni evaluatori ANACEC, cu ulterioara lor testare, după care cei selectați au fost cooptați în comisii care, la rândul lor, au beneficiat de formări individualizate, pentru a spori nivelul de obiectivitate în procesul de evaluare externă a membrilor comisiilor constituite de către ANACEC.

Regulamentar au fost organizate formări/ informări pentru potențialii prestatori de servicii educaționale care au intenționat să depună dosarele în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării programelor de studii. Acestea s-au desfășurat centralizat până la perioada de depunere, precum și prin consultații individuale, după caz.

Totodată, pentru a oferi mai multă credibilitate comisiilor de evaluare externă, a asigura un nivel în creștere pe dimensiunea obiectivității proceselor organizate, dar și extinderea numărului persoanelor implicate în procesul de evaluare externă, ANACEC a cooptat evaluatori care, timp de un an, s-au regăsit maxim de două ori în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă. Totodată, pentru a facilita transferul de experiență, aceștia au activat în echipe cu persoane noi identificate din Registrul experților evaluatori.

5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic

Pe parcursul anului 2019, dosarele de atestare depuse la ANACEC au fost examinate de către 15 comisii de experți, aprobate prin decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr. 39 din 10 octombrie 2018, și care cuprind toate ramurile științifice conform Nomenclatorului specialităților științifice (HG nr. 199/2013). Astfel, în componența comisiilor de experți au fost incluse 156 persoane, selectate în baza principiilor stipulate în [Regulamentul Comisiilor de experți în domeniul atestării](#).

În cadrul ședințelor celor 15 comisii de experți au fost examinate peste 530 de dosare de atestare (Tabelul 5.4).

Repartizarea dosarelor de atestare examinate pe comisii de experți în anul 2019

Nr. d/o	Denumire a comisiei de experți	Formare CȘS dr. hab.	Formare CȘS dr.	Conferire dr. hab.	Conferire dr.	Conferire prof. univ.	Conferire conf. univ.	Abilitare cond. doct.	Rec. și echiv.	Total dosare
1	Matematică și știința informației	0	1	0	2	0	1	4	0	8
2	Științe fizice	0	4	1	4	0	1	0	0	10
3	Științe și tehnologii chimice	0	4	0	8	0	2	1	2	17
4	Științe biologice și geonomice	2	5	1	8	1	1	8	1	27
5	Inginerie	0	7	0	10	1	2	5	4	29
6	Științe medicale (medicină fundamentală, terapie și științe ale sănătății)	2	13	6	13	1	7	9	3	54
7	Științe medicale (chirurgie)	3	4	3	5	1	4	7		27
8	Științe agricole	1	3		9	1	2	4	1	21
9	Științe ale educației și psihologie	1	38	1	34	2	13	24	2	115
10	Științe economice	1	18	1	24	1	9	11	0	65
11	Științe juridice (drept public și penal)	0	23	1	10	2	5	0	1	42
12	Științe juridice (teoria dreptului și drept privat)	0	9	1	14	0	2	3	0	29
13	Istorie, filosofie, teologie și științe sociale	3	10	3	9	1	2	14	0	42
14	Filologie	0	9	1	4	0	2	9	3	28
15	Studiul artelor și culturologie	0	6	0	4	4	1	2	1	18

Examinarea calitativă a dosarelor de atestare este asigurată de componența nominală a Comisiilor de experți, care includ 4 membri titulari și 4 membri corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei, 110 doctori habilitați și 38 doctori (Figura 5.3).

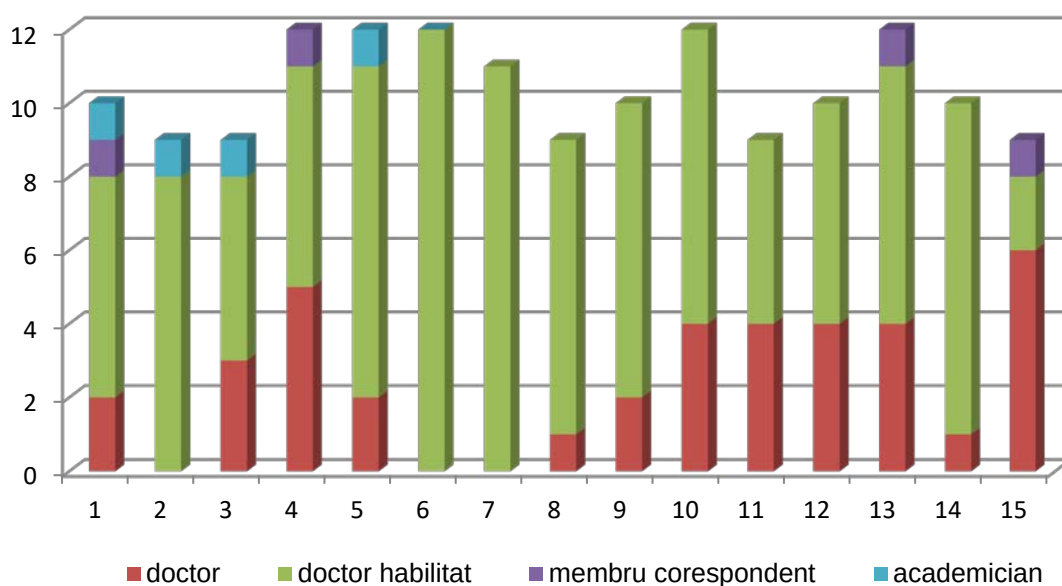

Figura 5.3. Componența Comisiilor de experți în domeniul atestării

Notă: numărul pe axa X indică Comisia de experți conform numărului de ordine din tabelul 5.4, iar numărul pe axa Y indică numărul persoanelor.

6. Activități de comunicare și promovare a Agenției

Activitățile de comunicare și promovarea a ANACEC implementate în anul 2019 au avut drept scop asigurarea comunicării eficiente a Agenției cu publicul larg, reprezentanții societății civile și cu mijloacele de informare în masă, pentru o informare operativă, veridică și completă și asigurarea transparenței activității Agenției.

În vederea atingerii scopului propus, pentru anul de referință au fost formulate patru obiective majore, iar în tabelul de mai jos sunt reflectate activitățile ce au fost întreprinse și rezultatele obținute.

Tabelul 6.1

Obiective	Activități	Rezultate
Asigurarea transparenței privind activitățile desfășurate	Actualizarea website-ului cu informații relevante	Pe pagina web a Agenției au fost publicate 50 de articole, dintre care 10 comunicate de presă, restul încadrându-se la categoria noutăți și anunțuri
	Promovarea agenției pe rețelele de socializare	Toate activitățile organizate de către Agenție sau la care au participat angajații și evaluatorii externi ai ANACEC au fost publicate pe rețelele de socializare, fiind însoțite de poze relevante
Creșterea vizibilității în spațiul online	Gestionarea conturilor pe rețelele de socializare: Facebook, LinkedIn și Twitter	Facebook - 3754 total aprecieri ale paginii. Pe parcursul anului 2019 au început a urmări pagina 1802 utilizatori noi. Comparativ cu anul 2018 - 892 persoane au apreciat pagina Agenției. Pe Twitter și LinkedIn comunicarea se realizează în funcție de publicul țintă. Twitter este utilizat pentru comunicarea cu partenerii internaționali, LinkedIn - pentru plasarea anunțurilor de angajare
Stabilirea și menținerea relațiilor cu presa	Actualizarea bazei de date a instituțiilor de presă	Deținerea unei baze de date funcționale a jurnaliștilor care primesc periodic buletine informative și comunicate de presă cu privire la activitățile Agenției
	Monitorizarea presei	Realizarea rapoartelor „Revista presei” care rezumă informațiile din mass-media referitoare la agenție
Loializarea angajaților, partenerilor, a beneficiarilor	Distribuirea setului de promovare al ANACEC	Fiecare angajat a primit setul ANACEC, care constă din chipiu, tricou, suport personalizat pentru birou, pix, torbă eco personalizate cu logo-ul și sloganul Agenției

actuali și potențiali		Setul standard (mapă, agendă, carnet A5, pix, calendar) au fost oferite partenerilor internaționali în cadrul deplasărilor, iar partenerilor locali - în cadrul seminarelor, conferințelor, ceremoniilor și cu ocazia sărbătorilor de iarnă
	Expedierea buletinelor informative	Expedierea periodică a buletinelor informative la peste 162 de abonați prin canalul de comunicare MailChimp
	Realizarea materialelor promoționale	Cărți de vizită pentru angajați, pixuri, agende, calendare, mape, diplome, pliante informative, USB și pungi. Toate aceste materiale au fost personalizate cu logo-ul și/sau sloganul Agenției
	Acordarea suportului în organizarea următoarelor evenimente: • Expoziția permanentă de artă plastică • Decernarea premiilor „Cristalul calității” în domeniul Educației și Cercetării • Concursul național „Teza de doctorat de excelență a anului 2018” • Concursul național „Teza mea de doctorat în 180 de secunde” • Manifestații solemne de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor de doctor, doctor habilitat, conferențiar/ profesor universitar etc. • Concursul republican „Cel mai activ promotor al culturii calității” • Sesiuni de instruire a evaluatorilor externi	Pe parcursul anului 2019 au fost organizate un șir de evenimente ce au fost intens promovate pe pagina web a Agenției și pe rețelele de socializare. În cadrul evenimentelor, au fost distribuite materialele promoționale ale ANACEC, ceea ce a sporit creșterea vizibilității atât în mediul online, cât și offline.

1. Concursul Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2018”

Pe data de 21 mai 2019, a avut loc ceremonia de înmânare a diplomelor și premiilor „Cristalul Calității” celor 12 [laureați](#) ai Concursului Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2018”, ce a ajuns la cea de-a 9-a ediție. În ediția din anul 2018, comisiile de experți în domeniul atestării au înaintat la concurs 37 de teze, inclusiv 7 teze de doctor habilitat și 30 de teze de doctor. În conformitate cu Regulamentul de desfășurare a competiției au fost desemnate 3 teze de doctor habilitat de excelență și 9 teze de doctorat de excelență (ultimele de gradul I, II și III) în trei domenii: științe ale naturii și vieții; științe reale și tehnice; științe socioumane. Conducătorilor și consultantilor științifici ai tezelor laureaților le-au fost decernate diplome de merit.

2. Decernarea premiilor „Cristalul calității”

ANACEC a organizat ceremonii de decernare a premiilor „Cristalul Calității” pentru diverse categorii. Astfel, în data de 21 mai 2019 s-au acordat distincții în domeniul cercetării. În cadrul evenimentului, în semn de recunoștință și apreciere, au fost decernate opt premii „Cristalul Calității” experților din cadrul Comisiilor de experți în domeniul atestării ale ANACEC, care s-au remarcat prin profesionalism, corectitudine și responsabilitate. În data de 23 mai 2019, în semn de înaltă apreciere pentru promovarea culturii calității, cu distincția „Cristalul calității” au fost apreciate patru universități (UTM, USEFS, UASM și USMF), trei subdiviziuni instituționale (din cadrul USM, UPSIC și UTM), 11 profesioniști din domeniul învățământului superior, 3 prestatori de programe de formare continuă (Fundatia pentru relații Moldo-Japoneze, Centrul Internațional de Limbi Moderne, Auto-Instructor SRL) și 5 experți implicați în evaluarea externă la nivel de învățământ profesional-tehnic și formare continuă.

3. Concursul național „Teza mea de doctorat în 180 de secunde”

Reprezentanța din Chișinău a Agenției universitare a Francofoniei (AUF), în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova (MECC) și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, au lansat concursul național «Teza mea de doctorat în 180 de secunde». Concursul a fost destinat doctoranzilor și cercetătorilor vorbitori de limbă franceză.

4. Manifestații solemne de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor

Pe parcursul anului 2019 au fost organizate 5 manifestări solemne în cadrul cărora au fost înmânate diplome de doctor habilitat (DH) și doctor (Dr), atestate de profesor universitar (PU) și conferențiar universitar (CU), certificate de recunoaștere și echivalare a actelor obținute în străinătate (RE) și de abilitare cu drept de conducător de doctorat (AB). În cadrul acestora 583 de persoane au primit diverse acte de atestare (Tabelul 6.2).

Tabelul 6.2

Organizarea manifestărilor de înmânare a actelor de atestare în anul 2019

Nr. crt.	Data înmânării	DH	Dr	PU	CU	RE	AB	Total
1	10 ianuarie	21	122	2	27	6	0	178
2	24 mai	7	46	2	26	8	0	89
3	14 iunie	4	15	4	8	0	82	113
4	13 septembrie	3	60	4	18	6	38	129
5	25 octombrie	3	31	1	11	1	27	74
Total		38	274	13	90	21	147	583

5. Concursul republican „Cel mai activ promotor al culturii calității”

În contextul celebrării Zilei Mondiale a Calității, care a fost marcată pe data de 14 noiembrie 2019, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare a organizat în perioada 23 octombrie – 12 noiembrie concursul „Cel mai activ promotor al culturii calității”. Concursul s-a desfășurat online, lucrările fiind publicate pe pagina de Facebook a Agenției. În concurs s-au înregistrat 41 de participanți, în final au fost selectați 3 învingători în baza numărului de Like-uri, după cum urmează:

- Locul I - Rusu Violeta, Instituția Publică Colegiul Agroindustrial din Rîșcani (720 Likes).

- Locul II - Rahimov Svetlana, Gimnaziul „Alexandru Lupașcu”, s. Volovița, raionul Soroca (629 Likes).
- Locul III - Pelin Natalia, Școala profesională nr. 4, mun. Bălți (614 Likes).

6. Expoziții de artă plastică organizate la sediul ANACEC

Pe parcursul anului 2019 au fost menținute bunele practici de organizare a expozițiilor de artă pe holurile agenției. Lucrările expuse au fost realizate de către studenți de la UPSIC, AMTAP și Centrul de Excelență în Construcții, elevii studioului pentru copii din cadrul Centrului de creație a copiilor „Ghiocel”; copiii și tinerii Centrului Educației Estetice „Lăstărel”, precum și elevii Liceului Teoretic „Elimul Nou”, din or. Chișinău.

Evaluarea finală a activităților de comunicare și promovare a Agenției s-a realizat în baza Strategiei de comunicare pentru anul 2019 și a rapoartelor lunare, care conțin o analiză a rezultatelor obținute în media online.

7. Activitatea Consiliului de conducere

Consiliul de Conducere al Agenției, selectat și constituit în 2015 prin concurs jurizat internațional în conformitate cu cerințele internaționale în domeniu, a activat în baza prevederilor normative în vigoare, în formula 15 membri: 13 cadre didactice din instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, 1 reprezentant al mediului de afaceri și 1 doctorand, reprezentant al studenților (Anexa nr. 1).

Atribuțiile, responsabilitățile și obligațiunile Consiliului de Conducere sunt reglementate de către Codul Educației al R. Moldova (art. 115, lit. 4-12) și Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, aprobat prin HG nr. 201/2018, cu modificările și completările ulterioare. Formula de activitate a inclus ședințe ordinare și/sau extraordinare, în cadrul cărora s-au discutat și aprobat decizii pe diverse subiecte, corelate cu domeniile de activitate pe niveluri de învățământ și domeniul cercetării și inovării. Tradițional, pentru anul 2019 au fost planificate 12 ședințe, câte una per lună. Dat fiind expirarea mandatului Consiliului de conducere în vara anului 2019 și perioada de pauză pe durata desfășurării concursului pentru selectarea noului Consiliu de conducere, de facto au fost organizate 9 ședințe, inclusiv două în luna iunie. Din numărul total, 7 ședințe au fost organizate de către Consiliul de conducere în componența aprobată în 2015, 2 ședințe în luna decembrie - de către noul Consiliu de conducere.

Subiectele discutate în ședințele Consiliului de Conducere au vizat preponderent rezultatele evaluării externe a programelor de studii/ instituțiilor pe niveluri de învățământ, evaluarea/ atestarea personalului științific și științifico-didactic, examinarea/ aprobarea de acte normative și metodologice interne și externe, în special:

- Inițierea activităților de evaluare externă a calității programelor de studii/ instituțiilor prestatoare de servicii educaționale;
- Constituirea comisiilor de evaluare externă;
- Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și formularea de propuneri de decizii cu referire la autorizarea de funcționare provizorie și/sau acreditarea programelor de studii/ instituțiilor;
- Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora;
- Formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor;
- Constituirea seminarelor științifice ad-hoc;
- Conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat și confirmarea titlurilor științifice de doctor;
- Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar și conferențiar universitar;
- Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate;
- Abilitarea cu drept de conducător de doctorat.

7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității

În conformitate cu atribuțiile pe care le deține și în baza *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr.616/2016), cu modificările și completările ulterioare, în 2019 Consiliul de Conducere a examinat și aprobat inițierea procesului de evaluare externă pe niveluri de învățământ, după cum urmează:

- la nivelul învățământului superior: 109 programe de studii, inclusiv 33 în vederea autorizării de funcționare provizorie și 76 în vederea acreditării, elaborate/ realizate de către 18 instituții de învățământ superior;
- la nivelul învățământului profesional tehnic: 80 programe de studii, inclusiv 13 în vederea autorizării de funcționare provizorie și 67 în vederea acreditării, elaborate/ realizate de către 25 instituții din învățământul profesional tehnic;
- la nivel de formare continuă: 142 de programe, din ele în vederea autorizării de funcționare provizorie 37 programe de studii și în vederea acreditării – 105, elaborate/prestate de către 20 de prestatori de servicii educaționale.

Instituțiile au solicitat evaluarea externă atât în vederea acreditării programelor de studii, cât și în vederea autorizării de funcționare provizorie.

7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă

În anul 2019, în corespundere cu atribuțiile regulamentare, Consiliul de conducere a examinat în ședințele ordinare și a aprobat componența nominală a 31 de comisii de evaluare externă pentru programele de studii din învățământul superior, 18 pentru învățământul profesional tehnic și 25 pentru programele de formare continuă, în conformitate cu calendarul evaluărilor. Un instrument relevant în acest proces îl constituie Registrul evaluatorilor externi al Agenției care se completează progresiv.

La identificarea potențialilor evaluatori și constituirea comisiilor de experți s-a ținut cont de următoarele aspecte relevante:

- nivelul de profesionalism în domeniul evaluat a potențialilor candidați,
- respectarea principiului „reprezentativității” prin asigurarea includerii în fiecare comisie a cel puțin câte un reprezentant al mediului academic, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentat al studenților,
- combinarea în fiecare comisie a persoanelor cu experiență în domeniul evaluării externe și asigurării calității și a evaluatorilor debutanți,
- nivelul de corectitudine și integritate a persoanelor selectate.

Pentru programele de studii cu statut de unicat pe piața serviciilor educaționale din Republica Moldova au fost cooptați evaluatori străini, în special din România.

În scopul facilitării realizării misiunii de expert evaluator al ANACEC, în conformitate cu *Metodologia de formare a evaluatorilor externi*, pentru evaluatorii externi au fost organizate sesiuni de instruire în serie. Pe întreaga perioadă a procesului de evaluare externă membrii comisiilor de evaluare externă au fost asistați de către un coordonator din rândul angajaților Agenției, de asemenea desemnat regulamentar de către Consiliul de conducere.

7.3. Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și aprobarea propunerilor de decizii

Dinamica numărului de propuneri de decizii per programe de studii/ instituții evaluate extern, aprobate de către Consiliul de Conducere al ANACIP/ ANACEC pentru anii 2016, 2017, 2018 și 2019 poate fi urmărită în tabelul care urmează.

Tabelul 7.1

Dinamica numărului de decizii emise de Consiliul de Conducere, perioada 2016-2019

Decizii ale Consiliul de conducere	2016	2017	2018	2019
Programe de studii	51	295	301	328
Acreditare pentru o perioadă de 5 ani	12	108	119	238
Învățământ superior	-	61	55	68
Învățământ profesional tehnic	-	1	16	67
Învățământ de formare continuă	12	46	48	103
Acreditare condiționată pentru o perioadă de 3 ani*	11	116	102	*
Învățământ superior	-	83	34	
Învățământ profesional-tehnic	-	1	2	
Învățământ de formare continuă	11	32	66	
Suspendarea procesului de evaluare externă pentru un an*	-	50	7	*
Învățământ superior	-	25	2	
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	
Învățământ de formare continuă	-	25	5	
Neacreditare	-	6	7	1
Învățământ superior	-	4	1	-
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	2	6	1
Imposibilitate de a formula decizii	-	-	**	9
Învățământ superior	-	-		9
Învățământ profesional tehnic	-	-		-
Învățământ de formare continuă	-	-		-
Autorizare de funcționare provizorie	25	13	61	79
Învățământ superior	25	1	32	32
Învățământ profesional tehnic	-	12	4	10
Învățământ de formare continuă	-	-	25	37
Neautorizare	3	2	5	-
Învățământ superior	3	2	-	-
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	5	-
Instituțională	-	2	1	-
Acreditare	-	1	-	-
Învățământ superior	-	-	-	-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	-	-
Autorizare de funcționare provizorie	-	1	-	-
Învățământ superior	-	-	-	-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	1	-
TOTAL	51	297	302	327

*Variante de decizii privind rezultatele evaluării externe excluse din Metodologia de evaluare externă prin modificarea prin HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 a Metodologiei vizate, pct.62

** Imposibilitatea de a formula decizii cauzată de modificările operate în Metodologie, pct.62.

Astfel, în anul 2019, se atestă o ușoară creștere a numărului de decizii aprobate de către Consiliul de Conducere, comparativ cu anii precedenți.

Pe parcursul anului 2019 au fost examinate rezultatele evaluării externe a 331 programe de studii. Ca urmare a examinării Rapoartelor de autoevaluare, a Rapoartelor de evaluare externă elaborate de către comisiile de evaluare externă, a comentariilor instituțiilor implicate în procesul de evaluare externă, în anul de referință, Consiliul de Conducere a emis 327 propuneri de decizii, inclusiv:

238	decizii cu propunerea de acreditare a programului de studii pentru o perioadă de 5 ani
1	decizie cu propunerea de neacreditare a programului de studii
79	decizii cu propunerea de autorizare de funcționare provizorie a programului de studii
9	decizii privind imposibilitatea formulării propunerilor de decizii

Pentru 4 programe de studii Consiliul de conducere a constatat necesitatea precizărilor suplimentare, cu examinarea repetată în cadrul unei ședințe ulterioare, pentru a formula o propunere de decizie fundamentată.

Cifrele cumulate denotă că ponderea propunerilor de decizii privind **acreditarea programului de studii pentru o perioadă de 5 ani** este de cca. 72,8%, iar privind **autorizarea de funcționare provizorie** a programului de studii de cca. 24,1%.

7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora

ANACEC promovează în activitatea proprie principiile transparenței și raportării desemnate ca și principii strategice, care presupun existența procedurilor clare de contestare. Astfel, potrivit prevederilor *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 616/2016), cu modificările și completările ulterioare, pct. 72, procedurile de evaluare externă și deciziile Consiliului de conducere al Agenției cu privire la autorizarea sau neautorizarea de funcționare provizorie, acreditarea sau neacreditarea programului de studiu/instituției de învățământ pot fi contestate, în cazul în care acestea nu corespund Metodologiei menționate. În acest sens, prestatorii de servicii educaționale implicați în procesul de evaluare externă pot depune contestația la Agenție în termen de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii deciziei către instituție.

În anul de referință Consiliul de Conducere a examinat 3 contestații la deciziile emise, înaintate de către 1 prestator de servicii educaționale/ programe educaționale. Ca urmare a examinării contestațiilor depuse, Consiliul de Conducere a constatat necesitatea unor precizări suplimentare cu examinarea repetată a rezultatelor evaluării externe a celor 3 programe vizate în cadrul unei viitoare ședințe a Consiliului de Conducere.

7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative

În 2019 în ședințele Consiliului de Conducere au fost examinate proiectele a 26 acte normative și metodologice elaborate în cadrul Direcțiilor de specialitate, care au fost aprobate și puse în aplicare, fie remise autorităților publice centrale pentru aprobare sau promovare pentru aprobare prin HG.

7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic

În perioada de referință se atestă o dinamică pozitivă în examinarea subiectelor pe dimensiunea atestării personalului științific și științifico-didactic, inclusiv prin extinderea tematicii subiectelor examinate. Astfel, Consiliul de Conducere a analizat, conform competenței sale, subiecte și a aprobat decizii, după cum urmează:

Tabelul 7.2

Nr. crt.	Subiectul deciziei	Nr. decizii aprobate	
		Anul 2018	Anul 2019
1.	Formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat	4	4
2.	Formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor	3	6
3.	Modificarea componenței Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/doctor	-	4
4.	Prelungirea perioade de valabilitate a Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/doctor	-	2
5.	Respingerea solicitărilor consiliilor științifice/senatelor de formare a Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/doctor	1	4
6.	Conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat	2	5
7.	Conferirea titlurilor științifice de doctor	3	6
8.	Confirmarea titlurilor științifice de doctor, conferite de organizațiile din domeniile cercetării și inovării	-	1
9.	Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar	3	5
10.	Conferirea titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar	4	6
11.	Respingerea solicitărilor de conferire a titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar	-	1
12.	Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate	4	5
13.	Respingerea contestațiilor privind echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate	-	1
14.	Anularea și modificare deciziei cu privire la recunoașterea și echivalarea titlului științific de doctor	1	-
15.	Abilitarea cu drept de conducător de doctorat	5	6
16.	Aprobarea calității de conducător de doctorat	-	2
17.	Formarea Comisiilor de experți în domeniul atestării	1	-

18.	Aprobarea/modificarea componenței Seminarului științific de profil în vederea examinării și avizării tezei de doctor habilitat/doctor	23	5
19.	Susținerea tezei de doctor habilitat în baza lucrărilor științifice	1	-
20.	Respingerea solicitărilor consiliilor științifice/senatelor privind susținerea tezelor de doctor habilitat/doctor în baza lucrărilor științifice	-	1
21.	Evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice	-	3
22.	Aprobarea/modificarea registrelor manifestărilor științifice	-	2
TOTAL:		55	69

Astfel, pe dimensiunea atestării personalului științific și științifico-didactic numărul deciziilor aprobate a crescut cu cca. 25 la sută, comparativ cu anul 2018.

7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției

În cadrul ședințelor Consiliului de conducere, în calitate de organ suprem de conducere al ANACEC, au fost examinate variate subiecte care vizează activitatea curentă a aparatului executiv al Agenției, diverse solicitări parvenite din partea autorităților publice centrale și altor instituții de stat și private; au fost aprobate decizii distincte cu referire la gestiunea financiară a Agenției.

8. Activități de cooperare

În anul de referință ANACEC și-a intensificat și și-a extins progresiv activitățile de cooperare pe plan național, european, dar și internațional prin intermediul a mai multor activități, în special, participări la evenimente în domeniul de competență, inițiere de noi parteneriate și dezvoltarea celor existente, intenții și acțiuni distincte de aderare la instituții europene și internaționale, participare în proiecte cu impact de consolidare a capacităților umane și materiale ale Agenției, promovare a imaginii ANACEC prin participarea angajaților la seminare, conferințe, ateliere de lucru cu raportări și implicări la nivel de discuții, aplicare la alte proiecte internaționale.

8.1. Parteneriate noi semnate

- **Fundația Pestalozzi** (PCF Moldova)

La 27 septembrie 2019, între ANACEC și Reprezentanța în Republica Moldova a **Fundației Elvețiene pentru Copii „Pestalozzi”**, a fost semnat Acordul de parteneriat „Alternative viabile de modernizare și adaptare a învățământului general din Moldova contextului european contemporan în educație”. Printre obiectivele de bază ale colaborării bilaterale s-au regăsit:

- Stimularea implementării modelelor educaționale performante;
- Formarea abilităților de autoevaluare/ evaluare pentru toți actorii implicați în pilotarea Metodologiilor de evaluare externă în învățământul general;
- Consolidarea capacității angajaților Direcției Evaluare în Învățământul General a ANACEC privind organizarea și coordonarea procesului de evaluare externă;
- Promovarea în cadrul procesului de evaluare externă a drepturilor copilului și a competențelor interculturale în rândul cadrelor de conducere din învățământul general;

În acest context, în perioada lunilor iulie, septembrie și octombrie 2019, reprezentanții Fundației Pestalozzi au participat la modulele de instruire organizate și desfășurate de către ANACEC pentru potențialii experți evaluatori ai ANACEC, cu scopul selectării și implicării acestora în pilotarea Metodologiilor de evaluare elaborate pentru învățământul general.

În conformitate cu obiectivele stabilite și în scopul fortificării parteneriatului semnat între ANACEC și Fundația Pestalozzi în zilele de 2 și 5 decembrie la ANACEC s-au desfășurat ateliere de lucru cu tematica „Dezvoltarea și evaluarea competențelor interculturale”, organizate de către reprezentanții PCF Moldova pentru reprezentanții Direcției Evaluare în Învățământ General a ANACEC.

- **CCF Moldova**

La 11 noiembrie 2019, a fost semnat un acord de parteneriat între ANACEC și **Asociația Oștească CCF/ HHC Moldova – Copil, Comunitate, Familie** (CCF Moldova). Acordul a fost încheiat în scopul coordonării acțiunilor pe perioada pilotării Indexului Incluziunii, ca instrument de dezvoltare a procesului de învățare și participare în 14 instituții de învățământ din raioanele Strășeni și Sîngerei, acțiuni ce au fost realizate în cadrul proiectului *Puternici prin diversitate – aplicarea Indexului Incluziunii*. În acest context, este relevantă moderarea de către reprezentanții ANACEC a unui atelier de lucru în cadrul conferinței naționale *Dezvoltarea educației incluzive în Republica Moldova – rezultate și priorități*, desfășurată pe 10 decembrie 2019.

- **IQAA (Independent Quality Assurance Agency, Kazakhstan).**

La 25 aprilie la Tallinn a fost semnat un **acord de parteneriat cu Agenția Independentă de Asigurare a Calității în Educație (IQAA) din Kazahstan**, în domeniul asigurării calității și evaluării în învățământul superior și profesional tehnic. Obiectivul principal al acordului constă în promovarea activă de către agenții a aplicării prevederilor din *Standardele și liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG, 2015)* în domeniul învățământului superior și al principiilor *Procesului Torino* în învățământul profesional tehnic în Republica Kazahstan și Republica Moldova. În baza acordului semnat, partenerii și-au propus să dezvolte și să realizeze activități comune, schimb de experți și bune practici. IQAA, în calitate de membru cu drepturi depline al ENQA, și-a declarat deschiderea să ne ghideze în procesul de pregătire pentru evaluarea externă de către ENQA.

- **FINECC (Finnish Education Evaluation Centre).**

La 13 decembrie ANACEC a semnat un alt acord de cooperare cu Agenția de asigurare a calității din Finlanda – **FINEEC**. Acordul prevede acțiuni de fortificare a colaborării bilaterale pe dimensiunea asigurării calității studiilor. Obiectivul general al acordului de cooperare vizează dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul asigurării și evaluării calității în învățământul general, învățământul profesional tehnic, învățământul superior și de formare continuă; dezvoltarea culturii calității; promovarea educației de calitate în Finlanda și în Republica Moldova pentru a contribui la dezvoltarea orientată spre cele mai bune standarde internaționale de calitate în domeniul educației, precum și un schimb continuu de experiență între cele două entități partenere.

Printre activitățile specifice de cooperare ale ANACEC cu IQAA și FINEEC se enumeră:

- creșterea nivelului de deschidere (transparență) a partenerilor în domeniul educației și asigurării calității pe plan global și european, inclusiv pentru organizațiile internaționale în domeniul asigurării calității educației;
- asigurarea accesului la informații publice privind calitatea educației la nivel național, interstatal și internațional;
- diseminarea experiențelor și a bunelor practici ale agențiilor partenere în domeniul evaluării externe a calității programelor de studiu și a instituțiilor de învățământ / evaluări periodice tematice;
- selectarea experților evaluatori în scopul implicării acestora în activități de evaluare externă a programelor de studii și instituțiilor de învățământ din statele partenere;
- participarea comună la proiecte naționale sau internaționale în domeniul asigurării calității educației, finanțate la nivel național sau de instituții / organizații europene / internaționale;
- organizarea, în parteneriat, a activităților de asigurare a calității, în particular conferințe, forumuri, ateliere, dezbateri, întâlniri informale etc.;
- oferirea de sprijin reciproc în aderarea la organizații internaționale sau rețele de agenții de asigurare a calității în educație;
- elaborarea și publicarea rezultatelor activităților de evaluare externă din statele partenere în studii și sinteze comune;
- implementarea proiectelor comune în domeniul asigurării calității educației etc.

- **Inspectoratul Școlar, București**

În cadrul vizitei de studii cu tema *Schimb de bune practici în domeniul asigurării calității în învățământul preuniversitar în școlile din România și Republica Moldova*, realizate de către angajații Agenției la **Inspectoratul Școlar al Municipiului București (IȘMB)**, au fost identificate și discutate perspective de colaborare. Astfel, la această etapă în data de 11 octombrie 2019 a fost inițiat un parteneriat durabil cu Inspectoratul Școlar din Municipiul București prin semnarea unui Acord de parteneriat între ANACEC și IȘMB, în scopul colaborării și al schimbului de experiență în

domeniul evaluării externe la nivel de instituții de învățământ general și asigurarea calității în educație.

8.2. Activități desfășurate în cadrul ENQA

- **Forumul membrilor ENQA și Reuniunea Generală ENQA, Tallinn**

Conducerea ANACEC a participat la lucrările Forumului anual al membrilor ENQA și Reuniunea Generală ENQA, organizate în perioada 25-26 aprilie 2019 în or. Tallinn, Estonia, eveniment la care au participat 129 persoane - reprezentanți ai Agențiilor de Asigurare a Calității din țările membre și afiliate ENQA.

Subiectele discutate în cadrul Forumului ENQA s-au axat pe următoarele tematici: (1) Inițiativa universităților europene și (2) Peisajul învățământului superior în 2020 și după. Pentru implicarea membrilor deplin și a membrilor afiliați în elaborarea documentelor de perspectivă ale ENQA, participanții la forum au fost consultați în cadrul discuțiilor organizate în grupuri pe trei subiecte: (1) Dezvoltarea procesului de evaluare realizat de către ENQA: analiza SWOT; (2) Proiectul Planului strategic al ENQA pentru perioada 2021-2025 și (3) Așteptările agențiilor de asigurare a calității vizavi de dezvoltarea EHEA. În cadrul Reuniunii Generale ENQA s-a menționat, în special, și necesitatea valorificării proiectelor comune în scopul dezvoltării domeniului și consolidării capacităților structurilor implicate.

- **Adunarea Generală ENQA, Erevan**

Andrei Chiciuc, Președintele ANACEC, și Stela Guvir, șef al Serviciului relații cu publicul și cooperare internațională, au participat, în perioada 17-18 octombrie 2019, la cea de-a 10-a Adunare Generală ENQA. Activitățile din cadrul forumului s-au axat pe subiecte ce vizează viitorul asigurării calității în învățământul superior, implicarea părților interesate în evaluarea externă, digitalizarea procesului de evaluare, asigurarea independenței Agențiilor de asigurare a calității, rolul studenților în asigurarea calității etc. Adunarea Generală ENQA a fost găzduită de National Centre for Professional Education Quality Assurance Foundation (ANQA), Erevan, Armenia.

8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional

- **Vizita de studiu, INOVIA, Tallinn**

În perioada 25-29 noiembrie 2019, pentru un grup de specialiști și experți în domeniul educației din Republica Moldova a fost organizată și desfășurată o vizită de studiu în orașul Tallinn, Estonia. Această activitate a fost realizată în cadrul proiectului european *Împărtășirea celor mai bune practici ale educației estoniene cu țările în curs de dezvoltare*, implementat de Fundația estoniană Innove și a contribuit la consolidarea capacităților specialiștilor în domeniu din R. Moldova.

- **Vizita de studiu, FINEEC, Helsinki**

În cadrul proiectului Twinning *Enhancing the quality and effectiveness of Vocational Education and Training system/Sporirea calității și eficienței învățământului profesional tehnic din Republica Moldova*, cinci angajați ai ANACEC au realizat, în perioada 09-13 decembrie 2019, o vizită de studiu în Finlanda, Helsinki, la instituțiile responsabile de domeniul educației din Finlanda, inclusiv Ministerul Educației și Culturii, FINEEC (Finnish Education Evaluation Centre), EDUFI (Finnish National Agency for Education) și OMNIA (Instituție prestatoare de servicii educaționale în învățământul profesional tehnic și cel de formare continuă).

În timpul vizitei delegația ANACEC s-a familiarizat cu sistemul de învățământ finlandez, cu cadrul legal de asigurare a calității în învățământ profesional tehnic și superior, cu rezultatele reformei în

învățământul profesional tehnic din Finlanda și procedura de evaluare externă etc. Totodată, a fost studiată experiența FINEEC în procesul de evaluare externă, realizat de către ENQA, cu accent pe momentele-cheie în aplicarea și realizarea pregătirii pentru acest obiectiv.

- **Workshop ERI SEE, Belgrad**

În perioada 24-25 octombrie 2019 reprezentanții Agenției (Elena Petrov, vicepreședinte al ANACEC și Lucia Argint-Căldare, șef Direcție Evaluare în Învățământul General), au participat la lucrările Workshop-ului internațional *Enhancement of QA aspects in general education in the SEE, with a particular focus on external evaluation of institutions and external evaluators*, organizat de către ERI SEE (*Education Reform Initiative of South Eastern Europe*), cu suportul SICI (*The Standing International Conference of Inspectorates*), în Belgrad, Serbia. Workshop-ul a unit experți și reprezentanți ai ministerelor și organizațiilor/instituțiilor responsabile de asigurarea calității și evaluarea externă în educație din zona de sud-est a Europei: Albania, Bosnia și Herțegovina, Croația, Macedonia de Nord, Kosovo, Muntenegru, Serbia și Republica Moldova.

Atelierul de lucru a permis un schimb colegial de opinii între profesioniști în domeniul asigurării calității, în particular pe următoarele subiecte: (1) metodologii, procese și standarde utilizate la proiectarea și implementarea sistemului de evaluare externă a instituțiilor; (2) modele existente de organizare a sistemelor de activitate a evaluatorilor externi: standarde, formări, autorizare, monitorizare, raportare. Dl Herman Franssen, expert UE, reprezentant al Inspectoratului în Educație din Danemarca, a împărtășit experiența țării pe aceste două dimensiuni.

În cadrul evenimentului Elena Petrov, vicepreședinte al ANACEC, a prezentat experiența Republicii Moldova, realizările obținute și provocările întâmpinate în domeniile menționate.

La final, participanții au convenit să intensifice, cu suportul ERI SEE, colaborarea regională în domeniul asigurării calității procesului de evaluare externă și îmbunătățirii activității evaluatorilor externi și să se sprijine reciproc. Au fost identificați următorii pași de realizat și formulate propuneri de activități comune.

- **Ședința Comisie calitate, CSI, Moscova**

În data de 29 noiembrie 2019, reprezentantul ANACEC a participat la ședința ordinară a Comisiei în domeniul asigurării calității educației statelor membre CSI, organizată în or. Moscova de către Lenca Izmailova, președinte al Comisiei, directorul Agenției Naționale de Acreditare în domeniul Educației, Federația Rusă. La ședința respectivă au participat reprezentanți ai Agențiilor responsabile de asigurarea calității în educație și ai ministerelor de resort din Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan, Tadjikistan, Armenia, Republica Moldova și Rusia. Participanții au examinat proiectul Planului de activitate al Comisiei pentru anul 2020. Totodată, s-au formulat propuneri pentru proiectul Acordului de colaborare în domeniul acreditării activității educaționale a instituțiilor de învățământ superior din țările participante.

- **Conferința Internațională anuală a Asociației Eurasiatice privind evaluarea calității în educație (EAOKO), Minsk**

Un angajat al ANACEC, dna Olga Tarlev, șef Secție Evaluare Învățământ Preșcolar, a participat, în perioada 14-15 noiembrie 2019, la Conferința Internațională anuală a Asociației Eurasiatice privind evaluarea calității în educație (EAOKO), desfășurată în orașul Minsk, Republica Belarus. Conferința EAOKO a fost organizată în comun cu Ministerul Educației din Republica Belarus și Institutul Național al Educației, în cadrul proiectului *Modernizarea sistemului de învățământ din Republica Belarus*, cu sprijinul Programului educațional pentru dezvoltare din Rusia, implementat de Banca Mondială. La conferință au participat reprezentanți din țările CSI și din UE, în special experți și cercetători care lucrează în domeniul evaluării calității educației, reprezentanți ai

centrelor regionale pentru monitorizarea calității educației, angajați ai universităților pedagogice, reprezentanți ai organizațiilor internaționale în educație și agențiilor de asigurare a calității.

Principalul obiectiv al evenimentului a fost dedicat examinării problematicei evaluării intra-școlare, intra-clasă și evaluării criteriale, prin prisma calității educației, precum și utilizării rezultatelor evaluării calității în managementul educației. În cadrul conferinței, au fost puse în discuție și aspecte privind evaluarea competențelor secolului al XXI-lea. Totodată, au fost stabilite obiectivele și conturată agenda de activitate EAOKO pentru anul 2020.

- **Vizita de studiu la inspectoratele școlare din România**

Vizitele de studiu realizate în perioada 06-12 octombrie 2019 la Inspectoratele școlare din or. București, Cluj-Napoca și Timișoara au avut ca scop consolidarea capacităților angajaților Direcției Evaluare în Învățământul General din cadrul Agenției prin documentare, informare, preluare de bune practici și modele dezvoltate de către colegii din România, inclusiv pe dimensiunea modalității de evaluare a instituțiilor de învățământ preuniversitar din România și specificului colaborării inspectorat județean - școală în aspect de asigurare a calității în educație.

Pe parcursul vizitei au fost organizate sesiuni tematice cu prezentări și discuții care s-au axat pe subiecte de interes comun, inclusiv:

- atribuții și funcții ale structurilor de asigurare a calității în educație;
- contextul aplicării și evaluării implementării Standardelor aprobate de către Ministerul de resort;
- managementul inspecției școlare;
- evaluarea cadrelor didactice, manageriale și evaluarea instituțiilor de învățământ general (proceduri, instrumente, practici testate);
- bune practici de autoevaluare a instituției de învățământ/cadrului didactic sau managerial;
- cerințe și parametri de elaborare a rapoartelor de evaluare externă a instituțiilor de învățământ;
- criteriile de selecție și de formare a experților înscriși în Registrul Agenției Române;
- evaluarea și monitorizarea activității extrașcolare;
- valorificarea rezultatelor evaluărilor realizate în diverse instituții educaționale (furnizarea de date și concluzii relevante pentru fundamentarea deciziilor de politică școlară, generalizarea experienței, preîntâmpinarea apariției stărilor de lucruri negative);
- bune practici în consultarea opiniei beneficiarilor privind asigurarea calității în educație;
- formarea continuă a cadrelor didactice, inclusiv, pe dimensiunea incluziunii copiilor cu cerințe educaționale speciale în instituțiile de învățământ general;
- rolul Comisiei de Evaluare și Asigurare a Calității în unitățile de învățământ preuniversitar;
- beneficii ale bazei electronice de date elaborate/aplicate de către Inspectoratul Școlar din Municipiul București.

La Timișoara delegația ANACEC a beneficiat de oportunitatea de a participa, cu statut de observator, la activitățile de evaluare desfășurate de ARACIP în teritoriu. De menționat că vizitele de studiu respective au fost planificate și realizate în cadrul Proiectului *Reforma învățământului în Moldova*, proiect finanțat de Banca Mondială.

- **Forumul al II-a Euro-Asiatic în domeniul Asigurării Calității în Educație, Nur-Sultan**

La 16 septembrie 2019, doi reprezentanți ai ANACEC au participat la al II-a Forum Euro-Asiatic în domeniul Asigurării Calității în Educație *Transformation through digitalization: Universities and*

Quality Assurance, care a avut loc în incinta AIFC (Astana International Financial Centre) din orașul Nur-Sultan, Kazahstan.

Forumul Euro-Asiatic anual în domeniul Asigurării Calității în Educație este o platformă de expuneri (dezbateri) a unor subiecte cu tematică actuală în domeniul învățământului superior. La Forum au participat peste 170 de persoane, care au reprezentat 42 de universități din Kazahstan, experți, reprezentanți ai angajatorilor, studenți. La Forum au participat și reprezentanți din 6 țări, inclusiv Marea Britanie, Olanda, Federația Rusă, Ucraina, Republica Moldova și Kîrgîzstan.

Forumul s-a desfășurat în două etape: sesiuni plenare și paralele.

DI Andrei Chiciuc, Președinte al ANACEC, a luat cuvântul în sesiunea plenară cu tema *Universitățile viitorului, între tradiție și educație digitală*.

- **Forumul al III-a internațional din Asia centrală pentru asigurarea calității în educație, Turkestan**

La invitația Agenției Independente de Asigurare a Calității și Rating (IAAR) din Republica Kazahstan, în perioada 4-5 octombrie 2019, doi angajați ai ANACEC au participat la al III-a Forum internațional din Asia centrală pentru asigurarea calității în educație/III Central Asian International Forum on Quality Assurance in Education), organizat în or. Turkestan. Forumul și-a propus drept scop - consolidarea platformei de comunicare internațională în scopul asigurării calității în educație.

La Forum au participat cca. 600 de persoane din peste 20 de țări ale lumii: politicieni, oameni de știință din organizații internaționale și comunități academice (Republica Moldova, Belgia, Ungaria, Germania, Federația Rusă, Olanda, Bulgaria, Cehia, Turcia, Letonia, Egipt, Tadjikistan, Uzbekistan, Kîrgîzstan etc.), reprezentanți ai Asociației instituțiilor de învățământ superior din Republica Kazahstan, peste 30 de rectori ai universităților kazahe și străine, studenți și angajatori.

DI Andrei Chiciuc, Președinte al ANACEC, a luat cuvântul în sesiunea plenară cu tema *Experiența Republicii Moldova în unificarea principiilor de evaluare externă a calității în instituțiile de învățământ*, iar în cadrul sesiuni tematice, dl Ivan Volentiri, șef direcție în cadrul ANACEC, a prezentat comunicarea cu tema *Evaluarea calității programelor de studii din învățământul profesional tehnic din Republica Moldova*.

- **Festivitatea de premiere a elevilor învingători ai Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor”, Iași**

Dna Tamara Tonu, șef Direcție ANACEC, a participat la 26 mai 2019, la festivitatea de premiere a elevilor învingători ai Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor”, Iași, Palatul Copiilor. Activitatea respectivă a fost realizată în cadrul prevederilor Acordului încheiat în 2018 cu Asociația „Universul Prieteniei” (România), care activează în domeniul învățământului general. Astfel, în anul 2019, ANACEC a susținut organizarea Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor” desfășurat în orașul Iași (România), care are drept scop sprijinirea tinerelor talente din Republica Moldova și România.

8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare

8.4.1. SICI (The Standing International Conference of Inspectorates/ Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor)

Pe 12 februarie 2019, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare a devenit **membru cu drepturi depline al Conferinței Internaționale Permanente a Inspectoratelor (SICI)**. Acest lucru a devenit posibil, inclusiv, datorită deschiderii și suportului financiar al Băncii Mondiale. Scopul acestei acțiuni este de a fortifica dimensiunea învățământului general în procesul

de evaluare și asigurare externă a calității studiilor în conformitate cu tendințele în domeniu la nivel european.

Ce este SICI și de ce am ales să devenim parte a acestei familii?

SICI (The Standing International Conference of Inspectorates) este o organizație constituită din 38 de membri din întreaga Europă, care lucrează împreună pentru a-și îmbunătăți înțelegerea în materie de educație, formare și inspecție, care tot mai frecvent este percepută ca și evaluare colegială critică (www.sici-inspectorates.eu).

Obiectivele SICI sunt realizate printr-o serie de ateliere organizate și conduse de membrii acesteia, axându-se pe aspectele-cheie ale evaluării externe /inspecției, identificarea elementelor comune principale și diferențelor regăsite în țările membre, implementarea de proiecte de inspecție comune, vizite bilaterale etc.

SICI încearcă să-și îmbunătățească performanțele în permanență prin dezvoltarea profesională, facilitând accesul și schimbul de informații și cooperarea între membrii săi. Provocările cu care se confruntă inspectoratele naționale pot fi rezolvate prin încercarea de a profita de împărtășirea expertizei reciproce. Cu acest scop, SICI organizează anual ateliere, seminare sau conferințe pentru a susține membrii să-și îmbunătățească în mod sistematic calitatea metodologiilor proprii aplicate.

SICI dorește să fie o organizație relevantă nu doar pentru membrii săi, ci și pentru toate organizațiile și instituțiile care pot profita de expertiza sa.

- **Forum SICI, Madeira**

În perioada 30-31 mai 2019, Felicia Banu și Olga Tarlev, reprezentanți ai ANACEC, au participat la seminarul organizat de SICI *Strategii și obstacole pentru inovare, abordare de sistem, co-creare*, care s-a desfășurat la Madeira, în Portugalia. Scopul seminarului a fost de a-i invita pe participanți să mediteze asupra obstacolelor întâmpinate de noile programe de învățământ, și să punteze strategiile și perspectivele noi care ar putea contribui la îmbunătățirea calității actului educațional și aspectului de co-creare care ar trebui să aibă ca rezultat o valoare adăugată rezultată din conlucrarea dintre inspecți/evaluatori, profesori, membrii reprezentativi ai școlii și comunității.

În cadrul seminarului au fost prezentate bune practici dezvoltate în acest domeniu în Spania, Luxemburg, Italia, Scoția, Portugalia. Au fost menționate provocările și dificultățile din învățământul general, inovațiile din cadrul inspectoratelor, aspectele ce țin de schimbarea paradigmei educaționale: misiune, viziune și valori; punctele tari, dificultățile și planurile de viitor, rolul autoevaluării școlii și etapele procesului de evaluare. În cea de-a doua zi a seminarului a fost organizat lucrul în ateliere a participanților. Tematica lucrului în ateliere a avut la bază experiența școlilor din Madeira la diferite trepte de învățământ.

- **Adunarea generală SICI, Londra**

În perioada 13-15 noiembrie 2019, Andrei Chiciuc și Stela Guvir, reprezentanți ai ANACEC, au participat la cea de-a 24-a Adunare Generală a SICI, organizată în parteneriat cu Oficiul pentru standarde în educație, servicii și abilități pentru copii (Ofsted) din Londra.

Evenimentul a abordat practicile inovatoare de inspecție, temă generală în anul 2019. Totodată, a fost lansată tema generală pentru anul 2020 privind asigurarea internă a calității inspectoratelor. De asemenea, s-a discutat despre strategia SICI pentru perioada 2020-2024.

Grupurile regionale au avut posibilitatea de a se întruni și de a organiza reuniunea anuală a coordonatorilor naționali, o bună șansă de a împărtăși bunele practici, de a identifica posibilele pârgii de îmbunătățire a activităților și de a promova o cooperare mai strânsă între membrii SICI.

8.4.2. CEENQA (Rețeaua Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior din Centrul și Estul Europei)

Pe data de 18 mai 2019, în cadrul Adunării Generale CEENQA (Rețeaua Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior din Centrul și Estul Europei), prin vot unanim, **ANACEC a fost acceptată în calitate de membru cu drepturi depline** al acestei rețele - o asociație non-guvernamentală și non-profit, cu 34 de membri din 21 de țări, dedicată dezvoltării asigurării și îmbunătățirii calității în învățământul superior în Europa Centrală și de Est.

Scopul Asociației constă în cooperarea între organizațiile membre în dezvoltarea și armonizarea activităților acestora în domeniul asigurării calității și îmbunătățirii calității în învățământul superior, contribuind astfel la dezvoltarea Spațiului European al Învățământului Superior.

Obiectivele CEENQA:

- să asigure sprijinul reciproc în elaborarea măsurilor de armonizare a activităților de asigurare a calității în regiunea Europei Centrale și de Est pentru a contribui/participa la dimensiunea europeană a învățământului superior și pentru a juca un rol proactiv în dezvoltarea Spațiului European al Învățământului Superior;
- să servească drept centru de compensare pentru problemele de asigurare a calității în învățământul superior din țările Europei Centrale și de Est și să facă schimb de informații despre istoricul, obiectivele, procedurile și rezultatele activităților agențiilor membre;
- să împărtășească experiențele și să promoveze cooperarea în toate domeniile de activitate între agențiile membre.

Activitățile CEENQA se axează pe:

- furnizarea de informații și exemple de “cele mai bune practici” în domeniul asigurării și dezvoltării calității în învățământul superior;
- lansarea sau participarea la proiecte în scopul asigurării calității în învățământul superior;
- identificarea posibilităților de solicitare/obținere a fondurilor pentru susținerea proiectelor;
- organizarea de evenimente, seminare, ateliere de lucru și conferințe în diverse domenii;
- schimb de experți în domeniul asigurării calității în rândul membrilor CEENQA;
- menținerea relațiilor de colaborare cu alte organizații europene și neeuropene, care sunt importante în ceea ce privește scopul asociației;
- menținerea unui site web pentru a informa despre activitățile realizate.

Obținerea statutului de membru al Asociației este deschisă organizațiilor care sunt recunoscute de autoritățile țărilor respective ca agenții naționale sau regionale în domeniul asigurării calității în învățământul superior.

În activitatea sa, Asociația se referă și se bazează pe standardele și ghidurile recunoscute la nivel internațional pentru asigurarea calității în învățământul superior, cum ar fi Standardele și Ghidurile Europene (ESG), Ghidul de bune practici INQAAHE, Codul de bune practici al ECA etc.

Pentru a deveni membru cu drepturi depline al CEENQA, ANACEC a urmat o procedură de admitere formală, adresându-se în scris Președintelui Asociației. Admiterea ANACEC a fost aprobată de Adunarea Generală, în urma examinării cererii de către Consiliul Executiv.

Aderarea la CEENQA oferă mai multe beneficii tangibile pentru membri, inclusiv (1) vizibilitate prin intermediul site-ului CEENQA; (2) buletine informative despre evoluțiile din regiuni, ce apar de mai multe ori pe an; (3) Invitație la atelierele anuale și adunarea generală a CEENQA; (4) participarea la proiecte europene; (5) membru în consiliul CEENQA.

- **Adunarea Generală CEENQA, Kyrenia**

În perioada 17-18 mai 2019, Andrei Chiciuc și Stela Guvir au participat la două evenimente organizate de CEENQA și găzduite de YODAK (Consiliul de Planificare, Evaluare, Acreditare și Coordonare în Învățământul Superior a Ciprului de Nord) în Kyrenia, Ciprul de Nord. Ambele evenimente au fost prezidate și moderate de Președintele în exercițiu al CEENQA – Cristina Ghițulica.

Pe 17 mai 2019 a avut loc **Atelierul de lucru cu tematica generală *Implicarea părților interesate în asigurarea externă a calității***, în cadrul căruia au fost prezentate exemple de bune practici dezvoltate de șase agenții de asigurare a calității, membre ale CEENQA (ARACIS, România; EKKA, Estonia; ASHE, Croația; EVALAG, Germania; TEPDAD, Turcia și YODAK, Ciprul de Nord) cu privire la evoluția, implicarea și perspectivele implicării semnificative a părților interesate (spre ex.: studenți, mediul academic, mediul economic, elaboratorul de politici etc.) în evaluarea externă a calității programelor de studii și instituțiilor de învățământ superior. Au fost inițiate și realizate o serie de discuții privind provocările care s-au identificat, importanța părților interesate în procesul de evaluare externă, clasificarea acestor părți interesate, gradul de implicare, problemele evidențiate, rezultatele implicării părților interesate atât la nivel intern, cât și extern (poziția ENQA) și altele.

Pe 18 mai 2019 a avut loc **Adunarea Generală anuală a CEENQA**. În cadrul acestui eveniment au fost abordate mai multe subiecte ce vizează activitatea CEENQA și au fost luate mai multe decizii, printre care: ANACEC a fost anunțată și prezentată în calitate de membru cu drepturi depline a CEENQA. Reprezentanții ANACEC au prezentat agenția tuturor participanților și au ținut discursul de mulțumire. Ulterior, Agenția a participat, în calitate de membru, la procedurile de vot ce au urmat.

8.5. Rezultate ale participării în proiecte

Pe parcursul anului ANACEC a fost implicată și a contribuit la realizarea sarcinilor asumate în cadrul proiectelor finanțate de către partenerii de dezvoltare.

1. Astfel, angajații ANACEC au participat activ în activitățile **Proiectului Twinning al Uniunii Europene „Sporirea calității și eficienței învățământului profesional tehnic din Republica Moldova”**, în cadrul căruia au avut loc 8 ședințe de lucru și o vizită de studiu în Finlanda la instituțiile partenere în proiect. Principalul obiectiv al Proiectului constă în acordarea suportului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și factorilor de decizie din domeniul învățământului profesional tehnic (IPT) din Republica Moldova în implementarea Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional tehnic pentru anii 2013-2020, prin consolidarea capacităților instituțiilor cheie responsabile de asigurarea calității. În această ordine de idei, ANACEC a beneficiat de asistență din partea experților internaționali din domeniu. Pe parcursul mai multor ședințe de lucru, experții europeni și-au împărtășit experiența în domeniul IPT și au venit cu recomandări ce țin de îmbunătățirea procesului educațional, asigurarea externă a calității și cerințele existente la nivel european pe această dimensiune.

Principalele discuții s-au axat pe elaborarea unei metodologii pentru evaluarea programelor din IPT și crearea unei structuri care să respecte principiile Procesului de la Copenhaga la un nivel rezonabil. Angajații ANACEC, împreună cu experții din Finlanda și Estonia, au discutat despre procesul de acreditare a programelor din IPT, rapoartele de autoevaluare și vizitele de evaluare. De asemenea, experții au informat despre bunele practici ale sistemului de învățământ profesional tehnic din țara lor.

Experții internaționali au instruit personalul Agenției pentru a înțelege *Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în domeniul educației și formării profesionale* (EQAVET) și abordarea rezultatelor învățării pentru ÎPT în conformitate cu principiile și instrumentele comune ale Procesului de la Copenhaga.

O serie de activități din cadrul proiectului s-au axat pe consolidarea capacităților Agenției la nivel de sistem managerial, incluzând politica de personal și competențele experților ANACEC. Au fost abordate teme precum politica de recrutare a personalului și a experților externi (cerințe și criterii de recrutare); strategia de dezvoltare și instruire a personalului și a experților externi în scopul consolidării capacităților acestora, în conformitate cu cele mai bune practici europene; stimularea non-financiară.

Discuțiile s-au axat și pe procedura de monitorizare post-evaluare, iar angajații ANACEC au participat în activități de exersare a metodelor de instruire a experților evaluatori. De asemenea, s-a discutat și despre procedurile de recrutare, criteriile de selecție, politica de confidențialitate și conduita profesională a evaluatorilor externi. Un alt aspect important a fost instruirea și ghidarea angajaților ANACEC cu privire la pașii ce necesită a fi parcurși pentru a deveni membri ENQA.

Angajații Direcției evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă din cadrul ANACEC, implicați în vizita de studiu la instituțiile responsabile de domeniul educației din Finlanda (ex.: Ministerul Educației și Culturii, FINEEC, EDUFI și OMNIA), au realizat activități de „observare a procesului de lucru”, discuții în vederea preluării și implementării bunelor practici europene.

În cadrul discuțiilor, experții europeni au sesizat și au evidențiat faptul că există riscul de a pierde încrederea care a fost deja construită între instituțiile de învățământ și agenție, în cazul în care neajunsurile evidente ale *Metodologiei de evaluare externă* în vigoare nu sunt soluționate în modul corespunzător. Punctul cel mai critic constă în faptul că înainte de a solicita inițierea procesului de evaluare externă a Agenției de către ENQA, *independența ANACEC ar trebui consolidată* (ESG 2015, standardul 3.3 Independență – „Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom. Ele trebuie să poarte deplina responsabilitate pentru acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele acestora, fără influența unor terțe părți.”), iar *rapoartele complete de evaluare externă să fie făcute publice* (ESG 2015, standardul 2.6 Raportare – „Rapoartele complete realizate de experți trebuie publicate într-o manieră clară și accesibilă pentru comunitatea academică, partenerii externi și alte persoane interesate. Dacă agenția ia vreo decizie oficială pe baza rapoartelor, aceasta trebuie publicată odată cu raportul.”). O altă problemă identificată este în legătură cu standardul 2.5 *Criterii pentru rezultate*, care prevede că „Toate rezultatele sau hotărârile luate în urma evaluării externe a calității trebuie să se bazeze pe criterii explicite și publicate, care sunt aplicate constant și coerent, indiferent dacă procesul conduce sau nu la o decizie formală.” (ESG 2015).

Experții au propus unele sugestii pentru depășirea provocărilor întâmpinate de ANACEC. Astfel, recomandările făcute țin de excluderea, prin mijloace metodologice și regulamentare, a posibilității de intervenție cu completări, clarificări post-evaluare din partea instituțiilor sau programelor de studii evaluate; atragerea angajatorilor în procesul de evaluare externă a calității studiilor prin debirocratizarea acestuia și mai multă comunicare cu mediul de afaceri în vederea facilitării înțelegerii de către acesta a legislației în domeniul educației, a metodologiei de evaluare externă, standardelor, criteriilor și indicatorilor de calitate a studiilor; facilitarea comunicării cu mediul de afaceri pe diferite medii de comunicare; mediatizarea exemplelor bune de cooperare cu reprezentanții pieței muncii; crearea locurilor de stagii de practică pentru studenți în cadrul agenției etc.

Dat fiind faptul că ANACEC planifică să devină membru cu drepturi depline al Asociației Europene a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ENQA), proiectul, de asemenea,

prevede acordarea suportului experților europeni în clarificarea standardelor și liniilor directoare pentru asigurarea calității (ESG 2015), în procesul de auto-evaluare a ANACEC și simularea vizitei de studiu a experților evaluatori ENQA.

2. În anul 2019 ANACEC a devenit partener la un nou **proiect Erasmus+ *Effective Involvement of Stakeholders in External Quality Assurance Activities (ESQA)***, cu durata de 2 ani. Coordonatorul proiectului este Ministerul Educației Naționale din România. Printre parteneri se mai enumeră ENQA, EURASHE, ESU, ARACIS (România), DAI (Danemarca), HCERES (Franța) și NEAA (Bulgaria).

Astfel, ANACEC a participat în realizarea activităților de proiect prevăzute pentru prima jumătate, și anume la elaborarea unui studiu, la nivelul țărilor EHEA, privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare a calității, în baza unui sondaj realizat online de ENQA în rândul agențiilor de asigurare a calității și elaborarea unui raport de autoevaluare pentru a descrie starea actuală și a reflecta asupra implicării părților interesate în dialog și activitățile de asigurare externă a calității. Constatările care au fost făcute la nivel de agenție, au fost ulterior prezentate și discutate în cadrul atelierelor de lucru din România și Danemarca.

La următoarea etapă, în baza sondajelor și rapoartelor realizate, precum și ca rezultat al discuțiilor, va fi elaborat de către experții din proiect un *Ghid privind implicarea părților interesate în activități de asigurare a calității*, ce urmează a fi implementat la nivel de agenție în vederea îmbunătățirii procesului de evaluare externă și de racordare la cerințele standardelor europene (ESG 2015).

În cadrul proiectului, în anul 2019, au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- În perioada 30 octombrie - 1 noiembrie 2019 a avut loc primul atelier de lucru desfășurat la București, România. Atelierul a fost organizat de Ministerul Educației Naționale din România, în colaborare cu Agenția Română pentru Asigurarea calității în învățământul superior (ARACIS), și a fost găzduit de Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București. Activitățile au avut ca obiectiv o analiză atentă a modului în care sunt implicate diverse categorii de evaluatori în activitățile externe de asigurare a calității a trei dintre agențiile partenere: Agenția Națională de Evaluare și acreditare - NEEA din Bulgaria, Institutul de acreditare danez (DAI) din Danemarca și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) din Moldova. Pe agenda workshop-ului au fost două sesiuni de întrebări și discuții interactive. Participanții au fost împărțiți în grupuri mai mici pentru a discuta, cu ajutorul unor întrebări ghidate pregătite în avans, despre ce este calitatea educației în învățământul superior, ce funcționează, ce nu funcționează și ce trebuie de întreprins pentru a spori contribuția implicării părților interesate.
- În perioada 2 - 4 decembrie 2019 a avut loc cel de al doilea atelier de lucru, organizat și găzduit de Institutul danez de acreditare - DAI din Danemarca. Activitățile au avut ca obiectiv analiza modului în care sunt implicate părțile interesate în activitățile de asigurare externă a calității în Danemarca. Participanții au fost împărțiți în grupuri mai mici pentru a discuta, cu ajutorul unor întrebări ghidate pregătite din timp, cu privire la bune practici existente, deficiențe în procesul de asigurare a calității, precum și modul în care instituțiile pot să lucreze pentru a face față provocărilor viitoare. Institutul danez de acreditare și-a împărtășit experiența în ceea ce privește implicarea studenților și a altor părți interesate în activitățile de asigurare internă și externă a calității.

3. Totodată, **ANACEC și-a exprimat intenția de a participa în calitate de partener pentru propunerea de proiect adresată Comisiei Europene cu tema *Inițiative de sprijinire a implementării reformelor EHEA09-2019 din spațiul european al învățământului superior (EHEA)***. Proiectul vizează sprijinirea țărilor și agențiilor de asigurare a calității în realizarea

standardelor ESG și, astfel, în realizarea cerințelor angajamentului cheie privind asigurarea calității. În cazul în care proiectul va fi acceptat, acesta urmează a fi gestionat de ENQA.

8.6. Participări la conferințe, seminare, simpozioane

Chiciuc, Andrei. Prezentarea comunicării *Universities of the future, between traditions and digital education*, în cadrul The Second Eurasian Forum on Quality Assurance in Education „Transformation through Digitalization: Universities and Quality Assurance”, September 16, 2019, Nur-Sultan, Kazakhstan.

Chiciuc, Andrei. Prezentarea comunicării *Опыт Молдовы в унификации принципов оценки качества в образовательных учреждениях*, în cadrul III Центральнo-Азиатский Международный Форум по Обеспечению Качества Образования, 4-5 октябpя 2019, Туркестан, Казахстан.

Chiciuc, Andrei, Guvir, Stela. Prezentarea comunicării *Total Quality Assessment – Moldavian Way*, în cadrul SICI General Assembly, 13-15 November 2019, London, United Kingdom.

Petrov, Elena. Participare în calitate de vorbitor la webinarul din 02.07.2019, organizat de către revista Acreditatia v obrazovani, Rusia, cu suportul HED, cu genericul *Internationalisation of higher education. Cooperation with quality assurance networks and agencies. Acquaintance with HEIs of Russia and other CIS countries. Development of inter-university partnership*. Tema comunicării: „External quality assurance system in Moldova: characteristics and features”;

Petrov, Elena. Prezentarea comunicărilor *External evaluation in general education: the Moldovan case study* și *The role of ANACEC external evaluators* în cadrul Atelierului de lucru, organizat de către ERI SEE (Education Reform Initiative of South Eastern Europe), cu suportul SICI (The Standing International Conference of Inspectorates) la Belgrade, Serbia, în perioada 24-25 octombrie curent, pentru Rețeaua experților regionali în asigurarea calității în învățământul general din Europa de Sud-est.

Argint-Căldare, Lucia. Participare cu comunicarea *Tendințe și provocări pentru Profesorul Secolului al XXI-lea* în cadrul Atelierului de discuții „Cum transformăm școala trecutului în școala prezentului”, Comunitatea pentru Educație de Calitate (COMpEC, a Fundației Soros-Moldova). Chișinău. 26 martie 2019.

Argint-Căldare, Lucia. Participare cu comunicarea *Instrumente pentru evaluarea externă în învățământul general* în cadrul Atelierului de lucru și ședința Partenerilor PSF Moldova „Schimb de bune practici în Rețeaua PCF Moldova”, Pestalozzi Children’s Foundation, Chișinău, 11 decembrie 2019.

Argint-Căldare, Lucia, Tarlev, Olga, Arteni, Lilia. Participare cu comunicarea *Rolul Autoevaluării în asigurarea calității în domeniul educației* în cadrul Seminarului de instruire cu participare internațională „Arhitectură și dialog în educație”, Direcția de Învățământ Cahul, 17.04.2019.

Argint-Căldare, Lucia. Participare cu comunicare *Rolul și modalitățile de implicare a Consiliului de Epitropi în administrarea instituțiilor de învățământ feminin din Basarabia la sf. sec. XIX - înc. sec XX*, în cadrul Colocviului științific internațional „Învățământul public în România și zonele limitrofe, secolele 19-20”, ULIM, 03-04 mai 2019.

Șevciuc, Alexei, Șevciuc, Maria. Participare cu comunicarea *Valorificarea patrimoniului etnocultural al Republicii Moldova în educația tinerei generații și a societății civile ediția a IV-a la Conferința Științifică Internațională a Tinerilor Cercetători*, Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău 30 octombrie 2019.

Argint-Căldare, Lucia, Orehovschi Sergiu, Tarlev Olga, Șevciuc Maria. Participare la Seminarul de instruire *Abordarea gender: Depășirea stereotipurilor de gen*, MECC și AO Gender Centru, 23, 25 decembrie 2019.

Argint-Căldare, Lucia, Orehovschi Sergiu, Tonu Tamara, Tarlev Olga, Arteni Lilia, Cojocaru Natalia, Popel Cezara, Șevciuc Maria. Participare cu moderarea atelierelor Conferinței Naționale a Pedagogilor *Modelul Finlandez în educație - sursă de inspirație pentru cadrele didactice*, Liceul Teoretic „Elimul Nou”, Chișinău, 06-07 martie 2019.

Argint-Căldare, Lucia, Orehovschi Sergiu, Tonu Tamara, Cojocaru Natalia Participare la Ședința de discuții și informare *Instrumentul de observare TEACH*, Banca Mondială, MECC, Chișinău, 26 septembrie 2019.

Argint-Căldare, Lucia. Participare la Conferință Națională *Platforme educaționale online*, Academia de Inovare și Schimbare prin Educație, 07 decembrie 2019.

Argint-Căldare, Lucia. Participare cu moderarea Atelierului *Starea de bine în Școală*, în cadrul Școlii internaționale de vară a cadrelor didactice „Profesorul - lider al schimbării”, AGIRoMD, USM, 22-25 iulie 2010.

Argint-Căldare, Lucia. Participare cu moderarea Atelierului *„Educația digitală/ Educație pentru societate prin metodele „Învățare prin sarcini și întrebări”* organizat în cadrul „Școlii de iarnă a cadrelor didactice „Reforme educației în școală”, în contextul Academiei „Învățătorul modern”, AGIRoMD, LT. „I.Creangă”, 02 februarie 2019.

Cuciureanu, Gheorghe. Participare la Atelierul de lucru *Specializarea inteligentă în agricultură și procesarea produselor agricole*, organizat de MECC. Bălți, 28 iunie 2019.

Cuciureanu, Gheorghe. Participare la Conferința internațională *RENAM E-Infrastructure – Supporting Excellence in National Research and Education*. Chișinău, 03 octombrie 2019.

Cuciureanu, Gheorghe. Participare la Atelierul de lucru *Effective involvement of stakeholders in external quality assurance activities*. Copenhaga, 2-4 decembrie 2019.

Cuciureanu, Gheorghe. Participare la Masa rotundă *Probleme ale Științei deschise*. Chișinău, 12 decembrie 2019.

Tarlev, Olga. Participare la Atelierul internațional SICI *„Strategii și obstacole pentru inovare, abordare sistemică și co-creare”*, Inspectoratul Regional din Madeira, Portugalia, 30-31 mai 2019.

Tarlev Olga. Participare la Conferința internațională a Asociației Eurasiatice pentru evaluarea calității în educație *Evaluarea calității educației în școală și în clasă*, ME din Belarus, cu sprijinul Programului educațional pentru dezvoltare din Rusia, implementat de Banca Mondială, Minsk, Belarus, 13-14 noiembrie 2019 .

Tonu, Tamara. Participare în Atelierul de Politici Educaționale *Elaborarea politicilor educaționale în bază de dovezi*, Fundația Soros-Moldova, IPP, Centrul pentru Studiul Democrației, Cluj-Napoca, 06 decembrie 2019.

Tonu, Tamara. Participare la Conferință internațională *Salută următoarea eră a educației internaționale*, EURIE, Istanbul, Turcia, 27 februarie – 01 martie 2019.

Tonu, Tamara, Arteni Lilia. Participare la Panelul de discuții *Rezultatele Republicii Moldova la PISA 2018*, Tekwill, Chișinău, 03 decembrie 2019.

Zeamă, Jana. Participare la Atelierul de lucru *Finanțarea educației timpurii din R. Moldova*, MECC, 12.09.2019 .

Tonu Tamara. Participare la Atelierul managerilor școlari *Modalități de angajare și menținere a cadrelor didactice în școli*, organizat de către CE ProDidactica, 12.12.2019.

Volentiri Ivan. Participare la Atelierul de lucru *Procesul Torino 2018 - 2020 Reuniune de diseminare – Principalele concluzii și recomandări ale raportului național și evaluarea ETF*, Ministerul Educației Culturii și Cercetării. Chișinău, 05 noiembrie 2019.

8.7. Internaționalizarea expertizei

În perioada 15-18 aprilie, președintele ANACEC, Andrei Chiciuc, a participat în calitate de expert internațional în cadrul Comisiei de evaluare a IAAR (Agenția Independentă de Acreditare și Rating), în procesul de acreditare instituțională a Universității Pedagogice Naționale pentru Femei din Kazahstan, or. Almaty.

8.8. Publicații

Pe parcursul anilor 2018-2019, angajații ANACIP/ANACEC au elaborat și publicat diverse lucrări cu reflectarea diverselor subiecte ce țin de domeniul asigurării calității, promovării culturii calității în educație și cercetare, promovarea bunelor practici în domeniu etc. În total, au fost editate/publicate 32 de titluri (Anexa 3).

9. Resurse umane

Serviciul juridic și resurse umane în anul 2019 a continuat să dezvolte și să implementeze strategii privind modernizarea managementului resurselor umane prin:

Nr. crt	Activitatea	Direcții de dezvoltare
1	Asigurarea necesarului de personal	Procedura de ocupare a funcțiilor vacante (recrutare și selecție a personalului)
		Procedura de integrare a noilor angajați
		Perioada de probă a funcționarilor publici debutanți
2	Menținerea personalului în instituție	Procedura de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarului public
		Sistemul de motivare a personalului
		Comunicarea organizațională/interpersonală
3	Dezvoltarea profesională/ a carierei profesionale a personalului	Sistemul de instruire internă și externă a personalului
		Promovarea personalului

Asigurarea necesarului de personal

Asigurarea cu personal a continuat să reprezinte o sarcină dificilă pe parcursul anului 2019 datorită mai multor factori obiectivi, cel mai important fiind nivelul de salarizare în raport cu nivelul de complexitate a sarcinilor funcțiilor în cadrul ANACEC. De remarcat că, problema funcțiilor vacante s-a accentuat urmare a reorganizării Agenției în anul 2018. Pe parcursul ultimilor 2 ani, în cadrul Agenției au existat cca. 20 funcții publice vacante, neocupate pe un termen îndelungat.

Pentru completarea numărului de posturi, necesar organizării și funcționării ANACEC, pe parcursul anului 2019 au fost organizate 7 concursuri la posturile vacante din cadrul aparatului administrativ, în rezultat fiind angajate doar 4 persoane. Cu toate acestea, la data de 31 decembrie 2019 sunt angajate doar 36 persoane, dintre care, 1 persoană se află în concediu de maternitate și 1 persoană în concediul pentru îngrijirea copilului, 19 funcții rămânând în continuare vacante (Tabelul 9.1). Astfel, statele de personal sunt completate la nivel de 66 la sută.

Numărul funcțiilor publice de conducere, de execuție și posturilor de deservire tehnică la finele anului 2019

Categorii de funcții publice	Ocupate, vacante și temporar vacante			
	Ocupate	Temporar vacante	Vacante	Total funcții
Funcții publice de conducere	12		4	16
Funcții publice de execuție	18	1	14	33
Posturi de deservire tehnică	4	1	1	6
TOTAL	34	2	19	55

Menținerea personalului în instituție

Pentru a identifica factorii motivaționali în colectiv, pe parcursul anului 2019 s-a realizat un studiu prin chestionare, fiind elaborate și aplicate următoarele tipuri de chestionare:

- chestionarul de identificare a factorilor motivaționali pentru angajați și chestionarul de stabilire a nivelului de satisfacție;
- chestionarul de colectare a impresiilor și recomandărilor cu privire la team building-ul, organizat în perioada 22-23 iunie 2019.

Aplicarea chestionarelor menționate a oferit angajaților oportunitatea de a-și expune liber opiniile. În rezultatul analizei rezultatelor chestionarelor completate au fost elaborate două documente importante: (1) Programul anual de motivare nefinanciară a angajaților și (2) Raportul de team building, care a diagnosticat nivelul de satisfacție al angajaților, impedimentele conturate și a permis inițierea procesului de îmbunătățire pe această dimensiune.

Dezvoltarea profesională și cariera profesională a personalului

Managementul carierei în cadrul ANACEC rămâne a fi un punct de interes atât pentru angajați, cât și pentru angajator, dezvoltarea profesională reprezentând una din preocupările constante ale managementului. Modalitățile de acoperire a necesităților de dezvoltare profesională și motivare au fost:

- participările la diverse evenimente (conferințe/ seminare/ ateliere etc.);
- implicarea în formări prin cursuri tematice interne și externe, cu durată diferită;
- deplasările în interes de serviciu/ vizitele de studiu.

Astfel, pe parcursul anului de referință angajații Agenției au beneficiat de un număr total de 2251 ore de instruire, dintre care 34 la sută constituie orele organizate în cadrul instituției cu forțe proprii sau cu invitarea profesioniștilor/ experților în diverse domenii, iar 66 la sută din ore a fost acoperit prin delegarea angajaților la diverse cursuri de formare și activități instructive, organizate de către diverși prestatori de servicii de formare continuă.

Deplasările în interes de serviciu/ vizitele de studiu realizate peste hotare au oferit persoanelor delegate posibilitatea de a se familiariza cu experiența altor țări în domeniul educației, asigurării calității, culturii calității în educație, stimulând atingerea noilor ținte în domeniul de activitate.

Valorificarea acestor modalități a permis angajaților să performeze pe plan profesional.

Pe parcursul anului 2019, 24 de angajați au avut posibilitatea de a se deplasa în afara hotarelor țării, 3 au beneficiat de conferirea unui grad de calificare superior și 4 s-au promovat într-o funcție publică superioară.

Asigurarea procesului de evaluare externă

Pe parcursul anului 2019, cu suportul angajaților Serviciului juridic și resurse umane au fost încheiate 572 contracte cu experți-evaluatori pentru achiziționarea serviciilor de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, acreditării în învățământul profesional tehnic, superior, de formare continuă a programelor de studii, precum și de evaluare a dosarelor de atestare.

Anexa 1

Membrii Consiliului de conducere al ANACIP/ANACEC (2015-2019)

- 1) CHICIUC Andrei, conf.dr.ing., președinte
- 2) PETROV Elena, dr.,conf.univ., vicepreședinte
- 3) TIMCO Carolina, dr.,conf.univ., secretar general
- 4) BACIU Sergiu, dr.hab,conf.univ.
- 5) BUCĂȚARU Igor, dr.,conf.univ.
- 6) CAUIA Alexandr, dr.,conf.univ.
- 7) CEAPA Serghei, drd
- 8) MOLDOVAN-BĂTRÎNAC Viorelia, dr.,conf.univ.
- 9) MORARU Emilia, dr.,conf.univ.
- 10) MOȘANU-ȘUPAC Lora, dr.,conf.univ.
- 11) POSTĂN Liliana, dr.,lect.sup.
- 12) ROTARU Liliana, dr.,conf.univ.
- 13) STURZA Rodica, dr.hab.,conf.univ.
- 14) ȘAPTEFRAȚI Lilian, dr.hab.,prof.univ
- 15) ȘARGAROVSKI Mariana, drd

Membrii Consiliu de conducere al ANACEC (2019-2023)

- 1) CHICIUC Andrei, conf.dr.ing., președinte
- 2) PETROV Elena, dr.,conf.univ., vicepreședinte
- 3) BACIU Sergiu, dr.hab, conf.univ., secretar general
- 4) ANDRIȚCHI Viorica, dr.hab, conf.univ.
- 5) BORDAN Valeriu, dr., conf.univ.
- 6) CAUIA Alexandru, dr., conf.univ.
- 7) CEAPA Serghei, drd
- 8) CERNEȚCHI Olga, dr.hab, prof.univ. (2020-2023)
- 9) CUCIUREANU Gheorghe, dr.hab, conf.cercetător (2019)
- 10) DANDARA Otilia, dr.hab, prof.univ.
- 11) MOLDOVAN-BĂTRÎNAC Viorelia, dr., conf.univ.
- 12) POSTĂN Liliana, dr., conf.univ.
- 13) ROTARU Liliana, dr., conf.univ.
- 14) ȘAPTEFRAȚI Lilian, dr.hab, prof.univ.
- 15) SAVA Lucia, dr.,conf.univ.
- 16) COJOCARU Irina, drd

Anexa 2

Organigrama ANACEC

Serviciul audit intern

Direcția evaluare în învățământul general

 Secția evaluare învățământ preșcolar

 Secția evaluare învățământ primar și gimnazial

 Secția evaluare învățământ liceal

Direcția evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă

 Secția evaluare în învățământul profesional tehnic

 Secția evaluare în învățământul de formare continuă

Direcția evaluare în învățământul superior

Direcția evaluare în cercetare și inovare

 Secția atestare personal științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat

 Secția evaluare organizații de cercetare și inovare

Secția management instituțional

Serviciul financiar-administrativ

Serviciul juridic și resurse umane

Serviciul relații cu publicul și cooperare internațională

Serviciul managementul documentelor

Serviciul tehnologii informaționale

Anexa 3

Publicații, în domeniul de activitate, realizate cu participarea angajaților și membrilor Consiliului de conducere al ANACEC pe parcursul anilor 2018-2019

1. PETROV, Elena. *Moldovan National system of external quality assurance in higher education: steps to quality*, Discovery HED. International Journal, Issue No.4, 9/23/2019.
2. PETROV, Elena. *Студентоцентрированное обучение через призму внешнего обеспечения качества: опыт Республики Молдова*. Revista "Педагогика и психология образования", Редакционно-издательский отдел Управления издательской деятельности и инновационного проектирования МПГУ, №2 2019, стр.71-83, <http://pp-obr.ru/wp-content/uploads/2019/07/2019-2-71.pdf>; <http://pp-obr.ru/en/archives/pedagogy-and-psychology-of-education-2019-2/>.
3. PETROV, Elena. *Curriculum pentru programul de formare continuă în domeniul educației incluzive a cadrelor didactice din învățământul superior* (Colectiv de autori). Chișinău: S.n., 2018, Tipogr. „Bon Offices”. – 20 p.
4. PETROV, Elena. *Formarea continuă în domeniul educației incluzive în viziunea cadrelor didactice: opinii și atitudini*. Revista „Psihologie, Pedagogie specială, Asistență socială”, UPS „I. Creangă”, nr. 3(52)/ 2018, ISSN 1857-0224, pag. 45-60.
5. PETROV, Elena. *Instruirea experților pentru asigurarea calității: context european și particularități naționale*. Materialele Simpozionului științific internațional dedicat aniversării a 40 de ani de activitate a Facultății PEDAGOGIE „TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN EDUCAȚIE”, Chișinău, Republica Moldova, 18-19 OCTOMBRIE 2019.
6. BACIU, Sergiu. *The competence of the educational institution from the perspective of quality assurance*. În: GESJ: Education Science and Psychology 2019, nr.2(52), p.38-43, 0,5 c.a. ISSN 1512-1801.
7. BACIU, Sergiu. *Проблемы качества учебного процесса*. În: *Материалы XV Международной научно-практической конференции «Наука России: Цели и задачи»*, Часть 3 Изд. НИЦ «Л-Журнал», 2019, с.10-13. - 96с.
8. BACIU, Sergiu. *Managementul clusterului educațional*. În: Revista de Științe Socioumane, Chișinău: 2019, nr. 2 (42), p. 62-69. 0,5 c.a. ISSN 1857-0119.
9. BACIU, Sergiu. *Clusterul educațional – oportunitate de parteneriat cu mediul economic*. În: Revista Univers Pedagogic, Chișinău: 2019. nr. 2 (62), p. 7 - 11. 0,5 c. a.
10. BACIU, Sergiu. *Paideuma pedagogică românească*. În: Revista Acta et Commentationes. Științe ale Educației, 2019, nr. 2 (16), p. 61-68. 0,5 c. a.
11. BACIU, Sergiu. *Анализ SWOT: Принятие стратегических решений в школе*. În: *Материалы Международной научно-практической конференции «Взаимодействие науки и общества: проблемы и перспективы»*, Ч.1 / - Уфа: Omega Science , 2019. с.82-84. – 169 с. ISBN 978-5-907238-17-6.
12. ANDRIEȘ V., CARA A., BACIU S., ș.a. *Promovarea parteneriatelor școală – familie – comunitate în procesul educațional. Ghid metodologic*. Institutului de Științe ale Educației, 2019 (Tipogr. „Print-Cargo”), 84p. ISBN 78-9975-48-154-0
13. CALLO, Tatiana. *Factorul timp în reconsiderarea temporală a procesului educațional*. In: Univers Pedagogic. 2019, nr. 3(63), pp. 3-8. ISSN 1811-5470.
14. CALLO, Tatiana. *Spiritul meritologic în sociopedagogia educației*. In: *Cadrul didactic – promotor al politicilor educaționale*. 11-12 octombrie 2019, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Institutul de Științe ale Educației, 2019, pp. 624-629. ISBN 978-9975-48-156-4.

15. CHICIUC, Andrei; CUCIUREANU, Gheorghe; MINCIUNĂ, Vitalie. *Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 ca reflectare a politicii științei în Republica Moldova*. In: Intellectus. 2019, nr. 3-4, pp. 124-131. eISSN 1857-0496.
16. CUCIUREANU, Gheorghe; MARUSIC, Galina; MINCIUNĂ, Vitalie; CALLO, Tatiana; PIȘCENCO, Marina; DANILIUC, Aliona. *Atestarea științifică în anul 2018: sub semnul reformelor*. In: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2019, nr. 1(52), pp. 15-23. ISSN 1857-0461.
17. CUCIUREANU, Gheorghe; MINCIUNĂ, Vitalie et al. *Tipuri de rezultate ale activităților științifice*. Chișinău: IDSI, 2018. 44 p. ISBN 978-9975-3220-2-7
18. CUCIUREANU, Gheorghe; MINCIUNĂ, Vitalie et al. *Știința deschisă în Republica Moldova: Studiu = Open science in the Republic of Moldova: Study*. Chișinău: IDSI, 2018, 264 p. ISBN 978-9975-3220-3-4, eISBN 978-9975-3220-4-1.
19. CUCIUREANU, Gheorghe; MINCIUNĂ, Vitalie. *Finanțarea științei în următoarea perioadă – cale de lichidare a cercetării organizate în Republica Moldova?* In: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2019 3(54), pp. 27-32. eISSN 2587-3687.
20. CUCIUREANU, Gheorghe. *Noi considerente privind provocările pentru studiile doctorale din Republica Moldova*. In: Intellectus. 2018, nr.1, pp.91-99. ISSN 1810-7079.
21. DANILIUC, Aliona. *Politica de inovare – nucleul dezvoltării economico-sociale durabile a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*. În: *Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, Conferința științifică internațională, ed. a 33-a, 29 noiembrie 2018. Iași: ICES, 2018, pp. 219-226. ISBN: 978-606-685-616-4
22. POSTAN, Liliana. *Mediul și spațiul: puncte de pornire pentru demersul educațional al școlii prietenoase copilului*. Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Învățământ superior: tradiții, valori, perspective”, 27-28 septembrie 2019, Volum 2, Chișinău: US Tiraspol, 2019, 202 p., p.157-161, ISBN 978-9975-76-285-4
23. SAVA, Lucia, DANILA, Natalia. *Formarea profesorilor în secolul XXI: între vocație, deziderate și competențe. Oferta educațională a universităților din Republica Moldova*. În: *Educația din perspectiva valorilor*, ediția a XI. Chișinău, 24-25 septembrie 2019. Ed.: Eikon, București 2019. Pp. 123-130. ISBN 978-606-49-0163-7.
24. OREHOVSCHI, Sergiu. *Școala văzută cu ochii copiilor*. În contextul celebrării Zilei Mondiale a calității, care este marcată anual în cea de-a doua zi de joi a lunii noiembrie, respectiv pe data de 14 noiembrie 2019, În: *Săptămânal de informație, opinie și cultură pedagogică FĂCLIA Nr.41 (3581)*, 8 noiembrie, 2019 – p.6.
25. OREHOVSCHI, Sergiu. *Școala văzută cu ochii copiilor*. În contextul celebrării Zilei Mondiale a Calității, care este marcată anual în cea de-a doua zi de joi a lunii noiembrie, respectiv pe data de 14 noiembrie 2019, În: *Săptămânal de informație, opinie și cultură pedagogică FĂCLIA Nr.42 (3582)*, 15 noiembrie, 2019 – p.6
26. OREHOVSCHI, Sergiu. *Școala văzută cu ochii copiilor*. În contextul celebrării Zilei Mondiale a Calității, care este marcată anual în cea de-a doua zi de joi a lunii noiembrie, respectiv pe data de 14 noiembrie 2019, În: *Săptămânal de informație, opinie și cultură pedagogică FĂCLIA Nr.43 (3583)*, 22 noiembrie, 2019 – p.6.
27. OREHOVSCHI, Sergiu. *Dezvoltarea competenței elevului de a învăța în afara cadrului școlar*. În: *Revista Română de Arheologie Didactică*, Nr. 1, 2018- 2019 – pag. 173-176. ISSN 2668-6155.
28. OREHOVSCHI, Sergiu. *Planul-cadru și nevoia de cunoaștere a elevului*. În: *Revistă de teorie și practică educațională a Centrului Educațional PRO DIDACTICA*, Nr. 1 (113), 2019 – pag. 16-22. ISSN 1810-6455.
29. TARLEV, Olga. *Нестандартные подходы обучения русскому языку в школах с румынским языком обучения*. În culegerea: *Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice*. Vol. III. Chișinău, S.n., 2019 – pag. 255-259. ISBN 978-9975-76-270-0.

30. TARLEV, Olga. *Развитие словарного запаса у учеников на уроках русского языка в национальной школе*. În culegerea: Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice. Vol. III. Chișinău, S.n., 2019 – pag. 260-265. ISBN 978-9975-76-270-0.
31. TONU, Tamara. *O viață clădită pe valori*. În: Învățătorul modern. Nr. 6 (64), 2019, ISSN 1857-2820.
32. TONU, Tamara et al. (coord. V. Guțu, I. Guțu). *Limba și literatura română. Curriculum Național*. Clasele V – IX. Ministerul Educației Culturii și Cercetării, Chișinău 2019.